

LA SETMANA DE PREGÀRIA PER LA UNITAT DELS CRISTIANS SE CELEBRA ENGUANY AMB EL LEMA «VOSALTRES EN SOU TESTIMONIS»

Vers la unitat

La tradicional Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, que se celebra del 18 al 25 de gener, és una petita mostra del llarg camí cap a la unitat que des de fa dècades han iniciat les diverses confessions cristianes. És una ocasió privilegiada per a la trobada i l'intercanvi d'experiències, fet des de l'interior, amb obertura cap a la transcendència, des de la convicció que només amb la força de l'Esperit Sant es pot aconseguir la unitat. A Catalunya, el treball ecumènic, iniciat ja fa una bona colla d'anys, combina els espais de diàleg, pregària i reflexió amb l'ecumenisme de la vida quotidiana, és a dir, el tracte personal que cristians de diverses confessions mantenen amb harmonia tot seguint el mateix camí de seguiment de Jesús.

P 3-6

**MARIA BARCELÓ,
MONJA AL MONESTIR
ECUMÈNIC DE BOSE**

**«L'ecumenisme
i l'obertura cap a
l'altre haurien de ser
trets característics de
tots els cristians»**

**Entrevista a la MARE CELINE de la Visitation,
superiora general de les Germanetes
dels Pobres**

P 8

Càritas

SOS des d'Haití

Les colpidores imatges del terratrèmol que va assolir la capital d'Haití, Port-au-Prince, el 12 de gener passat han despertat un corrent internacional de solidaritat. Des del papa Benet XVI, passant per diferents entitats catòliques i ciutadans anònims, han volgut mostrar d'alguna manera el seu suport i proximitat a la població haitiana. Organitzacions com Càritas, amb una gran experiència en situacions d'emergència humanitària, treballen sense descans per cobrir les necessitats més bàsiques de les víctimes del sisme. En el proper número oferirem un ampli reportatge per conèixer, des del compromís de l'Església catòlica, com afronta Haití, un dels països més pobres d'Amèrica, la reconstrucció després del terratrèmol.

P 9

Llavaneres acollirà les despulles del cardenal Vives i Tutó

El diumenge 28 de febrer la parròquia de Sant Andreu de Llavaneres acollirà solemnement les despulles d'un dels seus fills més il·lustres, el framenor caputxí fra Josep de Calassanç de Llavaneres, cardenal Vives i Tutó, en el marc d'una solemne celebració litúrgica presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. El cos del cardenal Vives i Tutó (Llavaneres, 1854 – Monteporzio Catone, 1913) va ser localitzat el maig del 2009 al panteó dels caputxins de Roma.

P 22

El millor cinema espiritual del 2009

P 20 i 21

Sumari

P 10 Jornada de la Infància Missionera

P 13 Símbols religiosos a l'escola

P 24 Urgell: inici de l'Any Sant Ermengol

P 28 Ràdioaficionats cecs a la Sagrada Família

P 37 «5 cèntims»: nou programa de Ràdio Estel

Editorial

Catalunya és menys catòlica?

L'article de Josep Playà a *La Vanguardia* (11/01/2010) sobre l'assaig *Catalunya ha deixat de ser catòlica?* de Jordi Serrano, que va merèixer honors de portada en el prestigiós rotatiu, ha aixecat una certa polseguera. Cal dir que Serrano, rector de la Universitat Progressista d'Estiu (fundada el 2004), prové de l'òrbita del laïcisme militant. Una lectura ràpida de la glossa podria portar a concloure que la creença entre nosaltres està caient en picat i que creure avui per als catalans és una qüestió residual destinada amb pocs anys a desaparèixer. No obstant això, després d'una lectura més detinguda, hom s'adona que les dades que aporta el mateix autor reflecteixen una altra realitat: el 18,7% dels catalans es declaren catòlics practicants i el 48,4%, catòlics no practicants, amb la qual cosa el total dels catalans que es declaren pertanyents a l'Església catòlica suma un 67%, un percentatge no gens menyspreable. A més a més, els qui vivim en l'àmbit de la creença sabem que les coses són més matissades: el creient creu que hi ha alguna cosa, o encara millor, un Algú; el no creient creu que no hi ha res, que estem sols en l'univers, però sigui com sigui tots dos es mouen en l'àmbit de la creença. No és el mateix «creure» que «saber», per això és molt més fàcil que s'entenguin un creient i un agnòstic humil, que no pas dos fonamentalistes de signe contrari. El bisbe Carrera deia que el creient algunes vegades pensa: «I si no hi hagués res?» I l'agnòstic en algun moment de la seva vida cavil·la: «I si hi hagués alguna cosa?» El professor Jorge E. Rivera, expert en Heidegger, en el seu pròleg a l'obra d'Antoni Bantué, *Muerte y búsquedas de inmortalidad* (P. Universidad Católica de Chile, 2002) explica: «Uns amics meus em deien que no calia preocupar-se de la mort; simplement que

cal viure fins que la vida s'acabi, perquè la vida és així i no hi ha res més. Però aquesta mateixa afirmació, què és, sinó una creença tranquil·litzadora? (...) qui ha vist el que no hi ha després de la mort per poder "saber" que no hi ha res?» En qualsevol cas, doncs, avui tant creure com no creure és difícil i costa de formular-ho amb un sí o amb un no. El fins ara president de la Unió Europea, Herman van Rompuy, que es confessa creient, diu que el dilema està entre l'absurd i el misteri.

Quant a la pràctica religiosa, és evident que entre nosaltres ha disminuït en els darrers trenta anys, però potser s'ha fet més autèntica. A més, hi ha diversos nivells de praxi religiosa: els practicants puntuals, els ocasionals, els habituals... la fe pot ser viscuda de diverses maneres. Com afirma atinadament en el seu bloc Oriol Domingo, comentant l'estudi del professor Serrano, hi ha creients que consideren que «ser practicant significa, sobretot, practicar la fe, l'esperança, la solidaritat, la misericòrdia, el perdó i la llibertat, i això no és quantificat pels instruments sociològics». I la fe a més s'encarna en una determinada cultura i els cristians catalans solem viure totes les coses i també la fe d'una manera pròpia, sòbria, poc sorollosa però potser més profunda. Catalunya ha deixat de ser catòlica? Com afirmava el sociòleg Joan Estruch, «l'Església no té el paper clau i hegemònic que havia tingut en l'articulació de les creences, en la defensa de valors dominants, en la preservació de la cohesió social i en la construcció de la identitat social dels seus membres. Però [Catalunya] continua sent catòlica en la mesura que els seus referents religiosos continuen impregnant bona part de la nostra cultura» i afegiríem, i també pel fet que molts, en moments puntuals de la seva vida, «s'apunten» a creure.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronà, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Agustí Codinach, Pere Fàbregues, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Dani Majà, Francesc Malgosa, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Enric Puig, Josep O. Pujol, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Xavier Sendarrubias, Lluís Serra, Valentí Serra, Lluís Solà, Andreu Sotorra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Francesc Torralba, Josep M. Turull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

El llarg camí de la unitat

La Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians se celebra amb el lema «Vosaltres en sou testimonis»

Carme Munté
Barcelona

La tradicional Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, del 18 al 25 de gener, és una petita mostra visible del treball ecumènic fet i cuinat dia a dia entre les diverses confessions cristianes. El lema d'enguany és «Vosaltres en sou testimonis» (Lc 24,48), en referència a les darreres paraules que Jesucrist va adreçar als deixebles abans de la seva ascensió.

L'anhel ecumènic, doncs, està fet de moltes iniciatives que al llarg de l'any esdevenen moments de trobada i de pregària entre representants de les diverses confessions cristianes presents a casa nostra. És gràcies a aquest treball fet dia a dia que es van enderrocant els murs dels prejudicis i de les incomprendsions per tal de fer avançar el gran anhel «que tots siguin u».

«El creient, quan prega, s'obre a l'infinit de Déu, una setmana, un dia, sempre», afirma Joan Botam, president del Centre Ecumènic de Catalunya. «La setmana, situada litúrgicament després de l'Epifania, és una invitació a la intensificació de la nostra resposta al missatge de Déu, que vol indiscriminadament la salvació de tothom a través dels qui ens guiem a la llum de la seva mirada.»

El camí ecumènic a Catalunya es va iniciar en temps religiosament monolítics, quan la majoria de la gent naixia sociològicament catòlica. Ara ja no és així, especialment perquè a la nostra societat hem viscut implantacions religioses i espirituals que temps enrere coneixíem només a través dels viatges o dels llibres. «S'ha de dir», expressa Joan Botam, «que a casa nostra s'han fet passos significatius de respecte mutu, de diàleg i de col·laboració. L'ideal d'una societat convivencial, sense rebaixes identitàries, compta cada dia més, a desgrat de tot, amb seriosos motius per a l'esperança».

Amb tot, també hi ha dificultats. Segons Francesca Agustí, delegada d'Ecumenisme del bisbat de Lleida, la implantació a casa nostra d'altres confessions cristianes ha permès un coneixement mutu i unes relacions estables, si bé també és veritat que hi ha grups que no s'integren. «Sovint són grups molt independents», afirma, «d'altra banda l'idioma és un problema, però en general si ens hi apropem fan el pas perquè també els interessa».

Pel que fa a les dificultats de coexistència entre comunitats, especialment davant de la cessió dels espais parroquials catòlics, la delegada d'Ecumenisme de Lleida afirma que si s'explica bé, els feligresos ho van entenent. També en aquest sentit el P. Joan Botam afirma que la cessió de locals parroquials és un gest lliure i espontani que cal agrair, si bé «no hem arribat a la planificació fins i tot en un mateix espai, cosa vigent en no poques zones suburbials de grans

ciutats europees de més solatge interconfessional».

Una altra dificultat que coincideixen a destacar tant Francesca Agustí com el P. Joan Botam és que hi ha persones significatives dins de les Esglésies que es desenten de l'ecumenisme. «Anem a diversos nivells amb molta por», afirma el P. Joan Botam, «ni en les intervencions de gran volada pel que concerneix als problemes de la família humana, com l'ecosistema, no hem aconseguit d'oferir un missatge conjunt i, per tant, potent. No diguem

ja pel que fa al dia a dia de l'espiritualitat cristiana, amb les seves exigències ètiques i morals. Rarament, de forma visible, una Església té en compte les aportacions de les altres. Per què? Perquè manen les visions locals, endogàmiques, poc o gens sensibles als postulats del Regne de Déu sobre la terra. A partir d'aquest dèficit, que tots patim, són del tot lloables les iniciatives de les bases, les quals, sense desmentir la comunió en una mateixa fe, assumeixen responsabilitats cada dia més esperançadores».

Països com França compten amb el Consell de les Esglésies Cristianes, una entitat que ofereix una veu unitària davant dels reptes que planteja la nostra societat com va palesar la carta pública de les Esglésies cristianes de França al president de la República amb motiu de la Conferència de l'ONU sobre el canvi climàtic. «Al nostre país», afirma en aquest sentit el president del Centre Ecumènic de Catalunya, «som molts els qui ens preguntem per què no comptem amb una instància semblant, exigida d'altra banda per les actuals circumstàncies i, a més, prevista pel Directori Ecumènic Catòlic».

I ja en l'àmbit dels desitjos personals, el P. Joan Botam desitjaria de veure el restabliment de la comunió, per començar, entre les Esglésies històriques: Jerusalem, Antioquia, Roma, Alexandria i Constantinoble. Totes elles amb la riquesa de les seves tradicions espirituals, patristiques, litúrgiques, teològiques i eclesials, expressió de l'Església indivisa de Jesucrist. «A partir d'aquí», afegeix el P. Botam, «en allò que és essencial seria relativament planer d'arribar a formes d'acolliment mutu amb les grans Esglésies de la Reforma, com s'ha vist a propòsit de la declaració comuna sobre la justificació (Augsburg, 2009)».

El desig de Francesca Agustí és clar i concís: «M'agradaria que en trobar-nos uns i altres no haguéssim de dir "som d'aquesta o aquella Església" sinó que només ens calgués dir "som cristians".»

Anhel ecumènic dels nous moviments

Fabrizio Assandri / Torí

L'ecumenisme és un fil vermell que recorre els diferents moviments eclesials que han sorgit i s'han desenvolupat a partir de fets decisius, com ara la guerra o, sobretot, el Concili Vaticà II, molt impulsats per Joan Pau II i després per Benet XVI. Aquestes realitats «noves» exerceixen una forta crida carismàtica cap a la unitat dels cristians, i amb el seu paper ajuden l'Església «institucional» en aquesta tasca difícil.

Pràcticament tots els moviments tenen compromisos amb les relacions ecumèniques, però alguns s'hi centren especialment. És el cas dels Focolars, fundats a Itàlia després de la II Guerra Mundial per Chiara Lubich —una dona fundadora va ser una veritable novetat, com també la presència conjunta de sacerdots i laics— i animats per l'«esperit de la unitat». Sobretot després del Concili, els focolars s'han convertit en un punt de referència del diàleg ecumènic i també interreligiós, amb l'amistat de Chiara des del 1967 amb el patriarca ortodox Atenàgores, amb l'obertura a Alemanya d'un centre ecumènic on s'aprofundeix la relació entre catòlics i evangèlics. Uns quants anys abans, el 1961, va néixer a Roma el «Centre U» per coordinar les activitats ecumèniques dels focolars als 182 països on es troben presents. Des de llavors s'han fet 57 trobades ecumèniques en les quals participen més de deu mil persones de diferents esglésies i països. Però potser, quan pensem en el diàleg ecumènic, la nostra primera imatge és Assís, amb les trobades per

la pau entre Joan Pau II i molts caps d'altres religions organitzats per la Comunitat de Sant'Egidio (fundada per l'historiador Andrea Riccardi) a la ciutat de sant Francesc. El famós «esperit d'Assís» continua viu, a part de les activitats quotidianes de Sant'Egidio de promoció de la pau i del diàleg, en la trobada que cada any es fa en una gran ciutat i que l'any que ve tindrà lloc a Barcelona. Una altra experiència italiana és la de la comunitat monàstica ecumènica i mixta de Bose, fundada per Enzo Bianchi el 1968 i difosa a Jerusalem, Assís i Sardenya, on comparteixen vida un centenar de catòlics, protestants i ortodoxos. La comunitat ha esdevingut un centre molt conegut per al diàleg ecumènic gràcies a congressos anuals d'espiritualitat ortodoxa, en col·laboració amb el Patriarcat de Moscou i el de Constantinoble, i també congressos sobre l'espiritualitat de la Reforma. En la perspectiva de donar a conèixer les riqueses de la diversitat, Bose publica a través de la seva editorial Qiqajon textos sobre les tradicions i les espiritualitats de les diferents esglésies, a més del martirologi i pregàries comunes a totes les confessions. Una altra realitat clau és la de Taizé, una altra comunitat monàstica fundada pel pastor suís Roger Schutz el 1940, centrada en la pregària i en l'ecumenisme, molt apreciada pels joves, que assisteixen a milers a Taizé i a les ciutats europees on cada any la comunitat organitza una setmana de pregària i trobades per cap d'any. Per a ells es va fer a Taizé el 1974 un gran Concili en el qual van participar 40.000 joves amb representants d'Esglésies i confessions cristianes.

«La pregària comuna ens apropa al punt de confluència, que és Crist»

El P. Daniel Simon, rector de la parròquia dels romanesos ortodoxos de Lleida

Jordi Curcó / Lleida

A Lleida, la unitat pastoral de les parròquies de la Mare de Déu del Carme, Sant Joan i Sant Pere, ubicades al centre comercial de la ciutat, és la que més s'ha significat per aglutinar diversos grups i col·lectius d'immigrants, majoritàriament catòlics procedents principalment de països llatinoamericans. El seu rector, Mn. Joan Mora, és alhora el director del secretariat d'Atenció Pastoral als Immigrants, treball que desenvolupa amb un marcat signe ecumènic. No debades, és la seva parròquia del Carme la que aplega, a més del col·lectiu de romanesos catòlics i els ucraïnesos de ritu grecocatòlic, l'anomenada «parròquia romanesa ortodoxa», que celebra els actes religiosos al local parroquial, on no hi manquen les icones i els altres símbols de la seva litúrgia i ritus propis.

El rector d'aquesta singular comunitat és el P. Daniel Simon, romanès d'origen, casat i amb quatre fills. El P. Daniel viu amb la seva família davant mateix de la parròquia: «Vaig arribar a Lleida fa tres anys per atendre els romanesos ortodoxos, fins aleshores venia tots els dissabtes des de Barcelona el P. Aurel Bunda», recorda.

El P. Daniel, que durant aquests dies es dedica a beneir les cases de les famílies ortodoxes, segons s'acostuma a fer després de la festa del Baptisme de Jesús, explica que la comunitat ortodoxa de Lleida depèn eclesiàsticament del patriarcat ortodox romanès de Bucarest, amb la Metropolia d'Europa occidental i Meridional amb seu a París. Tot i això, des del maig de l'any 2008 es regenta des del bisbat d'Espanya i Portugal en la persona del bisbe Mons. Timotei, resident a Madrid i que ja ha presidit a Lleida diverses festes religioses ortodoxes.

Pel que fa al nombre de membres d'aquesta comunitat, el seu responsable explica que en països d'immigració es fa difícil calcular-ne el nombre: «A Romania el 83% de la població és cristiana

La majoria de romanesos que hi ha a Lleida són cristians ortodoxos.

A la parròquia del Carme no manquen els símbols propis de l'ortodòxia.

ortodoxa, per tant la major part dels romanesos que viuen a Lleida i les seves comarques també ho són, si bé no tots són practicants. En les litúrgies dominicals que fem cada diumenge a la parròquia del Carme de Lleida acostumen a venir unes 150 persones. Les celebracions més importants, com la festa del Baptisme de Jesús que celebrem el 6 de gener, són participacions multitudinàries», explica, alhora que destaca la importància que té per a la seva comunitat la Pasqua: «Que nosaltres celebrem d'acord amb el calendari julià, que és el més antic. Per això molts anys no coincideix amb la Pasqua catòlica, que segueix el calendari gregorià.» El P. Daniel diu que la celebració més important per a la parròquia ortodoxa de Lleida és la litúrgia dominical, que té el mateix contingut que l'Eucaristia catòlica: la litúrgia de la Paraula i de l'Eucaristia, però amb un ritu diferent, que data del temps de sant Joan Crisòstom i amb una durada que pot arribar a les dues hores: «Tota la litúrgia es canta, amb la participació del celebrant, el cor i el poble.» Els pobles propers a Lleida que tenen una notable presència de romanesos ortodoxos com ara Alcarràs, Balaguer, Mollerussa i Guissona o, fins i tot Montsó i Binèfar a l'Aragó, reben també la visita del P. Daniel Simon, tot i que no hi celebra la missa amb els seus feligresos, sinó les vespres amb pregàries: «Nosaltres només podem celebrar una missa al dia i al matí.»

La parròquia del Carme no només acull les celebracions litúrgiques ortodoxes, sinó també altres activitats com l'Escola dels Dissabtes per a la formació dels infants i la catequesi dels diumenges. Per als joves s'ha format un moviment anomenat «Nepsis», que fa accions solidàries i caritatives, a més de trobades de formació. El P. Daniel Simon, que agraeix la bona acollida que la ciutat i la diòcesi de Lleida i molt especialment la parròquia del Carme, li han donat a ell mateix i a la seva comunitat, viu amb intensitat el camí ecumènic: «Nosaltres sabem que sense el diàleg no ens podem conèixer els uns als altres, ni ens podem entendre ni estimar. La pregària comuna de les diverses Esglésies cristianes ens apropa al punt de confluència que és Crist. En cada litúrgia, i més en la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians, resem per la unitat de totes les Esglésies. Com i quan es realitzarà aquesta unió? Nosaltres no ho sabem, solament Déu ho sap.»

L'ecumenisme, signe d'identitat de la Comunió Anglicana

Rosa María Jané Chueca / Madrid

El bisbe de l'Església Espanyola Reformada Episcopal, Carlos López, assegura que «un dels signes d'identitat de la Comunió Anglicana és, precisament, l'ecumenisme. Des de la publicació del decret sobre ecumenisme pel Vaticà II, la nostra Església sempre ha estat involucrada en afers ecumènics; té un delegat nacional d'ecumenisme que coordina tots els aspectes ecumènics de la vida de l'Església, i en els llocs de l'Estat espanyol on l'Església és present les seves parròquies participen almenys en la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians».

La Setmana de Pregària d'enguany se centra en el fet de ser testimonis, per això el bisbe anglicà comenta que avui dia la societat «ens demana el mateix testimoni que ha exigut a través

dels temps a l'Església: que presentem Crist mort i ressuscitat per a la nostra salvació, exemple de vida i d'esperança per a aquesta societat».

Segons el bisbe López, hi ha dos camins per afavorir la unitat, d'una banda, «les Esglésies haurien de crear documents conjunts sobre qualsevol tema que ens afecti, fomentar les trobades de líders cristians, participar activament en els òrgans ecumènics mundials, etc.», i de l'altra, «des del punt de vista de la base, hauriem de recordar que si mengéssim més plegats, no estariem tant com gat i gos. És a dir, que hauriem de fer plegats el màxim que puguem».

Els gestos ecumènics cal que creixin en el dia a dia de les diferents comunitats. En aquest sentit, el bisbe anglicà considera que aquests signes «es tradueixen en actituds fraternals

envers els qui ens visiten a les nostres Esglésies donant-los la benvinguda, ajudant-los perquè ens coneguin més bé i mirant de conèixer-los més bé a ells. No volem veure els germans d'altres Esglésies com a rivals, sinó com a col·laboradors en la causa comuna del Regne de Déu».

La immigració és una realitat que ha canviat el rostre del nostre país i també s'ha notat la seva indicència a la vida de les nostres Esglésies. Per això, les diferents comunitats cristianes valoren aquesta realitat de manera molt positiva i com una oportunitat que no es pot desaproveitar. Així Carlos López sosté que «la immigració dóna l'oportunitat a les Esglésies establertes a l'Estat espanyol de compartir els seus recursos amb els qui vénen d'altres parts del món, ens permet defensar els seus drets i emfasitzar-ne la dignitat.

Per a aquells que en els seus països d'origen l'ecumenisme no és una realitat o una prioritat, podem ajudar-los a comprendre el moviment ecumènic i que la unitat dels cristians ha de ser prioritari».

El bisbe Carlos López pastura la seva Església amb un esperit de comunió i amb una clara aposta per l'ecumenisme. De fet, en la inauguració de la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians, a la catedral del Redemptor, de l'Església Espanyola Reformada Episcopal, va ser Mons. Jaume González-Agàpito, delegat per a les Relacions Interreligioses de l'arquebisbat de Barcelona, el convidat per fer-hi la predicació. Com diu el bisbe anglicà a la pàgina web de l'Església Espanyola Reformada Episcopal, «la nostra pròpia tradició a l'Estat espanyol és oferir les bones notícies de Jesucrist a tothom».

Ecumenisme en acció al cor de Catalunya

A Cervera conviuen en harmonia diverses tradicions cristianes

La comunitat copta ortodoxa de Cervera és una de les més importants d'Espanya.

Samuel Gutiérrez
Cervera

A la Catalunya interior, gairebé al bell mig del país, a l'emblemàtica ciutat de Cervera, hi conviuen des de fa uns quants anys una barreja molt diversa, i fins i tot bigarrada, de comunitats cristianes. La tradicional presència catòlica s'ha vist enriquida en les últimes dècades amb l'arribada de nouvinguts d'aquí i d'allà que, juntament amb els seus costums i hàbits socioculturals, han importat també fins a la capital de la Segarra la pràctica viva i entusiasta de la seva fe. El cas més paradigmàtic és el de la comunitat egípcia, que compta a Cervera amb prop de 200 integrants, la majoria procedents d'Alexandria, i que és una de les comunitats ortodoxes còptes més nombroses de l'Estat espanyol. Juntament amb ella, també trobem a la vila una presència significativa de catòlics ucraïnesos de ritu bizantí i cristians ortodoxos del Patriarcat de Romania. Tots ells han comptat amb la càlida acollida de la comunitat catòlica, especialment dels seus capellans i del mateix bisbat de Solsona, que fins i tot els ha cedit esglésies per poder celebrar amb dignitat les seves litúrgies.

El mosaic ecumènic que es dibuixa avui a Cervera té molt a veure amb el fort moviment migratori iniciat als anys noranta. Des de llavors han estat molts els immigrants procedents de Romania, Ucraïna o Egipte, entre altres, que han trobat en aquesta vila un lloc per fer camí, no només en l'ordre material sinó també espiritual. Així, l'ecumenisme a Cervera es viu com una cosa quotidiana, amb molta naturalitat, des de la convicció que, tot i les diverses sensibilitats religioses, la fe en Jesucrist és el nucli que uneix fraternalment totes aquestes realitats.

Nombrosa comunitat copta

El tres primers cristians còptes, tots ells procedents d'Alexandria, van arribar a Cervera l'any 1991 per treballar a Càritas. El contacte amb els capellans de la parròquia va ser immediat i des

d'aleshores la relació s'ha mantingut força estreta. L'any següent van arribar vuit egipcis més i poc després les seves famílies. La de Cervera va esdevenir molt aviat la comunitat copta més nombrosa d'Espanya, que actualment compta amb una cinquantena de famílies. L'augment significatiu de membres, tant a Cervera com als voltants, va fer que sorgís amb força la necessitat de practicar també a Catalunya la seva arrelada fe cristiana. Es van posar en contacte amb la parròquia copta de París, que va començar a enviar una vegada al mes preveres (anomenats *abunas* en el món ortodox) per presidir la divina litúrgia els diumenges i les festes assenyalades i mantenir viva una de les tradicions més antigues del cristianisme. Durant uns quants anys van comptar també amb la presència estable de capellà, i sovint de bisbes de manera intermitent, esdevenint així *de facto* la seu de totes les comunitats ortodoxes còptes de l'Estat espanyol.

Inicialment, els còptes van començar a fer les seves llargues celebracions litúrgiques —d'unes tres hores— a la capella del col·legi de les religioses de la Sagrada Família d'Urgell. Poc després, l'any 1997, van intentar trobar un espai més gran i va ser aleshores quan van tenir una petita topada amb la gent del poble. La parròquia de Santa Maria va oferir una capella amb molta tradició i la gent, en part per ignorància, s'hi va oposar. Fins i tot n'hi havia que es pensaven que eren musulmans. A partir del 2001, se'ls va cedir la capella dels Dolors, al costat de la col·legiata de Santa Maria, que no es feia servir i que els còptes han adaptat a les seves necessitats. Destaca, a diferència de la tradició catòlica, la importància de l'iconostasi, que és una paret o mampara decorada amb icones que separen el presbiteri dels fidels.

La relació amb els catòlics de Cervera, especialment els preveres, que són amb els que tenen més relació, ha estat sempre molt cordial, amb una actitud de «normalitat ecumènica», segons afirma Mn. Antoni Bonet, rector de Santa Maria. Uns i altres assisteixen

puntualment, coincidint amb les festes importants, a les seves celebracions litúrgiques. «Els còptes tenen una fe testimonial —explica Mn. Bonet—, viscuda enmig d'un ambient advers, islàmic. Estan orgullosos de ser cristians, no se n'amaguen i fins i tot porten una creu tatuada a la mà. És molt interessant el fet que són de cultura àrab, però cristians, i per això poden esdevenir un pont privilegiat cap al món islàmic.»

Pel que fa a les seves diferències doctrinals, des de la rectoria de Santa Maria es reconeix que gairebé no n'hi

ha, segons va expressar també el papa Pau VI, i que en tot cas el que més les separa és la sensibilitat religiosa: «Ells miren més aviat el passat i la tradició, i nosaltres mirem més al futur, la llibertat d'esperit i com engranar amb el món actual sent plenament cristians.»

Igualment bona és la relació de la comunitat catòlica amb els romanesos ortodoxos i sobretot amb els catòlics ucraïnesos de ritu bizantí, que celebren quinzenalment a l'església de Sant Antoni presidits per un capellà sufragat pels bisbats de Lleida, Solsona i Urgell. La música i els cants són per a aquests cristians orientals en plena comunió amb Roma elements ben significatius de la seva també molt espaiada litúrgia. «Hi ha una relació senzilla, pràcticament sense problemes, amb molta normalitat», indica el rector de Santa Maria. «Ens hi sentim en bona relació, tant amb els còptes com amb els ucraïnesos o els romanesos —afegeix—, mirem d'afavorir la unió a partir del tracte personal, participant en algunes celebracions, compartint àpats plegats... Pensem que la millor manera d'avançar vers la unitat desitjada per Jesús és aprofitar totes les ocasions de relació que tenim, valorant més allò que ens uneix que no pas allò que ens separa.»

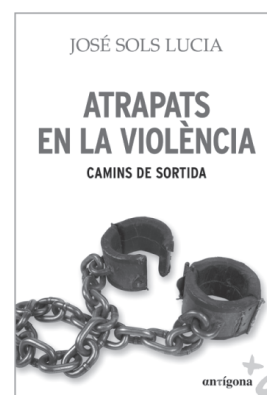
***claret**

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 062 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.cat
www.claret.cat

José Sols Lucia Atrapats en la violència Camins de sortida

«Quan resulta normal tenir armes a casa, quan les pel·lícules de distracció estan plenes de morts, quan els nostres fills es cremen les pestanyes amb els videojocs violents, quan sembla normal tenir exèrcit... ens trobem immersos en la cultura de la violència.» José Sols fa una anàlisi multidisciplinar de la violència, parant especial atenció a les posicions de l'Església i les possibles implicacions dels cristians.

Col. Antígona. 104 pàg. 13,00 €

Joan Morera Perich Diàleg de sords?

El diàleg té un valor edificant i creatiu i és el mètode més civilitzat que els éssers humans hem forjat per resoldre les diferències que ens separen. Aquest llibre mostra com és possible trobar en la Bíblia una guia per a dialogar correctament.

Col. A Cel Obert. 120 pàg. 12,50 €

Ignasi Miranda Pregàries de tu a tu Per pregar els diumenges i festes (cicle C)

Un recull de textos que ajudaran a trobar aquella estona per posar-se en presència de Déu en els dies de festa. Per pregar individualment, en parella, en família o en comunitat. Aquestes pregàries han estat recitades a la Missa de TVE en català.

Col. A Cel Obert. 160 pàg. 12,50 €

«Els cristians estem junts en el mateix camí de recerca»

Maria Barceló, originària de Ribes de Freser, és monja a la comunitat ecumènica de Bose des de fa 30 anys

Fabrizio Assandri

Ens rep en una sala per a hostes a prop de la secretaria d'acollida de la comunitat, porta dos gots i una ampolla del boníssim vi català moscatell. Amb molta senzillesa i alegria comença explicant-nos com va néixer la seva vocació...

L'estiu del 1978 vaig anar a Itàlia amb uns amics amb els quals freqüentàvem plegats una comunitat religiosa a prop de Barcelona. La nostra intenció era anar precisament a Bose, perquè havíem sentit parlar d'aquesta comunitat i la volíem conèixer de prop. Vam arribar aquí el 6 d'agost, quan van fer la professió dos germans, Lisa i Guido. Recordo que, de sobte, vam entrar en sintonia amb tothom. Al final, el prior Enzo Bianchi em va dir que no valia la pena que donés gaires més voltes perquè el meu lloc era allà, a Bose. Jo vaig marxar sense donar gaire importància a aquelles paraules i vaig tornar a Barcelona, on vaig fer experiència de vida comunitària al llarg del curs següent mentre estudiava infermeria a Santa Madrona. Vaig comprendre, però, que aquell no era el meu lloc.

I què va passar després?

Vaig començar a treballar a l'hospital de Terrassa, però jo no era feliç. Vaig deixar la feina i per casualitat em va arribar la revista mensual de la comunitat de Bose i em vaig dir a mi mateixa: «Per què no hi vas un mes o dos per veure si descobreixes el que vols fer?» No tenia ni idea del que realment era una vocació religiosa i tampoc no entrava als meus plans ser monja. Vaig arribar aquí només amb una motxilla i si ara hagués de marxar necessitaria un autobús, perquè en trenta anys s'acumulen moltes coses. Amb una germana que me n'ensenyava, vaig començar a estudiar l'italià llegint la regla de Bose i quinze dies després de la meua arribada vaig demanar començar el noviciat. Però per a sorpresa meua, el meu noviciat ja havia començat, només que jo no ho sabia!

Què van dir els seus pares?

L'avors resultava difícil trucar a Espanya, i per això els vaig escriure una carta per dir-los que no tornaria. Al principi ells no van acceptar la meua decisió, i van venir a buscar-me perquè tornés novament a Barcelona. Però no van tenir èxit! Inicialment es van espantar força quan van veure com vivíem, amb els sostres apuntalats perquè queien i gibrells en uns punts precisos on sabíem que l'aigua de la pluja cauria. Però els meus pares van canviar la seva postura, i molts cops van venir aquí per visitar-me. La meua mare, des que es va quedar vídua fins a la seva mort, venia

aquí cada any dues setmanes durant el mes de maig. Eren per a ella unes «vacances» que esperava amb una alegria immensa.

Què és el que la va fascinar tant de Bose?

Bé, és difícil d'explicar, perquè és com dir per què t'enamores. Aquestes coses passen de vegades sense saber dir bé el perquè. De totes maneres, em va atraure el fet de viure una vida cristiana «normal», és a dir, cercar Déu sense voler coses grans o complicades, sinó en una senzillesa molt clara. I el fet de no estar apartats del món, sinó enmig de les persones, tant els monjos que treballen fora de la comunitat, per exemple, els professors, com els que som aquí i rebem moltíssimes persones, tenint així la possibilitat de connectar amb el món exterior, gairebé és com si fóssim «gent normal». En definitiva, una cosa molt bonica d'aquesta opció de vida és la forma d'estimar-nos. Vivim força en comunió de pensaments i plegats cerquem Déu.

Un dels trets de la comunitat és la condició mixta dels seus membres, homes i dones...

Quan vaig arribar aquí em va semblar la cosa més normal del món i amb el pas del temps m'adono cada vegada més que el fet de ser mixtos és un do molt gran. Sense deixar de viure el celibat, ens completem tant en la presa de decisions com en la vida de cada dia, cadascú amb les seves diferències, sensibilitats i característiques. És una cosa ben enriquidora, tot i que de vegades pot ser difícil d'harmonitzar maneres de sentir tan diferents, com poden ser, per generalitzar, masculina i femenina.

La característica principal de Bose, però, és l'ecumenisme, tant pels monjos que hi viuen —hi ha tres germans protestants i una germana ortodoxa— com per l'atenció al món ecumènic, amb trobades i conferències, que fa d'aquest lloc un centre especialitzat en el diàleg entre cristians.

L'ecumenisme és un principi fundador des dels orígens de la comunitat, perquè ja els primers germans, juntament amb Enzo Bianchi, eren protestants, i també hi havia una germana entre ells. Bose neix com una comunitat ecumènica i mixta per la seva «naturalitat», sense decidir-ho anteriorment en teoria. A banda d'això, ara organitzem congressos ecumènics: al principi estaven pensats només per als ortodoxos russos, mentre que després també es van fer congressos per als ortodoxos grecs. Finalment vam veure que el millor era ajuntar tots dos congressos perquè també podia ser molt positiu per a ells trobar-se aquí. El resultat ha estat el congrés ecumènic d'espiritualitat or-

todoxa, que se celebra cada any durant 4 dies i té com a objectiu aprofundir el coneixement recíproc entre cristians de les esglésies d'Orient i d'Occident. Cada any escollim un lema diferent. El darrer, celebrat el mes de setembre passat, es titulava «La lluita espiritual». Els ortodoxos ens van comentar que aquí és pràcticament l'únic lloc en el qual aquestes dues importants realitats ortodoxes es troben i dialoguen. Tot i que ens costa força organitzar l'hospitalitat de 250 persones, creiem que val la pena seriosament! A més, cada dos anys també organitzem congressos per als protestants. És un servei que fem per a totes les esglésies.

Què significa per a vostè viure en una comunitat ecumènica?

Únicament amb la seva presència, l'altre t'obliga a conèixer la diversitat i, per això, a canviar tu mateix. L'altre és una riquesa! Tots plegats, els cristians estem en el mateix camí de recerca. Ser ecumènics i també estar molt oberts als qui no creuen en Déu no són característiques específiques de Bose, sinó que haurien de ser pròpies de tots els cristians.

Com és un dia habitual en la seva vida com a monja de Bose?

Com a bona catalana sóc administrativa econòmica i m'ocupo de l'economia quotidiana de la comunitat. Així mateix, des de fa molts anys sóc la responsable de la cuina i ara que ja som molts, a mesura que la comunitat creix, hi ha una germana que hi treballa amb mi. El meu dia comença a dos quarts de sis del matí amb el despertador, a les 6 tenim les pregàries i després tenim un capítol, on llegim fragments de la nostra regla o de les de Benet o Francesc. Després hi ha un moment en el qual intercanviem les novetats i les informacions del dia, i també és el temps de «renyar» si hi ha coses que comunitàriament no fem bé. Tot seguit, cadascú se'n torna a la cel·la i a les 8 comença el treball fins a la pregària de les 12.30 i el dinar. A la tarda es torna a la feina i després celebrem

la pregària de la tarda i el sopar. Des de les 8 del vespre fins a l'endemà vivim l'anomenat «gran silenci», en el qual cadascú ha de trobar espais de pregària personal. La majoria es desperten per a això molt aviat, a les 4 del matí o a dos quarts de cinc; d'altres, en canvi, van a dormir més tard.

Quins altres treballs es fan a la comunitat?

Fem molt bones melmelades, tenim una casa editorial —la Qîqâyôn—, en la qual treballen dues germanes que s'ocupen de la distribució —també des de Catalunya ens demanen llibres—, a més d'entre 10 i 15 persones que s'ocupen de la traducció, de l'escriptura i de la correcció. Hi ha dos monjos fusters, dos germans i dues germanes que pinten icones, dues germanes fan les tisanes, mentre que vuit s'encarreguen de l'hort; una altra germana fa espelmes i un germà s'ocupa dels CD en els quals es graven conferències, cursos... Un altre grup de monjos surt del monestir a predicar, mentre que cinc s'ocupen de l'acollida a qui arriba de fora. Estic molt orgullosa de poder dir que vivim del nostre treball, i això és molt important per ser lliures. Mai no hem fet res si abans no teníem els diners per fer-ho. Els primers anys, de fet, vam patir moltíssim el fred...

Per al visitant, una cosa que crida molt l'atenció són els seus cants...

En realitat, per a qui arriba de fora són bonics, però per a nosaltres són com una tecla desafinada! Mai no estem prou contents de com ho fem. Fa poc vam iniciar una manera de cantar més àmplia i tranquil·la i meditativa però encara hi ha salms en els quals ens equivoquem. Les músiques les prenem d'altres monestirs. Per exemple, la música del salm 100 és de Montserrat, però sobretot de monestirs francesos. Tant en el cant com en la litúrgia la comunitat fa servir moltes energies, perquè la litúrgia és molt important en la nostra vida: és el mirall del que volem ser.

Quins lligams els uneixen amb Catalunya?

No gaires, per ser sincers, però el prior Enzo Bianchi va ser ponent en unes conferències a Montserrat i un germà nostre hi va predicar els exercicis espirituals fa uns anys. A més, ens han visitat l'abadessa i l'abat de Montserrat, juntament amb uns monjos, i cada any alguns rectors catalans participen al juny en els exercicis per a sacerdots dirigits pel nostre prior.

Quines característiques ha de reunir un monjo?

Ha d'estar molt atent al Senyor, escoltar la seva paraula i pregar, i alhora servir i estimar els germans. Ha de tenir amistat amb Déu, cada dia, dedicant-li temps específics i freqüents. Ser amb Déu en la pregària t'empeny a les eleccions de cada dia, perquè la seva paraula et configura, de manera que no ets tu qui segueixes els teus ideals, sinó que et deixes dur per Déu. No som diferents dels altres cristians, però decidim consagrar-nos a Déu per tenir més temps per a ell. El «mussol de la vigilància», que aquí a Bose tenim reproduït a cada habitació, és un símbol dels monjos. Amb els seus ulls grans escorcollen la foscor, ens crida a estar desperts a la nit per vetllar.

Trobada del Papa amb el cos diplomàtic

Ambaixadors de 178 països s'han acreditat davant del Vaticà

Gaudium Press
Ciutat del Vaticà

El dilluns de gener el Papa es va aplegar amb els 178 ambaixadors acreditats davant del Vaticà. Benet XVI va dedicar el seu discurs a les qüestions de protecció de la creació, la pau i la moralitat a Occident. «El Successor de Pere manté les seves portes obertes a tothom i amb tothom vol tenir relacions que contribueixin al progrés de la família humana», va declarar el Pontífex a tots els ambaixadors presents.

El Papa, quan es va referir en el seu darrer missatge per a la Jornada Mundial de la Pau dedicat al tema de la protecció de la creació, va subratllar la seva preocupació per les «resistències d'ordre econòmic i polític en la lluita contra la degradació de l'ambient». Segons el Pontífex, «si es vol construir una pau veritable, com es pot separar, o fins i tot, oposar la protecció del medi ambient i la de la vida humana, inclosa la vida abans del naixement? En el respecte de la persona humana cap a ella mateixa és on es manifesta el seu sentit de responsabilitat per la creació».

«Hi ha la necessitat d'un gran esforç educatiu per canviar la mentalitat humana i instaurar nous estils de vida», va observar. Així, va llançar novament una crida perquè en les pròximes sessions de l'Organització de les Nacions Unides, a Bonn i a Mèxic, «s'arribi a un acord per afrontar aquestes qüestions de manera eficaç».

En parlar sobre la seguretat alimentària, el Papa va recordar el seu viatge a països africans, que va fer el març de l'any passat, i la realització del Sínode per a l'Àfrica. A l'Àfrica, com en altres

llocs, cal «adoptar opcions polítiques i econòmiques capaces d'assegurar formes de producció agrícola i industrial que respectin l'ordre de la creació i satisfacin les necessitats primàries de tothom». Benet XVI va ressaltar «que la salvaguarda de la creació implica una gestió correcta dels recursos naturals dels països i, en primer lloc, d'aquells que es troben econòmicament desfavorits». En aquest context, el Pontífex va demanar «a la comunitat internacional que no es resigni amb el tràfic de drogues ni amb els greus problemes morals i socials que la societat mateixa genera».

Benet XVI va dissertar també sobre les qüestions del desarmament que seran tema de la Conferència d'Examen del Tractat de No-Proliferació d'Armes Nuclears del pròxim mes de maig, a Nova York. En aquest sentit, el Papa va repetir la seva petició perquè s'abandoni «el camí de la violència», comú a molts països com ara el Sudan, Somàlia i República Democràtica del Congo, els conflictes dels quals són alimentats gràcies a l'exportació d'armes. Per això, va assenyalar que «a la incapacitat de les parts directament implicades per evitar l'espiral de violència i dolor produïda per aquests conflictes, s'afegeix la impotència aparent d'altres països i organitzacions internacionals per restablir la pau, sense comptar la indiferència gairebé resignada de l'opinió pública mundial. No cal subratllar com perjudica i degraden aquests conflictes al medi ambient. Així mateix, cal esmentar el terrorisme, que posa en perill moltes vides innocents i causa una ansietat difusa».

El Papa es va referir a Occident quan va comentar el «menyspreu pel que fa

El Papa saluda l'ambaixador de l'Iran.

«En el respecte de la persona humana cap a ella mateixa és on es manifesta el seu sentit de responsabilitat per la creació»

a la religió», sobretot la cristiana, que es troba sota la hostilitat de la política, cultura i mitjans de comunicació. Benet XVI va advertir que el relativisme «s'arrisca a concebre la laïcitat únicament en termes d'exclusió, o millor encara, de rebuig a la importància social del fet religiós», la qual cosa s'acaba transformant en «un camí de sortida».

D'altra banda, Benet XVI va desitjar que el Tractat de Lisboa, recentment acceptat i signat per tots els membres de la Unió Europea, «mantingui amb les Esglésies un diàleg obert, transparent i regular» i «sàpiga sempre beure en les fonts de la pròpia identitat cristiana».

En comentar el fonament biològic de la diferència entre els sexes, Benet XVI va advertir que «la llibertat no

la necessitat de respecte, seguretat i llibertat per a les comunitats cristianes i va citar el Pakistan, greument fustigat per la violència. Especialment va esmentar l'atemptat contra la comunitat copta d'Egipte.

Com a conclusió, el Pontífex va assenyalar que, com a conseqüència de «tant de patiment a la humanitat», l'expectativa de salvació, que afecta tota la Creació, «apareix encara més intensa i es fa present al cor de tothom, creients i ateus». I va desitjar: «Que la llum i la força de Jesús ens ajudin a respectar l'ecologia humana, conscients que aquesta serà profitosa per a l'ecologia ambiental, perquè el llibre de la natura és únic i indivisible. Podrem així consolidar la pau per a les generacions actuals i futures.»

Redescobrir la joia de la fe

Zenit / Ciutat del Vaticà

El món, «que amb freqüència camina a les palpentes en les tenebres del dubte», necessita redescobrir la joia de la fe, va constatar Benet XVI en batejar set infants acabats de néixer a la Capella Sixtina. «Amb el Baptisme —va assegurar—, tot participant en la mort i resurrecció de Crist, comença amb Ell l'aventura joiosa i engrescadora del deixeble.» Per això, va afirmar que «també als nostres dies la fe és un do que cal tornar a descobrir, conrear i donar testimoni». Per aquest motiu, el Bisbe de Roma, tot adreçant-

se en particular als pares i padrins, va desitjar que «el Senyor ens concedeixi a cadascú de nosaltres la gràcia de viure la bellesa i l'alegria de ser cristians». D'aquesta manera, és possible introduir als altres «en la plenitud de l'adhesió a Crist». El Pontífex va indicar que «el Baptisme il·lumina amb la llum de Crist, obre els ulls a la seva resplendor i introdueix en el misteri de Déu a través de la llum divina de la fe». En aquesta llum, va dir, els infants, encara que sigui batejats sense ús de raó, podran «caminar durant tota la vida, ajudats per les paraules i l'exemple dels pares i dels padrins».

Pau per Terra Santa

Zenit / Ciutat del Vaticà

El 31 de gener els cristians d'arreu del món són cridats a participar en una Jornada Internacional d'Intercessió per la Pau a Terra Santa, acompanyada per celebracions eucarístiques i adoracions de 24 hores. Es tracta de la segona edició d'aquesta iniciativa, que l'any passat va aplegar més de 500 ciutats

d'arreu del món. És promoguda per joves de Terra Santa i Itàlia, en particular, per l'apostolat «Joves per la vida», l'associació «Papaboys» i pel moviment d'adoració. Per adherir-s'hi personalment o com a grup o associació, cal enviar un correu electrònic a ufficiostampa@papaboys.it, i informar sobre el lloc i l'hora en què tindrà lloc la celebració d'adhesió a la jornada.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans persones grans

Tenim una plaça disponible

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

«Santa Joana Jugan, un estímulo i un desafiament...»

Celine de la Visitation, mare general de les Germanetes dels Pobres

Fabrizio Assandri

220 cases en 32 països diferents, que acullen més de 13 mil ancians i 2.700 religioses (la darrera casa va ser inaugurada el 2007 a les Filipines). Aquests són alguns dels números de les Germanetes dels Pobres, la congregació fundada per la francesa Maria de la Creu, Joana Jugan, que fou canonitzada per Benet XVI l'11 d'octubre passat després del reconeixement del guariment inexplicable d'un metge nord-americà. De l'actualitat del seu carisma i de la seva obra ens en parla la mare general, Celine de la Visitation.

Què ha canviat a la congregació després de la seva canonització?

El fet que la nostra fundadora ara és santa és un estímulo i un desafiament. Canonitzant-la, l'Església vol dir a totes les continuadores que han de caminar rere seu sempre amb més determinació. És un suport per continuar vivint segons el seu carisma: petitesa, humilitat, confiança, en una paraula, l'esperit de les benaurances. També és un desafiament perquè la societat del nostre temps no sempre està a punt per tenir aquest respecte a la vida fins al seu terme. És un desafiament per viure l'esperit de confiança en la Providència, també per la manca de vocacions i, al mateix temps, l'increment de gent gran, a tots els països. Per això ens hem de continuar recolzant en la Providència, com quan Joana Jugan deia als seus benefactors: «Si Déu és amb nosaltres, això es farà.»

I ara ella és un model de santedat per a tothom...

Creiem que Joana té molt a dir avui i que el seu carisma de servei humil és més actual que mai. Ella ensenya que, com escriu Benet XVI, a *Deus caritas* est (núm. 35), «qui és capaç d'ajudar reconeix que (...) també ell és ajudat; poder ajudar no és mèrit seu ni motiu d'orgull. (...) Farà amb humilitat el que li és possible i, amb humilitat, confiarà la resta al Senyor». És exactament el que ha viscut Joana Jugan, com tenim escrit en les nostres constitucions: «En mans de Déu, és un instrument dòcil. Per portar a terme el compliment dels seus projectes, es mostra audaç en la utilització dels mitjans humans i amb total confiança en la Providència de Déu.» Per a totes nosaltres, és una forta invitació a viure amb renovat ardor el seu carisma d'humilitat i de donació total de nosaltres mateixes al servei dels ancians pobres de tots els països.

Del Capítol que abans de la canonització la va triar a vostè per al seu tercer mandat, quines reflexions van sorgir per viure el carisma de Joana Jugan?

Hem meditat sobre les paraules i l'exemple de la nostra fundadora, i hem reflexionat en profunditat sobre el nostre paper en la missió de l'hospitalitat avui. Hem reafirmat les característiques del testimoni que estem cridades a donar. Ha de ser amagat: l'exercici de la caritat i de la compassió de Crist envers els petits i els pobres està en el cor del nostre testimoni, silenciós i eloqüent. La qualitat del nostre apostolat depèn molt de la qualitat de la nostra

«La qualitat del nostre apostolat depèn molt de la qualitat de la nostra vida de comunitat»

vida de comunitat; a més, el nostre testimoni ha de ser sempre respectuós amb la dignitat de la persona, especialment al final de la seva existència, i ha de respectar les normes i les lleis locals. Ha de ser comunicador, i transmetre als joves el goig de l'hospitalitat i suscitar el voluntariat.

Quins són, concretament, els desafiaments?

Sobretot, hem vist que les dificultats trobades en la nostra missió no han de ser obstacles, sinó més aviat estímuls. Hi ha diferències en cada país, però també hem trobat punts de convergència. El nostre primer desafiament és la manca de vocacions, tot i que hem d'agrair al Senyor la generosa resposta de 60 joves actualment als noviciats. Estem convençudes que la pregària i el testimoni d'una comunitat unida i joiosa crida vocacions. A més, comptem amb l'auxili d'un personal qualificat: laics per ajudar-nos a gestionar les cases i l'administració. És important que tots els nostres col·laboradors comparteixin els nostres valors i treballin en la cura global de la persona gran, sota la perspectiva física, psíquica i espiritual. Pel que fa a nosaltres, hem de continuar desenvolupant una formació permanent en tots els nivells sense perdre l'esperit de família tan estimat per Joana Jugan.

Un altre desafiament és el sosteniment econòmic de les cases segons la voluntat de la seva fundadora...

Volem continuar els nostres esforços per promoure la *questua*, la recollida d'almoines que Joana considerava en perspectiva apostòlica: cal ser fidels a l'acollida dels pobres; ens obliga a una postura d'humilitat; testimonia la nostra fe en la Providència i té una dimensió evangelitzadora; al mateix temps, ens dona la possibilitat d'una col·laboració ecumènica i interreligiosa.

Com definiria el perfil del seu carisma, al servei de la gent gran?

La nostra convicció és que acollim i servim el mateix Crist, com deia Joana sempre a les joves postulants i novícies: «No oblideu mai que el pobre és Nostre Senyor.» Una altra convicció és que no es tracta de la nostra obra,

sinó de l'obra de Déu, així que tenim una confiança absoluta també enmig de les pitjors dificultats. Tenim la convicció que cal respectar cada persona i la seva vida fins al terme natural.

Quin estil té la seva acollida?

Ens preguntem sovint què faria avui Joana Jugan. De fet, vivim la seva intuïció profètica de la qual va parlar Joan Pau II durant la seva beatificació. Ella va entendre «les aspiracions profundes de les persones grans: reconeixement de la seva dignitat, desig de ser respectades i estimades, nostàlgia de sentir-se útils, aprensió a la soledat, juntament a un desig d'un espai de llibertat i d'intimitat, necessitat de seguretat, en la salut o en la malaltia fins a la mort». En col·laboració amb els nostres sacerdots, tractem de promoure una pastoral dels ancians i estem meravellades de l'obra de Déu en ells i a través seu. Des dels orígens, reservem la mateixa acollida a persones de totes les religions, respectant-ne la llibertat i oferint-los l'ambient cristià de la casa.

Quin paper té la pregària en la missió?

Des del principi, en la vocació de Joana Jugan, existeix aquesta seguretat

interior que la va fer renunciar al matrimoni: «Déu em vol per a Ell.» Al final de la seva vida, ella podia dir: «Només veig el bon Déu.» Déu ho era tot en la seva vida. Ella va poder servir en les persones grans. Formada en aquesta unitat de vida a l'escola de sant Juan Eudes, ens va transmetre aquesta espiritualitat cristocèntrica, senzilla i profunda. Per a ella, la consagració religiosa era fer professió de tenir una vida sola, un cor sol, una ànima i una voluntat sola amb Jesús. Seguint-la, aspirem a tenir una unió íntima i personal amb Jesús, buscant una profunda unitat entre contemplació i acció, perquè és el mateix amor el que ens porta a la pregària i a la missió. Des de Jesús present en nosaltres i en l'Eucaristia, fins al mateix Jesús present en els nostres germans i germanes. La nostra vida de comunitat, amb temps de pregària, d'intercanvis i col·laboracions contribueix a aquesta unitat en la nostra vida.

El carisma de la nova santa continua endavant també mitjançant l'Associació Joana Jugan. De què s'ocupa?

Els membres de l'associació són laics que viuen intensament l'esperit de Joana i contribueixen a irradiar-ne el carisma, segons la seva pròpia vocació, en complementarietat amb les germanetes. Aquest carisma es caracteritza per la senzillesa: reconèixer Jesús en la gent gran i contribuir a acollir-los, a fer-los feliços, a oferir-los un ambient familiar, a acompanyar-los espiritualment, respectant-ne les creences, i a envoltar-los d'amistat fins a la mort. L'associació compta amb més de dos mil membres arreu del món. Cadascun d'ells desenvolupa la seva vida d'intimitat amb Crist i l'Església, la confiança en la Providència, l'esperit de goig i de lloança que encoratjava santa Joana, en la intimitat i en l'oblit d'ells mateixos. Tots transmeten aquests trets del carisma cristià en la seva família, la seva professió i les seves relacions. A més, molts voluntaris participen en la nostra missió amb la dedicació admirable. És commovedor veure'n l'afecció a la persona i a l'esperit de la nostra fundadora, siguin quines siguin les creences religioses. Formen part de la gran família de Joana Jugan, amb les germanes, la gent gran, el personal, els benefactors. Gràcies a aquesta gran xarxa de caritat podem dir junts, amb santa Joana, que fer feliços els pobres ho és tot.

Brasil

L'Església, en defensa dels indígenes

Misna / Rio de Janeiro

El Consell Indigenista Missioner (CIMI), una organització de l'Església catòlica que defensa els drets humans dels indígenes, ha expressat en una carta oberta al president del Brasil, Lula da Silva, la por davant les persecucions que pateixen molts pobles natius de la regió amazònica. La carta recorda el cas emblemàtic que va passar a finals de l'any passat en aquesta zona de l'oest del Brasil, que limita amb Bolívia. «A l'estat

de Rondònia —escriu el CIMI— recentment es va produir l'assassinat a mans d'un sicari del darrer supervivent d'un poble massacrada.» El document assenyalava el perill, per a alguns dels 67 grups d'indígenes «sense contacte» que encara viuen al Brasil, la construcció dels dics previstos pel Programa d'Acceleració del Creixement del govern a la regió amazònica. Segons el CIMI, molts natius «continuen sent víctimes de l'avançament dels conreus i de la desforestació».

Haití

L'Església s'aboca amb les víctimes del terratrèmol

Càritas i Mans Unides, entre altres ONG, són les primeres d'enviar-hi ajuda

Redacció
Port-au-Prince

Al cap de poques hores de saber-se la notícia del terratrèmol devastador que va sacsejar Haití el 12 de gener passat, Càritas es mobilitzava per portar ajuda a la població. El responsable del Servei Humanitari de Càritas internacional, Alistair Dutton, que dirigeix l'equip desplaçat al lloc de l'emergència, ha assenyalat: «Hi ha una forta presència de Càritas a Haití. El nostre personal està distribuint ajuda amb menjar, material per a refugis, medicines... a través de la xarxa diocesana i parroquial.» I ha afegit que la prioritat és «dur a terme una avaluació precisa de danys, mentre el nostre personal local continua distribuint ajuda. Càritas dirigeix més de 200 hospitals i dispensaris mèdics a Haití. A més, tenim experiència i preparació per respondre a catàstrofes humanitàries, com a resultat dels freqüents huracans al Carib.» Un dels principals problemes és que les comunicacions es troben en un estat molt precari. No obstant això, Dutton ha indicat que «malgrat les dificultats en les comunicacions amb el nostre personal al terreny, hem pogut fer-nos una idea de la situació desesperada que pateix la població, en un dels països més pobres de l'hemisferi occidental. El conflicte, les recents catàstrofes naturals i la pobresa, han deixat el país amb infraestructures escasses i és difícil treballar en aquest context».

Per la seva part, el responsable d'emergències de Càritas Haití, Joseph Jonidès Villarson, ha subratllat que «els carrers són plens de gent que no sap on anar. Tenim por que esclati la violència si la situació continua així. Les necessitats més immediates que tenim són tendes per a allotjament provisional, roba, aigua potable, medicines, suport psicològic, llum...». També el president de Càritas internacional, el cardenal Óscar Rodríguez Maradiaga, feia una crida a la comunitat internacional per a l'enviament d'ajuda a Haití: «Una de les nacions més pobres del nostre món serà el focus dels mitjans de comunicació i rebrà una allau d'ajuda davant d'aquest desastre natural. Potser serà una oportunitat per aportar solucions duradores i el compromís d'alleugerir la misèria dels haitians i la pobresa infraestructural que assola aquesta nació.»

El president de Càritas espanyola, Sebastián Mora, ha posat en relleu que l'especial esforç que ve realitzant en els darrers mesos per atendre dins d'Espanya les persones que acudeixen a l'entitat no impedirà que «Càritas manifesti també ara el seu compromís inequívoc amb tots els últims i no atesos allí on es trobin. I ara són els nostres germans haitians els que necessiten tota la nostra proximitat i solidaritat. La resposta als efectes de la crisi a Espanya no canviarà gens el ferm compromís de Càritas a l'hora de continuar canalitzant la nostra ajuda en el camp de la cooperació internacional envers els països menys

Els malalts de l'hospital ensorrat s'han instal·lat com han pogut al carrer.

CÀRITAS

Campanya «Càritas amb Haití»
Tel. 902 339 999
"la Caixa"
2100 2208 39 0200227099

MANS UNIDES

«Emergència Haití»
Tel. 902 400 707
Banco Santander
0049 1892 63 2210525246

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA

Campanya «Terratrèmol Haití»
Tel. 902 636 737
Banco Popular
0075 0080 17 0601667548

FUNDACIÓ NPH

«Terratrèmol Haití»
Tel. 934 342 029
Caja Madrid
2038 9254 56 6000041107

INTERMÓN OXFAM

«Terratrèmol a Haití»
Tel. 902 330 331
"la Caixa"
2100 0765 81 0200111128

ENTRECULTURES

«Emergència a Haití»
Tel. 902 444 844
Banco Santander
0049 0496 83 2010200200

afavorits, com és el cas d'Haití». Càritas espanyola ja ha anunciat l'enviament de 175.000 euros per donar suport al pla d'ajuda d'emergència.

Càritas espanyola desenvolupa des de fa anys una acció preferent d'ajuda humanitària i de cooperació al desenvolupament amb Càritas haitiana, a la qual durant el darrer exercici ha

donat suport amb ajudes per un import total de 340.000 euros, que es van destinar, principalment, a impulsar projectes centrats en la cobertura de necessitats socials bàsiques com accés a l'aigua, aliments, atenció sanitària i educació.

Una altra de les entitats que ha reaccionat per ajudar Haití és Mans Unides, malgrat que no és una organització d'ajuda d'emergència. Mans Unides té una llarga trajectòria de col·laboració amb aquest país caribeny i davant de la magnitud del desastre ha decidit obrir un compte la recaptació del qual es destinarà a adquirir productes de primera necessitat i a tasques de reconstrucció del país. També Ajuda a l'Església Necessitada ha obert una campanya d'ajuda d'emergència, perquè l'Església catòlica haitiana distribueixi, a través dels seus sacerdots i missioners, l'ajuda entre la població afectada pel sisme.

La Fundació Nuestros Pequeños Hermanos (NPH) treballa amb la població haitiana des del 1998 i ha informat de la situació de la infraestructura que té al país: la llar de NPH Haití es troba sense danys estructurals aparents d'importància; les parets que delimiten l'hospital pediàtric infantil St. Damien Chateaublond estan completament destruïdes, així com les parets que delimiten el centre Kay Saint Germain per a la rehabilitació i el tractament d'infants discapacitats; l'antic hospital St. Pierre Damien, a l'epicentre del terratrèmol, «un edifici de cinc plantes ha quedat totalment destruït, desaparegut entre les runes. Només ha quedat el marc de la porta amb el logotip de NPH on apareix el nostre fundador, el pare Wasson, donant la mà a diversos nens de NPH». Al tancament d'aquesta edició, la Fundació NPH encara estava a l'espera de confirmar el nombre de víctimes pel sisme.

El Papa demana ajuda urgent

També des de Roma, Benet XVI aprofitava l'audiència general dels di-

mecres per demanar ajuda urgent per a la població haitiana. Així, el Pontífex convidava tothom «a unir-se a la meua pregària al Senyor per les víctimes d'aquesta catàstrofe i per aquells que en ploreu la desaparició. Asseguro la meua proximitat espiritual als qui han perdut casa seva i a totes les persones provades de maneres diverses per aquesta greu calamitat, implorant a Déu el consol i alleujament en el seu patiment. Faig una crida a la generositat de tothom, perquè no els manquin a aquests germans i germanes que viuen un moment de necessitat i dolor la nostra concreta solidaritat i l'efectiu sosteniment de la comunitat internacional». L'Església catòlica, va concloure el Papa, «no deixarà de posar-se a treballar perquè a través de les seves institucions de caritat pugui sortir a l'encontre de les necessitats més immediates de la població».

Per la seva part, el nunci a Haití, Mons. Bernardito Auza, ha informat de la mort de l'arquebisbe de Port-au-Prince, Mons. Serge Miot, i ha comunicat que la capital «està totalment devastada» i que sota les runes «es trobaran centenars de seminaristes i capellans. La catedral, l'arquebisbat, totes les grans esglésies, tots els seminaris han estat reduïts a runa». A mesura que passen les hores augmenta el nombre de morts, tot i que encara no es poden donar xifres definitives. Entre les víctimes mortals hi ha un salesià, Hubert Sanón, de 85 anys, i la doctora brasilera Zilda Arns, germana de l'arquebisbe emèrit de São Paulo, Evaristo Arns. La doctora Arns coordinava la Pastoral de la Infància i de la Persona Anciana de la Conferència Episcopal Brasileira. També és difícil donar una xifra de persones desaparegudes, al tancament d'aquesta edició seguia sense saber-se el parador d'una Filla de la Caritat espanyola que treballa a Haití.

La intensitat del drama és paral·lela a la intensitat de la solidaritat que s'ha desfermat amb Haití. El govern, les institucions polítiques, educatives i sanitàries de la República Dominicana s'han abocat per ajudar el seu país veí en aquesta situació. L'Església, des del primer moment, ha mostrat el seu suport espiritual i material. Així ho indica un missatge de l'arquebisbe metropolità de Santo Domingo i president de la Conferència Episcopal Dominicana, Mons. Nicolás de Jesús Cardenal López: «Som conscients que els nostres pobles haitià i dominicà han estat vinculats històricament i, per aquesta raó, el nostre poble sent en el més íntim del seu cor els terribles patiments que avui afligeixen la nació amb la qual compartim la mateixa illa.» Igualment, el secretari general del Consell Mundial d'Esglésies, Olav Fykse Tveit, ha expressat les seves condolences i la seva solidaritat amb el poble haitià: «Aquest poble ha suportat ja molts mals a causa de la inestabilitat política i la pobresa. El poble d'Haití hauria d'experimentar ara amb tota rapidesa el suport i l'ajuda dels altres països.»

Madrid

Àfrica, al cor de la Infància Missionera

Educació, sanitat i alimentació són els problemes principals

Rosa María Jané Chueca
Madrid

El 24 de gener se celebra la Jornada nacional de la Infància Missionera amb el lema «Amb els infants d'Àfrica, trobem Jesús». La Infància Missionera va néixer el 1843, a iniciativa de Mons. Forbin Janson, bisbe de Nancy (França), i el 1922 Pius XI la va constituir en obra pontifícia. Des del primer moment, aquesta obra pretén formar els infants en la universalitat de la missió, en la necessitat de donar a conèixer Jesús i de treballar amb ells la generositat. A Espanya, amb els infants fa un recorregut pels cinc continents, que durarà fins a l'any 2013. L'itinerari es va iniciar el 2009 amb Àsia, enguany els ulls es posen en Àfrica, per trobar-se amb Jesús en companyia dels infants africans.

L'obra pontifícia de la Infància Missionera té tres grans objectius: la cooperació espiritual, mitjançant l'ofertament del testimoni, la pregària i petits sacrificis per les missions; la cooperació material, a través de l'ofrena missionera, i la cooperació voluntària en serveis missioners. Espanya va contribuir l'any passat amb 6.043.763,04 euros que es van destinar a col·laborar amb els diferents projectes de la Infància Missionera. Actualment, aquesta obra coopera amb prop de 7.000 dispensaris, més de 2.000 hospitals, uns 2.800 orfenats, més de 15.000 escoles bressol, unes 38.700 escoles primàries i prop de 13.000 escoles secundàries.

Mons. Francisco Pérez, arquebisbe de Pamplona i bisbe de Tudela, i director de les Obres Missionals Pontifícies a

Espanya, quan va presentar la campanya d'enguany va assenyalar que «els infants s'uneixen per promoure un món més just i una societat més reconciliada i pacificada». Segons Mons. Pérez, «l'Església s'ha plantejat sempre la necessitat d'atendre la infància davant les amenaces tan diverses que existeixen». Per això, afirmava amb contundència que «és una vergonya social que hi hagi 250.000 infants que moren de gana cada setmana, que més de 300.000 infants són enrolats com a "nens soldats" en diferents guerres. Tothom se sorprèn quan constatem que més de 300 milions d'infants treballen com a esclaus i que més de 1.000 milions d'infants no han sentit a parlar mai de Jesucrist. Si a això afegim que moltíssims milions de

nadons són destruïts abans de néixer en el si de la mare per culpa de l'avortament, o les xifres no controlades i altíssimes d'infants que són sacrificats per aconseguir-ne els òrgans i vendre'ls, això demostra la gran degradació de sentit humà a la qual arribem».

Enfront d'aquesta realitat, l'arquebisbe de Pamplona va subratllar la iniciativa de «més de 10.000 infants espanyols que col·laboren generosament en més de 200 projectes d'ajuda a infants pobres necessitats d'aliments, de suport a hospitals d'infància i orfenats, d'ajuda a escoles i capelles. De manera especial s'ajuda els nens d'Àsia i d'Àfrica. Ells són sensibles a les desgràcies dels seus amics».

Mons. Francisco Pérez es va referir

també al recent Sínode celebrat sobre Àfrica, i va recordar que es van analitzar tres temes fonamentals: la reconciliació, la justícia i la pau. «Si en alguna cosa hem d'educar els infants és en aquestes tres forces motrius per construir una societat i humanitat noves. Però per ser constructors d'alguna cosa nova cal adquirir la relació amb Déu. I si aquesta relació no és correcta, totes les altres relacions amb tot el que hi ha de bo, fonamentalment no funcionen. (...) Les propostes de l'hedonisme o del materialisme l'única cosa que produeixen són monstres desesperats que cerquen, com bojos, la felicitat i la pau.»

El president de les Obres Missionals Pontifícies a Espanya va posar en relleu que «els infants d'Àfrica, en aquesta Jornada de la Infància Missionera 2010, han de ser els nostres preferits, i en ells hem de veure-hi un projecte de nova humanitat. Al mateix temps que es promouen les realitats concretes, com són l'educació, la promoció humana, i la solidaritat, s'ha d'aprofundir en la trobada amb Déu». En aquest sentit, va dir que als infants «els podem conduir pels camins de l'Evangeli, que és trobada d'amistat amb Jesucrist i de relació caritativa amb els germans. Des del nostre país, treballem per ser generosos en la nostra pregària, i demanem a Déu que continuï ajudant el continent africà en el nou projecte que Déu mateix ha pensat. Davant la crisi mundial els infants africans la viuen de manera més cruel, i per això hem de ser més generosos, en la nostra col·laboració econòmica, perquè molts infants trobin sentit en la seva vida i puguin subsistir».

JOSÉ AGUILAR, MISSIONER ESPIRITÀ A TANZÀNIA

«No podem tancar els ulls a la realitat dels infants africans!»

El 13 de gener es va presentar en conferència de premsa la Jornada mundial de la Infància Missionera. En l'acte van participar, entre d'altres, el missioner espirità José Aguilar, que treballa a la diòcesi de Mbulu (Tanzània).

Quina tasca desenvolupa amb els infants?

Fa 33 anys que visc a Tanzània, i en aquests anys hem portat a terme molts projectes. Actualment, a través de jocs, catequesis..., intentem evitar que, en aquest món globalitzat, els infants es traumatitzin perquè no poden accedir a tot el que ofereix el mercat. Procurem ensenyar als infants a ser selectius perquè valorin al que poden aspirar i al que no. Per exemple, ara tots els infants volen tenir un mòbil, però la realitat és que hi ha altres necessitats més urgents. Sobretot desenvolupem una feina de mentalització per afrontar aquest món nou que ens toca viure.

Quina és la principal problemàtica?

Sobretot procurem que vagin a l'escola. Els infants han d'ajudar a casa, han de treballar perquè les necessitats són tan grans que tots els membres de la família han de contribuir a l'economia familiar. Volem que aquests infants recuperin, encara que sigui una mica, la seva infantesa.

En aquests 33 anys que viu a Tanzània, en què s'ha avançat?

Jo diria que han estat dos els grans avenços acon-

seguits en aquests anys. D'una banda, la mortalitat infantil s'ha reduït moltíssim i hi ha malalties que gairebé hem eradicat o que, almenys, ja no són mortals; de l'altra, hi ha hagut un ascens en l'escolarització i la majoria d'infants van a l'escola primària.

Quins reptes es presenten?

L'educació continua sent el principal repte, que no sigui només primària, sinó també secundària. Sense una educació forta i formal, és difícil que els infants se'n surtin. Cal crear una base sòlida

perquè puguin afrontar la vida.

Com valora la Jornada de la Infància Missionera?

És molt bo que hi hagi una jornada com aquesta i que els joves i els infants espanyols es puguin unir, d'alguna manera, a la infància dels països més desfavorits. És important que els nostres infants coneguin les mancances i les dificultats dels infants d'altres llocs. No obstant això, crec que els infants del nostre país també tenen mancances perquè, tot i que viuen en l'abundància, perden la seva infantesa. Em sembla molt important que els infants visquin un esperit missioner i que siguem capaços d'escoltar-los, d'aprendre de la seva innocència, de la seva alegria, de la seva manca d'hipocresia... els infants ens plantegen preguntes i poden conscienciar-nos sobre la nostra responsabilitat amb els països en desenvolupament.

Què ens diu Àfrica?

Àfrica està molt a prop nostre i viu una situació molt dura. Àfrica té un gran potencial i pot arribar a fer alguna cosa important, però hi ha governs molt corruptes i el desenvolupament és molt lent i difícil. Cal prendre's Àfrica molt seriosament i apostar per ella des dels seus petits, a través de l'educació i l'escola. Som responsables del que passa a Àfrica, hem de sentir-nos germans, membres d'un mateix veïnatge universal. No podem tancar els ulls a la realitat dels nens africans!

«QUAN HEM COMBREGAT,
SI ALGÚ ENS DIGUÉS:
"QUÈ US EMPORTEU A
CASA?" PODRÍEM
RESPONDRE: "M'EMPORTO
EL CEL."»

Sant Joan M. Vianney

ASPECTES DE LA VIDA DEL PREVERE (8)

L'obediència del sacerdot

Mn. Josep M. Turull

Rector del Seminari Conciliar
de Barcelona

Per a un cristià, el model a seguir és Jesucrist. I Ell és, precisament, un model d'obediència. D'obediència que és font de llibertat i plenitud. Ell «es féu obedient fins a acceptar la mort i una mort de creu» (Filipencs 2,8). Ell és qui ens ha fet saber que conèixer la veritat i sotmetre'ns-hi és el que ens fa lliures (Joan 8,32). Sant Agustí ho expressarà molt gràficament respecte del cristià: «Seràs lliure si ets servent; lliure del pecat, servent de la justícia.» Cada vegada que resem el Pàrenostre demanem que es faci la voluntat del Pare. I cada Divendres Sant contemplem de nou Jesucrist que li diu al Pare: «Si pot ser, que passi de mi aquest calze; però que no es faci la meua voluntat sinó la vostra.» Aquest camí ens mostra que la Salvació, la Vida, la Plenitud personal, s'assoleix per la via de l'obediència a Déu, a la veritat, a la realitat. Ens n'és un model excel·lent la Verge Maria quan respon a les paraules de l'àngel: «Heus aquí l'esclava del Senyor; que es compleixin en mi les vostres paraules.» Per això esdevé cristià el qui diu de cor: «Aquí

em teniu, Déu meu, vull fer la vostra voluntat» (Salm 40,8-9). I la tasca de l'Esperit és la de fer coincidir la nostra voluntat amb la de Déu.

Un capellà viu tot això de manera especialment intensa. A més, cal tenir

«Per a tot cristià,
el camí de
l'obediència és
el camí de la
salvació, i ho és,
d'una manera
específica, encara
més per al
capellà»

en compte que té consciència que si és sacerdot és perquè ha sentit la crida de Déu a ser-ho. Això fa que la seva resposta sigui un signe d'obediència a aquesta crida. Per això no li costa prometre respecte i obediència al propi bisbe i als seus successors en el moment de l'ordenació. Ell sap que, per a tot cristià, el camí de l'obediència és el camí de la salvació, i ho és també, d'una manera específica, encara més per al capellà. D'aquesta manera, tota la seva vida esdevé un signe d'aquesta obediència salvadora i alliberadora. És un testimoni que no sóc mai jo qui em salvo a mi mateix, sinó que sempre és Déu qui em salva, fruit d'un amor que no té límits; i que el camí d'aquesta salvació no me'l faig jo, sinó que m'és donat per seguir-lo i per implicar-m'hi personalment.

Sant Joan M. Vianney va viure a fons aquesta obediència, i per això, tot i que d'entrada la va trobar molt petita, es va quedar tota la seva vida ministerial a la parròquia d'Ars, on havia estat enviat pel seu bisbe. A més, tot sovint li agradava, quan no el

veien, estirar-se davant del Santíssim, «com un gos davant del seu amo». Era una manera gràfica de mostrar aquesta obediència confiada i total a Déu.

Quan el prevere promet respecte i obediència al seu bisbe i als seus successors, posa de manifest, de manera ben visible i concreta, davant de tota la comunitat cristiana que no ha vingut a fer la seva voluntat, ni tampoc ha vingut a adaptar-ho tot a la seva manera de ser o als seus gustos o interessos. Indica que ha vingut a descobrir la voluntat del Pare i a posar-la en pràctica. La seva obediència esdevé, per això mateix, joiosa i confiada, respectuosa i sincera, cordial i responsable. És així com la va exercir el mateix Jesús, a imatge del qual, el Bon Pastor que dona la vida per les ovelles, mirem d'exercir-la tots els capellans.

Aquesta obediència és una escola d'aprenentatge de l'autèntica autoritat, ja que només sabrà manar adequadament qui abans hagi sabut obeir sincerament.

EL SANTUARI DEL MIRACLE CASA D'ESPIRITUALITAT (1980-2010)

TRENTA ANYS AL SERVEI DE L'ACOLLIMENT, COM A ESPAI DE REFLEXIÓ I PREGÀRIA

Programa d'activitats 2010

<u>12-14 febrer</u>	Natura i espiritualitat / Les quatre estacions / 2. L'hivern / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.
<u>27-28 febrer</u>	Preparar-se per a la Pasqua / De la mà de J. S. Bach (Passió segons sant Joan): de la passió d'amor a l'audició de la bellesa / Recés-audició / Jordi Agustí Piqué, monjo.
<u>12-14 març</u>	Vorejant l'ànima humana / Bíblia i psicologia I / Interpretar contes perquè la Bíblia compti / Toni Pou-Ramon Ribera, monjos.
<u>3-4 abril</u>	Viure la Pasqua / Recés / En el silenci del santuari del Miracle.
<u>9-11 abril</u>	Aprendre a dir adéu (I) / Per encarar el repte d'una pèrdua / Tònia Cortadellas, metgessa.
<u>10 abril</u>	Caminada contemplativa / Pels camins del Solsonès amb els ulls del cor oberts.
<u>23-25 abril</u>	Natura i espiritualitat / Les quatre estacions / 3. La primavera / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.
<u>7-9 maig</u>	Ora et labora / Compartir la fe amb els nostres infants / Taller per a famílies amb mainada.
<u>28-30 maig</u>	Aprendre a dir adéu (II) / Per encarar el repte d'una pèrdua / Tònia Cortadellas, metgessa.
<u>11-13 juny</u>	Ikebana / Art floral, pregària, natura / Vicenç Santamaria, monjo.
<u>20-26 juliol</u>	Temps per a Déu / Déu és amor (1Jn 4,16). Rerefons

trinitari del seguiment de Jesús / Exercicis / Joan Carles Elvira, monjo.

28 juliol-3 agost **Temps per a Déu** / Ser deixebles de Jesús / Exercicis / Jordi Castanyer, monjo.

6-8 agost **Natura i espiritualitat** / Les quatre estacions / 4. L'estiu / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.

15-21 agost **Temps per a Déu** / Madurar per a Déu / Exercicis / Lluís Planas, monjo.

3-5 setembre **Silenci** / Desert, dejuni, vetlla / Vicenç Santamaria, monjo.

8-12 octubre **La pregària del cor** / La pregària que neix de la litúrgia (bizantino-eslava catòlica) / Vicenç Santamaria, monjo.

15-17 octubre **Vorejant l'ànima humana** / Bíblia i psicologia II / Aprofundiment del món dels somnis / Toni Pou - Ramon Ribera, monjos.

29 octubre-1 novembre **Natura i espiritualitat** / Les quatre estacions / 1. La tardor / Per respirar l'alè de la creació seguint els cicles de la natura.

12-14 novembre **Ikebana** / Art floral, meditació, natura / Vicenç Santamaria, monjo.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Tel.: 973 480 045 / 649 465 814

www.santuarielmiracle.com

casespi@santuarielmiracle.com

25287 EL MIRACLE (El Solsonès)

Punt de vista

Josep Oriol Pujol i Humet
Director general Fundació Pere Tarrés

Seguretat, supervivència...

Un jove nigerià, d'una família acomodada, Umar Farouk Abdulmutallab, que havia estudiat enginyeria a Londres va estar a punt de provocar l'explosió del vol entre Amsterdam i Detroit del dia de Nadal. El jove, provinent de Lagos amb un vol de KLM, va enllaçar a l'aeroport holandès de Schiphol amb el de la companyia North West-Delta Airlines amb destinació a la capital nord-americana de l'automòbil. Segons sembla havia estat entrenat al lemen, portava una important càrrega explosiva lligada al cos i si no és per la serenitat i valor d'un dels 278 passatgers que se li va tirar a sobre res no hauria impedit la mort dels ocupants del vol.

A partir d'aquest fet rellevant, sense voler fer avui anàlisi de les causes del terrorisme al qual suposadament se'l vincula, ens voldríem aturar un moment en la reacció. El president nord-americà Barack Obama, de vacances a Hawaii, va ordenar un major control als aeroports. Totes les ciutats europees van reforçar la seva seguretat i van incrementar els controls. L'aeroport londinenc de Heathrow informa en la seva pàgina web que els passatgers als Estats Units hauran de passar per «controls de seguretat addicionals». El món occidental, raonablement, es convulsionava de nou i no acceptava el risc afegit de volar que podria suposar que una persona ofuscada decidís explotar un avió quan s'iniciava la maniobra d'atterratge. Hi

hauria vigilants armats entre el passatge. Les tertúlies radiofòniques qüestionaven el nou peatge en temps que suposarien els controls. Es preguntava als oients si els semblava correcte incrementar les mesures de seguretat malgrat les incomoditats. Personalment, des del cotxe, vaig sentir una persona que trucava des de Girona aconsellant que es posessin arcs detectors de metalls a les portes de les grans superfícies.

Manllevem la idea següent d'Adolfo Pérez Esquivel en una entrevista que li va fer Antoni Bassas el 17 de febrer del 2003 per al programa *A Contracorrent* de TV3, editada per Edicions 62 i que hem tingut l'oportunitat de llegir darremament. Comentava Pérez Esquivel que l'11 de setembre del 2001, el dia de l'atac a les torres bessones de Nova York, segons un informe publicat per la FAO, havien mort de gana o pels efectes de la desnutrició 35.000 infants. Quina havia estat la reacció de la humanitat? Quines mesures de caràcter global s'havien pres per evitar aquests morts? Certament, cal protegir-nos del terrorisme per tots els mitjans, és humà que ens previnguem d'atacs irracionals, en tot cas, és força incòmode el control de metalls als aeroports, però ens aturem a pensar en la prevenció de la fam amb el mateix interès? Ens preocupen aquestes morts o formen part de la normalitat estadísticament quantificada?

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Els dons de la Confirmació

L'arquebisbe Bruno Forte publicà una bella carta pastoral titulada: *Rebre la Confirmació, per què? La Confirmació i la bellesa de Déu*. Un escrit magnífic i d'interès catequètic, que es pot llegir a la revista *Documents d'Església*, número 937. Hi ha una teologia útil per guiar el procés dels que demanen el sagrament de la Confirmació. L'exposició és viva i comprensible. Fins i tot entusiasta. Les presents notes recullen l'especificació del que opera l'Esperit Sant en els confirmats.

L'autor menciona els fruits de l'Esperit, segons sant Pau: *amor, goig, pau, paciència, benvolença, bondat i fidelitat*. Per tal de poder viure aquests fruits, l'Esperit vessa els seus dons en la Confirmació. Ajuden a viure com a fills de Déu. Són: *saviesa, enteniment, consell, fortalesa, coneixement, pietat i temor de Déu*. Efectes que la Confirmació pot produir.

La *saviesa* és destinada a veure «el conjunt del món i de la vida de Déu», a assaborir, en la relació amb Déu, el sentit «que dona llum i força a cada pas del nostre camí». El do de l'*enteniment* «educa a llegir en cada situació la presència divina i a discernir plenament el que ens demana». Per què el do del *consell*? És la guia en les «diverses decisions a prendre per tal que puguem preferir allò que és just davant Déu per damunt d'allò que sembla útil

als ulls del món, i posar-nos així al servei dels altres amb generositat». El do de la *fortalesa* ens fa fidels al Senyor en els diversos moments i etapes de la vida, per tal que no ens sedueixin les temptacions d'egoisme o d'obrar solament per càlculs d'oportunitat.

El do del *coneixement* és aquell que ens fa adonar del misteri últim de totes les coses, superant les restriccions d'una visió que s'aturi solament en allò que apareix: gràcies a això podem experimentar que és veritat que el misteri il·lumina el nostre coneixement. El do de la *pietat* encén en el cor «la tendresa per Déu, el fet d'estar enamorats d'ell i de desitjar de donar-li glòria en cada cosa». Així no cercarem només «els consols de Déu, sinó que desitjarem fer-li companyia, tant en la seva joia com en el seu dolor pel pecat del món». El do del *temor de Déu*, en fi, és l'actitud que ens fa viure constantment i gojosa sota la mirada del Senyor, l'anhel de plaure Déu més que els homes; en això es troba el consol més profund i la llibertat més gran; do que ens fa adonar també de la gravetat del pecat que separa de Déu, única font de tot bé.

La panòpia dels dons de l'Esperit es fa visible en els sants: «Per això és bell conèixer-ne la vida i deixar-se guiar per llur exemple. A vegades, una història de santedat et parla de l'Esperit santificador més que moltes reflexions i paraules!»

A propòsit de...

P-J Ynaraja
Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Agraïts

Que el lector em perdoni si creu que insisteixo massa en l'àmbit musical. Al·ludeixo a favor meu que, quan avui dia ens interessem pel que en qualsevol diari, revista o noticiari de ràdio o televisió, anomenen «cultura», quedem decebut, ja que de qualsevol cosa en diuen cultura, encara que sigui ben desafortunada. Els concerts simfònics i els espectacles de ballet, en canvi, gairebé sempre tenen qualitat. Una altra cosa és que en gaudim, perquè cadascú és cadascú i té les seves *cadascunades*. I per poder ser més exacte en el comentari, em refereixo exclusivament al ballet. Al final d'una peça ben interpretada, qui l'ha protagonitzada rep l'aplaudiment dels assistents, i ell o ella, es tomben cap al públic i saluden agraïts. Aquest gest sempre el fan amb una elegància extraordinària. Potser al lector li semblarà ridícul si dic que és el moment que m'agrada més, on descobrim l'expressió més personal de l'interpret. He vist moltes vegades *La mort del cigne*, de Camille Saint-Saëns. Desconec si hi ha cap altra coreografia que la que va idear Fokine per a Pàulova i que és la que avui dia es continua interpretant. Sens dubte, sublim. Que ningú no s'escandalitzi si dic que el que jo sempre espero, com a creació original, és l'actitud, la salutació que fa la ballarina com a agraïment dels aplaudiments. El mateix dic del famós *Bolero* de Ravel. La música, i la coreografia de Maurice Bejart, que ara és la més coneguda, me la conec de memòria, ara bé la salutació de la ballarina sempre és diferent, sempre elegant, però diversa, tot i que els aplaudiments sempre sonen igual.

No em canso d'observar-ne la mirada, el somriure, els gestos corporals.

No sóc gaire amant dels espectacles esportius, però, sense voler-ho, abans o després de les notícies, hi surt algun fragment de partit de futbol o de bàsquet, algun gol de l'equip predilecte o de l'esportista més ben pagat. El públic, en aquests casos, també aplaudeix, però el gest del protagonista és deplorable, expressa orgull i manca de bellesa.

Vull afegir-hi una altra característica. Quan acaba la sessió, l'estrella principal no s'accontenta agraït, amb gestos, torno a repetir, molt elegants, sinó que crida els components de la companyia, el director escènic, el de l'orquestra... Molta gent s'hi afegeix! Aquest acte generós és una meravella i no me'l perdo mai. Una estona abans de corregir aquest text, he vist el final de l'òpera *Guerra i pau*, doncs bé, tot el personal que hi ha intervingut (l'escenari estava ple), saluda agraït, cadascú a la seva manera, cadascú amb un gest molt bonic. No podia deixar de pensar en les escenes triomfals de l'Apocalipsi.

Tot això us ho explico perquè, al marge de l'estètica, implica alguna cosa que hem oblidat. Les bones mares ensenyen els fills petits a dir «gràcies» després de rebre un obsequi. Jo no sé qui els ensenya a dir «meu» o «vull», però són expressions que repeteixen molt. I de grans, sovint observem l'afany de posseir, de satisfer individualment la pròpia vanitat, de presumir, de sentir-se important.

Tot això no és indiferent al cristià. Ser agraït és un deure que recorda Pau a Colossencs 3,15. Els gossos quan reben un regal mouen la cua alegrement. Si no ho fan, són incapaços de penedir-se, de corregir el seu error després d'un temps, en canvi l'home sí. Ser agraït és una peculiaritat de l'ésser humà. Aprenem a ser-ne quan contemplem un espectacle musical de qualitat. I ens fa molta falta practicar aquesta virtut.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viui70@yahoo.es

Amb la por al cos...

Viure en la marginació pot arribar a tenir formes molt diferents. Des del noi que és víctima de l'assetjament dels companys per qualsevol motiu, al captai- re que sempre ha estat al marge de la societat, l'addicte que no sap sortir de la seva addicció, o el presoner que compleix condemna pel seu passat.

Però des de fa uns anys hi ha una altra marginació que no deriva de cap del- licta, sinó del «delicte» d'haver nascut en un país pobre i haver sentit la crida del primer món pensant que es tractava del paradís.

Fa uns dies un amic meu va tenir un gran ensurt. Es tracta d'un noi treballa- dor, bon company, arrelat a casa nostra, però que, per un problema del pas- sat, no té papers. Malalt de sida, aquí rep els fàrmacs i tota l'atenció mèdica necessària per a aquesta malaltia. La seva recuperació física, psíquica i social ha arribat a un moment que podria perfectament refer la seva vida. De mo- ment viu en un pis d'acollida mentre espera poder aconseguir la documenta- ció.

Com deia, l'altre dia va arribar al pis amb una angoixa gran. Anava pel carrer quan va veure que la policia demanava els papers a uns immigrants. Els seus trets físics el delaten aviat i sense pensar-s'ho ni un moment va començar a córrer i no va parar fins que va arribar al pis. Tota la seva preocupació és que el retornin al seu país on no podria rebre la medicació que necessita. «Si m'envien al meu país la malaltia acabarà amb mi, perquè allà no puc rebre atenció mèdica...»

I jo em pregunto: per què ha de fugir de la justícia un immigrant com si fos un delinqüent? És delicte ser foraster, malgrat no estar documentat? I més en aquest cas que ja havia aconseguit els papers i per una sèrie de circum- stàncies de les quals, gràcies a Déu, se n'ha sortit, podria perfectament acon- seguir-los.

L'altra por és que l'enviïn a un centre d'internament que ja va conèixer en una altra ocasió. El cas és que el meu amic sempre viu amb la por al cos...

M'ha vingut a la memòria un informe de la CEAR (Comissió Espanyola d'Aju- da al Refugiat) que publica aquesta setmana la revista *Vida Nueva*. Des de la primera llei d'Estrangeria del 1985 milers de persones són privades de llibertat per un fet que no està tipificat com a delicte sinó com a falta admi- nistrativa: la manca de documentació en regla. Aquests centres són veritables presons on els estrangers no tenen cap dret i on el tracte que reben sovint és fins i tot més humiliant que el que reben els mateixos presoners.

La meua conclusió és sempre potser una mica utòpica, però me l'ha ensenyat el fet de viure al costat dels que pateixen aquesta marginació. Una cosa és la qüestió en general —que només és una «idea»— i una altra és el cas concret d'una persona amb la seva pròpia història. Només l'amor fa aterrar en aques- tes persones concretes i en els seus neguits.

Zoom

Eduard Brufau

La setmana que ve farà dos mesos del segrest a Mauritània dels tres coope- rants catalans de l'ONG Barcelona Acció Solidària. Des del 28 de novembre Alícia Gámez, Roque Pascual i Albert Vilalta es troben retinguts en un lloc indeterminat del desert del Sàhara, sense que de moment se sàpiga com avan- cen les negociacions del govern espanyol amb els segrestadors.

Des d'aquí tothom espera que els tres cooperants puguin tornar sans i estalvis a casa.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Símbols religiosos a l'escola

Gairebé constitueix un axioma: cada problema social d'importància es con- verteix, després d'un debat, en una assignatura nova. Les conseqüències que aquest fet ocasiona salten a la vista: sobrecàrrega de continguts aca- dèmics, improvisació en la planificació educativa, pressió en els docents, desplaçament de les matèries bàsiques, interferències en l'autonomia dels centres, discussions de perfil ideològic, etc. Les falles familiars i socials troben en l'escola el boc expiatori. Família i societat abdiquen de les seves responsabilitats i tots miren l'escola com el lloc propici per resoldre les seves frustracions i traspasar-li les tasques. Aquest increment de càrrega simbòlica i real que recau sobre els centres educatius genera insatisfacció i asfíxia.

Hi ha accidents als carrers o les carreteres, l'educació vial és el remei per solucionar-los. Caldrà promoure estratègies per desenvolupar aquesta nova matèria, però fins a un cert límit. El carnet de conduir es reserva a les autoescoles. La tasca, per a uns, sempre els mateixos; el lucre, per a altres. Hi ha embarassos no desitjats, cal accentuar l'educació sexual. En alguns centres, quan els mestres se'n desenten, especialment en edats deter- minades, es confia en els responsables de serveis municipals, alguns dels quals expliquen coses als alumnes que val més ignorar. Fins i tot, amb la nova llei de l'avortament, es donen indicacions precises a les facultats de medicina, interferint en l'autonomia universitària. No conec cap moviment a favor de la seva defensa. Es degraden aspectes bàsics de la convivència social i dels valors, sorgeix l'assignatura de la ciutadania, una proposta que recicla la formació de l'esperit nacional en clau democràtica, encara que s'ha convertit en el camp de batalla de les dues grans formacions polí- tiques. L'escola també és l'espai on conrear hàbits d'higiene, com rentar-se les dents o garantir la dosi de medecines. Els dèficits afectius dels nens i les nenes (separacions, predomini laboral, poc temps de convivència amb els fills, substitució d'afectes per artefactes..) es compensen amb un nou contingut: l'educació emocional. Cursos d'educació emocional per a edu- cadors, quan en la carrera universitària no es va prestar prou atenció en aquest assumpte. Es pretén portar el carrer a l'escola perquè els alumnes no es trobin tancats en una bombolla.

L'objectiu està clar: introduir continguts i matèries nous així com imposar nous models. Voregem el que és transversal, tot i que en parlem molt. Es treballen currículums ocults mitjançant la reducció dràstica dels continguts humanístics. Es prefereix formar tècnics i professionals que educar perso- nes, com si no s'hagués de fer totes dues coses.

No obstant això, hi ha una cosa que sorprèn. Es prohibeixen els símbols religiosos a les escoles, es margina la formació religiosa, es pretén legislar fins a límits increïbles en matèria religiosa. Quan els alumnes surten de les aules, veuen esglésies i mesquites, centres de culte i art sacre als museus o al carrer... En aquest cas, se segueix el criteri contrari a les conductes an- teriors. Prohibició i agressivitat en nom de la democràcia i del pluralisme. L'autonomia de centres no compta. Preval l'opinió singular sobre el parer col·lectiu. El tema religiós avui està a la primera plana de les realitats eu- ropees (i mundials). Laïcistes i alguns polítics opten per la ignorància i la prohibició.

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA
AMB NOSALTRES. SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

Club[★]amics

PROGRAMACIÓ PER A L'ANY 2010

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

RUTA DE JOAN PAU II

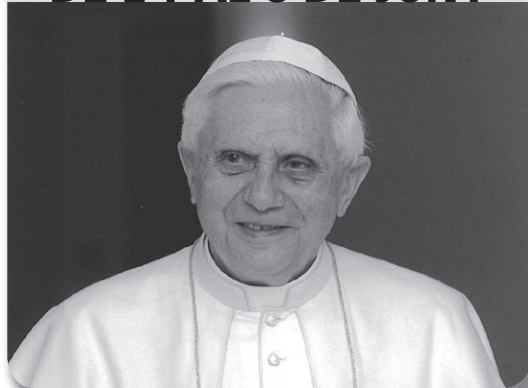
Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

✓ DEL 24 AL 31 D'AGOST

✓ DEL 27 DE DESEMBRE AL 3 DE GENER

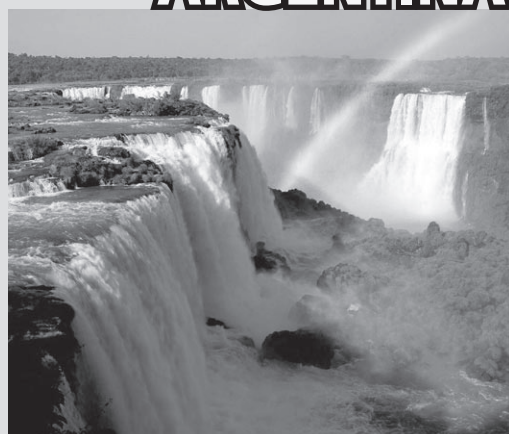
CROÀCIA i Santuari de Medjugorje

DE L'1 AL 8 DE JUNY

ITINERARI EXCLUSIU PER A AMICS

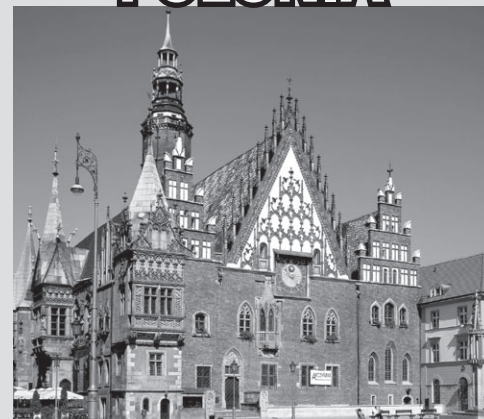
ARGENTINA

Parcs nacionals
de Patagònia,
d'Iguaçú i
missions
jesuítiques i
Buenos Aires
amb Santuari
de Luján.

DEL 9 AL 21 D'AGOST

POLÒNIA

DEL 2 AL 9 D'OCTUBRE

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

FÀTIMA

DEL 12 AL 18 D'ABRIL

LOURDES

Coincidint amb la
trobada internacional
de Metges Cristians

DEL 7 AL 9 DE MAIG

DEL 15 AL 17 D'OCTUBRE

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

ANY XACOBEO

DEL 7 AL 13 DE JUNY

PLACES LIMITADES.
PER A MÉS INFORMACIÓ
CLUB+ amics

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 - 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 - FAX 934 092 775 - CORREU ELECTRÒNIC: INFO@CLUBMES.CAT

Des del monestir

Amb naturalitat

El bibliotecari m'ha permès fer una ullada a la fotocòpia d'un manuscrit de Poblet l'original del qual es troba actualment a la trapa francesa de Santa Maria del Desert. Es tracta d'una traducció catalana de la Regla de sant Benet seguida d'un directori litúrgic per a ús del monestir. L'escrivà del manuscrit i traductor de la Regla és un monjo de Poblet de les darreries del segle XVI que s'amaga sota el vel públic de l'anonimat. La traducció de la Regla és força correcta i amb un català ben entenedor. Al colofó del manuscrit l'autor, en llatí, afirma que ell mateix l'ha escrit i ha traduït en l'«idioma patri» el text de la Regla. A banda de l'interès lingüístic que ben segur posseeix aquest document del segle XVI, em va fer sentir bé constatar la naturalitat amb què

el català, l'«idioma patri», era emprat a Poblet durant el segle XVI com a llengua vehicular, fins al punt que calia traduir-hi la Regla —llegida en llatí a la sala capitular— per a l'estudi dels monjos o, potser, per glossar-ne els comentaris —en català— a la sala capitular. No sempre ha estat així. Sense anar gaire lluny, després del retorn de la comunitat l'any 1940, els monjos del planter català vinguts a fer reflorir les velles runes empraven el castellà com a llengua vehicular de la casa.

Amb naturalitat, penso, hauríem d'acollir també

aquest moviment popular per la independència de Catalunya tan esperançador, que batega amb força quan escric aquestes ratlles. És que algú pot qüestionar el dret que tenim els catalans, pel sol fet de ser-ne, de decidir per nosaltres mateixos el nostre caminar polític i històric? No és cert, d'altra banda, que la llavor de l'Evangeli germina i creix amb més vigor en la terra ben assaonada d'una identitat cultural i política forta i compromesa? I que sense l'alçaprem d'aquesta identitat no hi pot haver autèntica obertura? Tot plegat em suscita un desig vehement: que l'Església, la nostra Església, que ja fa anys va proclamar les arrels cristianes del nostre poble, l'acompanyi ara amb coratge vers l'horitzó de la seva llibertat i de la seva maduresa.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

Edith Stein i la laïcitat positiva

Una investigació sobre l'Estat (1925) és una de les obres més desconegudes d'Edith Stein. En les darreres pàgines, aborda una qüestió de gran actualitat: l'encaix de la religió en l'Estat aconfessional.

Molt abans que es formulés el concepte de laïcitat positiva que tan bona acollida ha tingut en alguns sectors catòlics, la pensadora jueva anticipa aquest concepte en aquesta llunyana obra. Segons Edith Stein, l'Estat no pot ser confessional, perquè l'Estat no té ànima. Cal que sigui neutre des del punt de vista religiós, però no des del punt de vista moral, atès que, a través d'ell, cal potenciar els valors bàsics en les societats obertes. L'Estat, doncs, cal que sigui neutre

religiosament, però no axiològicament. Els valors que potencii a través de les institucions educatives públiques cal que siguin fruit d'un gran consens social, del cos majoritari de la societat que representa. Si no és així, es produeix un abisme entre els valors de l'Estat i els del poble i aquest divorci fa impossible el govern.

En la qüestió religiosa, Edith Stein defensa que l'Estat ha de ser aconfessional, però, a la vegada, porós a la riquesa espiritual dels ciutadans. Re-

coneix que les capacitats de l'Estat per fomentar la vida religiosa són limitades, perquè la llei no pot fer gran cosa per despertar l'ànima als valors religiosos. Amb tot, la llei «pot alliberar forces creatives o també pot impedir-ne el desenvolupament». L'Estat pot crear «ocasions» per fer néixer la vida espiritual, pot permetre que es creïn les condicions per experimentar la vida religiosa en el si de la societat i tenir cura d'aquest patrimoni intangible. També pot, però, barrar el pas a aquesta experiència.

La laïcitat que proposa Edith Stein és acollidora i porosa, receptiva al batec espiritual de la societat, amarada d'un esperit liberal, sense voluntat intervencionista ni reguladora.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull

Mirada al món

Escoles d'estiu

Té el cap gairebé blanc i molt rinxolat. Les celles, però, ben negres i els ulls també, somriu molt i es destaquen les seves dents blanques, especialment blanques en contrast amb la seva pell. Aquest any està seguint el «taller de perdó» a l'escola d'estiu de la Zona Sud de Santiago. No ha dit la seva edat, però en presentar-se, l'Aurora ha fet saber que un dels seus projectes actuals és començar a retirar-se de l'equip de litúrgia per deixar pas als més joves de la seva capella. En pot tenir setanta. És una de les 800 persones inscrites a l'escola d'aquesta zona, una de les 15 vicaries pastorals de l'arxidiòcesi de Santiago. A Xile el gener és un dels mesos d'estiu. Previ a les vacances per a molta gent, que són per a molts al febrer seria l'equivalent al juliol europeu. Aquest any, però, el procés electoral ha marcat gairebé les dates de les vacances entre els que han sortit abans de votar el 17 de gener

o després. Sigui com sigui els més petits són de vacances de l'escola, les piscines plenes i el ritme és d'estiu.

Una de les coses característiques del gener en la vida pastoral xilena són les escoles d'estiu. Organitzades des dels equips de formació dels bisbats, són molt esperades i convoquen la gran majoria dels agents pastorals que any rere any reactiven els seus coneixements als tallers de litúrgia, Bíblia, cristologia, planificació, discipulat, catequesi, acompanyament espiritual, aprendre a fer-se gran, comunicació i dinàmiques de grup, economia solidària, etc. Les escoles són també una excel·lent oportunitat per conèixer

gent d'altres parròquies i fer comunió. Amb una durada d'una o dues setmanes, segons els casos, combinen formació en contigus i celebració, cants i moments de molta festa.

L'arxidiòcesi de Santiago, estructurada en 7 vicaries territorials i 8 d'ambientals, des de fa més de vint-i-cinc anys organitza aquestes escoles. De mica en mica han anat responenent a un pla de formació comú que aquest any té com a gran horitzó la Gran Missió Continental i l'acompliment del bicentenari de l'autonomia de Xile com a país. El lema doncs és «*Chile, una mesa para todos*». Homes i dones de totes les edats i procedències s'hi inscriuen amb temps i escullen quin curs volen fer aquest cop, igual que l'Aurora, que hi participa amb entusiasme i ja està pensant com s'ho farà per portar aquest mateix taller a la seva comunitat tan bon punt comenci al març.

Elisabet Juanola Soria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Cartes del lector

«Catalunya Cristiana» ha millorat molt

Des de fa uns mesos, observo en el nostre setmanari un canvi evident. Llegeixo tots els titulars i repasso aquells textos que em semblen més interessants. Si hi feu un cop d'ull comprovareu que els continguts s'han estructurat per temes, de major a menor interès: Primer Pla, Església a Roma, Any Sacerdotal, Opinió, Veu dels Pastors, Litúrgia, Reportatge, Església a Catalunya, Cultura (aquests darrers els més extensos) i, finalment, la portada i la contraportada, que són sempre els més llegits i en color.

Penso que els lectors tenen una edat avançada, que van a missa i que llegeixen la premsa cristiana. Això obliga a escriure en un estil breu, popular i clar, però sobretot de temes actuals.

Felicito el nou director i el seu equip pel canvi que tots percebem. Bon any 2010 ple d'esperança!

Mn. JOAQUIM BLANC i BAHIMA
Tortosa

Crucifixos sí, crucifixos no

Recentment hem celebrat la festa de Sant Joan de la Creu. Algú l'ha anomenat «el més sant dels poetes i el més poeta dels sants». En qualsevol cas, ell va saber portar la creu en nom seu i en la seva vida. Per això, pel que fa al tema dels crucifixos, em permeto dir:

- Jurar als tribunals, davant de la creu, pot ajudar el testimoni a dir la veritat.
- La creu serveix a un adolescent o ajuda qualsevol persona a ser honrada i valenta, malgrat que costi un sacrifici.
- No m'agrada gens veure una creu de brillants i joies a l'escot escandalós d'una dona provocativa o mal parlada.
- Pot ser desconcertant posar el crucifix en una escola si en aquest lloc els alumnes i els professors cauen rutinàriament en impertinències anticristianes.
- M'agrada veure el senyal de la creu quan els jugadors inicien el partit i que, durant el transcurs, profereixen blasfèmies contra el crucificat o el seu Pare? No m'agrada, de cap manera. Recordeu cap intel·lectual o artista que es queixi de les blasfèmies que sentim per televisió?
- Qui s'atreveix a treure la creu o l'estrella de David d'una tomba?
- Qui s'enfada per la creu que porten els missioners?

Evidentment, en la nostra cultura, tothom sap que la creu és un senyal d'amor, de perdó, de reconciliació, d'esforç, etc. Per al cristià, la creu és camí de la llum i Jesús va dir que el que no pren la seva creu cada dia, no pot ser deixeble seu.

Estiguem on estiguem, respec-

Bons propòsits per a aquest any

El meu desig per a aquest 2010 té a veure amb la recerca de sentit que empeny i acompanya l'home des de temps immemorials. Som criatures a la recerca de sentit i només ens realitzem quan les nostres vides arrelen en conviccions profundes que donen coherència i harmonia al nostre pas per aquest món. És el tresor que fa que ens ho venguem tot per tal d'aconseguir-ho. Tresor sovint amagat als ulls del món, aparentment de poc valor, però que, en el fons, respon a l'anhel més pregon del nostre cor.

Desitjo, doncs, per a mi i per a tothom en aquest any que ara comença una vida plena de sentit. Més enllà del patiment o del goig, de la pobresa o de la riquesa, de l'èxit o del fracàs... hi ha un sentit que ho amara tot i que per als cristians té un rostre ben concret: el de Jesús de Natzaret, el Déu que es fa home perquè nosaltres arribem un dia a esdevenir Déu. Aquest misteri insondable, viscut amb tanta força en els passats dies de Nadal, és per a mi el veritable i únic sentit pel qual val la pena viure.

MARC VIDAL
Sant Feliu de Llobregat

tem els símbols que tenen uns valors tan grans.

CARMELO ERDOZAÍN
Pamplona

Sentències, infants i ànecs

Fa uns quants dies, la premsa dels Estats Units va publicar la notícia de la condemna a un any de presó d'un jove nord-americà que havia atropellat un ànec amb el cotxe, mentre aquest creuava la calçada, segons asseguraven els testimonis, a propòsit. Però els delictes i les sentències demostren com n'és, d'insòlita, la justícia humana.

L'advocada espanyola María José Carrascosa ha estat condemnada a 14 anys de presó per un tribunal de Nova Jersey. El motiu: emportar-se a Espanya la seva filla contra la voluntat del seu exmarit. Però si, en comptes de «segrestar-la», s'hagués acollit a les lleis democràtiques despenalitzadores de l'avortament, hauria pogut posar fi a la vida de la seva filla, mentre la gestava, sense cap conseqüència penal. I cap jutge no l'hauria condemnat perquè donar mort a la pròpia descendència ja és un dret a Occident, però traslladar-la d'un país a l'altre és, sembla, un acte terrible digne de presó.

Per cert, què val més: la vida d'un infant o la d'un ànec?

MARÍA FERRAZ
Barcelona

Amor i matrimoni

Sempre m'ha impressionat veure pel carrer una parella d'avis agafats de la mà —avui encara més, perquè a Espanya es trenca un matrimoni cada quatre minuts— i que molts joves viuen aparellats per no comprometre's. El dels matrimonis grans té més impressió quan es noten, són evidents, les empremtes i les cicatrius físiques i psíquiques del pas dels anys i el patiment al seu rostre. Són un poema de fidelitat, que

m'emociona i m'estimula. Suposo que no sóc l'únic. Em sembla que aquest amor és com el vi bo. No té, potser, l'empenta i l'alegria d'un vi jove i encara menys el d'una gasosa. Però els bons tastadors aboquen el vi bo, no gasosa amb bombolles.

I és que aquest amor per a tota la vida no ve rodat ni és fruit de l'enamorament passatger. És una conquesta diària i un fruit de molts enamoraments. Tants com duren els anys de vida. Està fet de petites coses, de detalls, d'actes gairebé invisibles de servei, de perdó i d'amor. N'hi ha —potser molts— que ho obliden. I es desenamoren de mica en mica i de manera gairebé imperceptible fins que es produeix l'ensorrament total. Aleshores, ja no tenen prou força per lluitar ni lliurar la batalla.

SUSO DO MADRID
A Coruña

Quant val la vida humana?

Vendre la vida humana per diners ho feien els romans, els faraons egipcis, els reis de l'edat mitjana, etc. Així, els esclaus vivien sense llibertat i amb sofriment.

Actualment, amb la nova llei de l'avortament, els nens no nascuts perden la llibertat de viure i el govern no es preocupa perquè tots els nens puguin néixer. Quant val la vida humana per al govern?

FRANCESC GUBERT ROS
Blanes

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les *vint línies* mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Avortament indirecte

Fa uns quants mesos, vaig llegir a Catalunya Cristiana unes declaracions de la Dra. Pilar Núñez que parlaven d'«avortament indirecte» i d'«avortament terapèutic» com a modalitats d'avortament acceptades per la doctrina de l'Església. No vaig acabar d'entendre què volia dir i per això l'hi escric.

Les condemnes de la doctrina de l'Església sempre es refereixen a l'avortament directament procurat, volgut directament com a fi principal i que comprèn tant el mal anomenat avortament «terapèutic» com el criminal. El que deia la Dra. Núñez forma part del patrimoni d'ensenyaments morals catòlics i, tot i que l'accepció d'«avortament terapèutic» es presta a confusions, l'especialista es referia en realitat al que anomenem «avortament indirecte». L'avortament indirecte no és volgut ni cercat directament, sinó que és conseqüència (accidental i probable) d'una intervenció dirigida a guarir un mal de la dona, independent de l'embaràs; per exemple, l'extirpació d'un càncer d'úter en una dona embarassada, o una intervenció en cas d'embaràs ectòpic, quan és acompanyat d'hemorràgia o, en general, de l'avortament que podria seguir-se de l'aplicació de remeis mèdics aplicats a la mare per guarir directament una malaltia greu (cf. Miguel Ángel Monge, *Medicina pastoral*, Pamplona 2003). La legitimitat d'un tractament que comporta la mort del fetus es fonamenta sobre el principi anomenat de «doble efecte», pel qual és lícit portar a terme un acte mèdic, en si bo o indiferent, que pot comportar la mort de l'embrió.

Cal que anem amb compte, observen diferents especialistes en bioètica, amb la utilització del terme «avortament terapèutic», ja que moltes vegades amaga una decidida acció de portar a terme un avortament com a finalitat o mitjà per obtenir altres fins. Així, per exemple, quan diagnostiquen a la mare que el seu fill patirà una patologia física o psíquica determinada i es decideix eliminar-lo. Això és greument immoral. Un cas molt vergonyós passa actualment amb els infants portadors de la síndrome de Down. Ha observat que gairebé ja no en neix cap? No és gaire difícil imaginar que passa amb aquests infants. Lamentablement, en la praxi actual, l'avortament s'aplica amb una frivolitat escruixidora. Motius de comoditat, de manca de responsabilitat i d'autèntica frivolitat, justifiquen milers i milers d'avortaments, tant que, per a molts, l'avortament és senzillament un altre mitjà contraceptiu. I a tot això cal afegir una causa omnipresent i silenciada per gairebé tothom: l'eugenèsia.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

Una beatificació històrica

Amb la beatificació del Dr. Josep Samsó, ahir, 23 de gener, a la basílica de Santa Maria de Mataró, podem dir que hem viscut a la nostra terra un esdeveniment veritablement històric. En efecte, aquesta és la primera beatificació que se celebra a la nostra diòcesi i a tot Catalunya seguint les disposicions de Benet XVI, que ha decidit que les beatificacions es facin a les diòcesis, mentre que les canonitzacions se celebren a Roma. En el segle XIX Catalunya va tenir el que els historiadors anomenen *el pas dels sants*. També el segle passat ha tingut el seu *pas dels sants*, molts d'ells amb la palma martirial, fet que els fa grans testimonis de la fe i uns exemples dignes d'imitació per als cristians d'avui.

Aquesta beatificació ha estat un motiu de goig perquè tenim l'exemple d'un sacerdot màrtir de casa nostra, que podem imitar i que s'uneix als sacerdots sants de l'Església de Barcelona, sobretot a Sant Josep Oriol, el beneficiat del Pi tan auster —anomenat el «doctor Pa i Aigua» pel poble—, tan amic i servidor dels pobres i dels malalts, i al

beat Pere Tarrés, metge, apòstol seglar i finalment un sant sacerdot, lliurat totalment al ministeri sacerdotal i al servei dels malalts més necessitats; els afectats per la tuberculosi, de molt difícil guarició llavors. És un motiu de goig, especialment per a la ciutat de Mataró i per a la basílica de Santa Maria, que ha viscut aquest esdeveniment com a culminació de les celebracions del seu mil·lenari. Agraïxo molt al Sant Pare Benet XVI que, accedint a la meua petició, ens hagi permès celebrar aquest acte. Penso que és bonic i providencial que l'hàgim pogut celebrar a la mateixa basílica de Santa Maria, de la qual fou rector el doctor Samsó i on es guarda la seva sepultura.

Proclamar un beat és un acte que es fa per ajudar uns cristians a estimar més Déu i els germans, i aquest amor inclou l'acolliment, el perdó i la reconciliació amb tothom. Tanmateix, en el cas del doctor Samsó, aquest missatge de perdó i reconciliació s'intensifica, ja que ell lliurà cruentament la seva vida perdonant. Crec que avui també necessitem testimonis i exemples com el del rector de

Santa Maria de Mataró, per tal d'estimar-nos més, de perdonar-nos més i fer que la convivència del nostre país sigui més fraternal. En una modesta aplicació d'aquest esperit, vaig visitar la filla de Joan Peiró a Mataró, perquè el seu pare sentia estima i respecte pel doctor Samsó, ja que aquest va perdonar i no va voler denunciar el seu fill per uns fets esdevinguts a la basílica el matí del 6 d'octubre de 1934. I Joan Peiró volia alliberar de la mort el rector de Santa Maria, cosa que no fou possible per diverses circumstàncies. La conversa que vaig tenir amb la seva filla fou molt interessant i cordial, i vàrem coincidir en la necessitat que tenim avui de perdó i de reconciliació, per tal de construir una convivència rica de valors i més fraternal. Desitjo i demano a Déu que aquest esdeveniment que acabem de viure redundi en fruits de vida cristiana en les nostres diòcesis. De manera especial, desitjo i demano noves vocacions sacerdotals, per la intercessió d'aquest nou beat, que sempre va voler ser un sacerdot de Jesucrist, fidel en tot a la seva vocació.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

La classe de Religió a l'escola

Els propers dies s'inicia a Catalunya la preinscripció dels alumnes per al curs escolar 2010-2011. Els pares i mares han d'inscriure els seus fills al col·legi o centre educatiu que desitgin —o en el que l'Administració educativa els ho permeti de fer—, i també hauran de decidir, entre altres coses, si volen que els seus fills rebin classe de religió catòlica. Tant l'elecció del col·legi com l'opció per la classe de religió són decisions molt importants que marcaran, sens dubte, la vida d'aquests nens i joves. M'agradaria aportar algunes idees perquè els pares i els alumnes puguin valorar, amb coneixement de causa, la importància de l'assignatura de Religió en el currículum escolar, tenint molt clar que en l'actualitat la classe de Religió no és una matèria obligatòria, com a vegades equivocadament o malintencionadament es diu, sinó una assignatura opcional. Sí que és obligatori, en canvi, que tots els centres educatius ofereixin i facilitin la possibilitat de cursar l'assignatura de Doctrina i moral catòlica (així s'anomena la classe de religió). Aporto breument algunes raons per a fer veure

la importància que té que els alumnes rebin a les escoles, en tots els seus nivells educatius, l'ensenyament de la religió.

L'ensenyament religiós escolar proporciona una informació cultural i històrica de primera magnitud, imprescindible per comprendre la cultura en què es mou l'alumne. Precisament aquest motiu va ser l'argument invocat pel Consell d'Europa per demanar l'ensenyament de la religió en totes les escoles.

La religió té un gran poder humanitzador.

L'ensenyament religiós escolar educa en els valors profunds que permeten unificar l'ésser humà i donar-li una finalitat última, que és la felicitat. S'ha dit amb encert que la religió és un factor important d'identitat personal.

La religió té una dimensió ètica i moral. Aquesta dimensió va al nucli del que és la religió en donar resposta a les principals preguntes que es fa l'ésser humà i oferir un univers de significació global a l'alumne, ja que orienta la recerca de resposta als interrogants més profunds de la persona humana.

L'ensenyament religiós escolar es presenta també com un saber científic, igual que els altres sabers que s'ensenyen a l'escola. La fe és un saber raonable que porta a tenir idees, fonamentades en la racionalitat, que són veritables certeses. Els seus continguts es tradueixen en expressions objectives de valor universal, i tot saber científic ha d'entrar en el currículum escolar.

Finalment, l'ensenyament religiós escolar desenvolupa i potencia una sèrie de possibilitats educatives en tots els alumnes: a través dels coneixements, experiències, actituds, etc. que transmet afavoreix el desenvolupament personal dels alumnes i aconsegueix metes educatives importants que d'altra manera es fan difícils d'assolir.

Tots aquests arguments no només donen suport a la convicció que l'ensenyament de la religió no és contrària a l'escola ni a les finalitats i objectius que persegueix, sinó que mostren a més que, quan falta, l'educació dels alumnes queda empobrida i incompleta, i l'escola no compleix la seva comesa de donar una formació integral.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primate

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA3)

GENER

24. DIUMENGE

III de durant l'any (F), Verd. Lectures: Nehemies 8,2-4a.5-6.8-10 / Salm 18 / 1 Corintis 12,12-30 (o bé 12-14.27) / Lluc 1,1-4;14-21

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Francesc de Sales, b. i doctor; Felicià, b. i mr.

25. DILLUNS

Conversió de Sant Pau (F), a Tarragona (S), Blanc. Lectures: Fets 22,1-16 (o bé Fets 9,1-22) / Salm 116 / Marc 16,15-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Bretanió, b.; Santes, Elvira, vg. i mr.

26. DIMARTS

Sants Timoteu i Titus (MO), Blanc. Lectures: 2 Timoteu 1,1-8 (o bé Titus 1,1-5) / Salm 95 / Lluc 10,1-9
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Robert, Alberic i Esteve, ab.; Santes, Paula, viuda.

27. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 7,4-17 / Salm 88 / Marc 4,1-20. Si es vol: *Santa Àngela Mèrici*, Blanc. Tortosa i Tarragona: *Sant Enric d'Ossó* (MO), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vitalià, p.; Emeri, ab.; Julià, b.

28. DIJOUS

Sant Tomàs d'Aquino (MO), Blanc. Lectures: 2 Samuel 7,18-19.24-29 / Salm 131 / Marc 4,21-25. Lleida: *Sant Valeri* (MO), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Flavià, mr.; Tirs, mr.; Julià, b.; Leònides, mr.; Santes, beata Gentil Giusti.

29. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 11,1-4a.5-10a.13-17 / Salm 50 / Marc 4,26-34. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Sant Pere Nolasc* (MO), Blanc. Tortosa: *Beat Manuel Domingo Sol* (MO), Blanc. Lleida: *Sant Tomàs d'Aquino* (MO), Blanc.

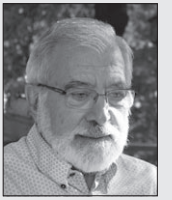
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valeri, b. i mr.; Sulpici Sever, b.; Julià, b.; Santes, beata Arcàngela Giralani, rel.

30. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 12,1-7a.10-17 / Salm 50 / Marc 4,35-41
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Adelelm, b.; Mucià-Maria Wiaux, rel.; Santes, Martina, vg. i mr.; Jacinta de Mariscotti, rel.

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

Isaïes, el profeta del Messies sofrent

L'única obra (dividida des del segle segon entre Evangeli i Fets) que Lluc adreça a l'«excel·lentíssim Teòfil», «a fi que comprovés —li diu—, referent als informes que t'han arribat a les oïdes, la certesa» (Lc 1,4), tenia per objectiu demostrar al qui probablement havia oficiat com a summe sacerdot entre els anys 37-41 que Jesús era el Messies profetitzat. Lluc en situa el discurs d'investidura a la sinagoga de Natzaret, on Jesús tenia costum de participar-hi els dissabtes. Aquesta vegada, però, hi anà amb una intenció concreta. S'aixecà a llegir i li fou entregat el rotlle d'Isaïes. Primerament s'havia llegit en hebreu i parafrasejat en arameu la Torà. Jesús «en desplegar el rotlle, trobà el lloc on estava escrit...», és a dir, el passatge que pretenia comentar. Una variant del còdex Beza, gairebé insignificant respecte al text habitual («li entregaren el volum del profeta Isaïes»), manifesta la predilecció que Lluc sentia envers aquest profeta: «li fou entregat el profeta, Isaïes». En tota la seva obra, si ens atenim a aquest còdex, no mencionà cap altre profeta pel seu nom. Segons Lluc, Isaïes és el profeta per excel·lència, car va predir que la figura del Messies no seria la del poderós Messies davídic, com generalment s'esperava, sinó la de l'Ungit per l'Esperit Sant «perquè donés la bona notícia als pobres» (4,18), la del Servent sofrent que «com una ovel·la fou dut a l'escorxador» (Ac 8,33 = Is 53,7). Amb trets precisos mostra a Teòfil la qualitat messiànica de Jesús. Al fill d'Annàs no li fou gens fàcil d'acceptar que aquell que hom considerava «maleït per estar penjat d'un patíbul» (Ga 3,13 = Dt 21,23) era relament el Messies d'Israel. Avui continua essent un escàndol.

Lectures bíbliques

Diumenge III de durant l'any

Lectura primera

Ne 8,2-4a.5-6.8-10

*Llegien ben clar el llibre de la Llei,
perquè la lectura fos entenedora*

Lectura del llibre de Nehemies:

En aquells dies, el sacerdot Esdres portà el llibre de la Llei en presència del poble reunit a la plaça de davant la porta de les Aigües, i des del matí fins al migdia el llegí davant de tothom: homes, dones i criatures capaces d'entendre-la. Tot el poble escoltava atentament la lectura del llibre de la Llei. Esdres, mestre de la Llei, estava dret dalt una tarima de fusta preparada expressament. Obrí el llibre a la vista de tot el poble, ja que des del lloc on era dominava tothom, i així que l'obrí, tot el poble es posà dret. Esdres beneí el Senyor, Déu gran, i tot el poble alçà les mans i respongué: Amén, amén. Després es prosternaren amb el front a terra, i adoraren el Senyor. Ell llegia ben clar el llibre de la Llei de Déu, i alguns levites n'exposaven el sentit perquè la lectura fos entenedora. El governador Nehemies, el sacerdot Esdres, mestre de la Llei, i els levites que exposaven al poble el sentit de la Llei, digueren a tota la gent: «La diada d'avui és santa, dedicada al Senyor, el nostre Déu: no us entristiu ni ploreu», perquè tota la gent plorava mentre escoltava les paraules de la Llei. Els digué, doncs: «Aneu-vos-en ara. Mengeu i beveu de gust i repartiu-ne als qui no s'havien portat res, que la diada d'avui és santa, dedicada a Déu, nostre Senyor. No us entristiu, que el goig del Senyor serà la vostra força.»

Salm responsorial

18

És perfecta la llei del Senyor,
i l'ànima hi descansa;
és ferm el que el Senyor disposa,
dóna seny als ignorants.

Jorge Rojás

R. Les vostres paraules, Senyor, són esperit i són vida.

Els preceptes del Senyor són planers,
omplen el cor de goig;
els manaments del Senyor són transparents,
il·luminen els ulls. **R.**

Venerar el Senyor és cosa santa,
es manté per sempre;
els determinis del Senyor són ben presos,
tots són justíssims. **R.**

Les paraules que em surten dels llavis
i els pensaments que el meu cor medita,
que us siguin agradables, Senyor,
penyal meu, redemptor meu. **R.**

Lectura segona

1Co 12,12-30

Vosaltres sou cos de Crist i part dels seus membres

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, el Crist és com el cos humà: és un, encara

que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit. Ara bé, el cos no consta d'un sol membre, sinó de molts.

Doncs bé, vosaltres sou cos de Crist i cadascun formeu els seus membres.

Al·leluia

Lc 4,18

*El Senyor m'ha enviat a portar la Bona Nova als
desvalguts, a proclamar als captius la llibertat*

Evangeli

Lc 1,1-4.4,14-21

Avui s'han complert aquestes paraules de l'Escriptura

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc:

Són molts els qui han emprès la tasca d'escriure una narració dels fets ocorreguts entre nosaltres, guiant-se per l'ensenyament que hem rebut d'aquells que des del principi en foren testimonis de vista i després ho transmetieren de paraula. Havent pogut informar-me minuciosament de tot des dels orígens, jo també, il·lustre Teòfil, he decidit escriure-t'ho en una narració seguida, perquè coneguis la solidesa de l'ensenyament que has rebut.

En aquell temps, Jesús se'n tornà a Galilea ple del poder de l'Esperit. La seva anomenada s'estengué per tota la regió. Ensenyava a les sinagogues d'ells i tothom el lloava. I se n'anà a Natzaret, on s'havia criat. El dissabte anà a la sinagoga, com tenia costum, i s'aixecà a llegir. Li donaren el volum del profeta Isaïes, el desplegà i trobà el passatge on hi ha escrit: «L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, ja que ell m'ha ungut per portar la bona nova als desvalguts, m'ha enviat a proclamar als captius la llibertat, i als cecs el retorn de la llum, a deixar en llibertat els oprimits i a proclamar l'any de gràcia del Senyor.» Després plegà el volum, el donà a l'ajudant de la sinagoga i s'assegué. Tots els qui eren a la sinagoga tenien els ulls posats en Jesús. Ell començà dient-los: «Això que avui sentiu contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Escriptura.»

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El ressò quotidià de Nadal

Els càntics de l'evangeli de Lluc

La lectura continuada —en els dies immediatament anteriors i posteriors de la solemnitat de Nadal— de les narracions de Lluc sobre la infància del Baptista i de Jesús, ens ofereixen cada any l'oportunitat de situar en el seu context propi els càntics de Maria, de Zacaries, i de Simeó, que cada dia canta l'Església, a vespres, a laudes i a completes, respectivament.

Així, trobem que el càntic de Maria es presenta com una resposta d'acció de gràcies a Déu, suscitada en certa manera per les paraules de la seva parenta. És el càntic de la mare del Messies, que lloa el Senyor des de la consciència de les meravelles que Déu ha fet, en mirar la petitesa de la seva serventa. No és un càntic de futur, sinó de dons presents. El càntic de Zacaries, en canvi, és un càntic que respira preparació, anunci... Zacaries el va dir «profèticament» (vegeu Lluc 1,67). La misericòrdia i la fidelitat de Déu es manifestaran definitivament en aquest salvador poderós, de la casa de David, que vindrà a introduir-nos en un nou culte (com ressona aquí la funció sacerdotal de Zacaries, i la seva visió en el Temple!). El seu fill, Joan, serà el profeta de l'Altíssim que prepararà els camins del Senyor. El càntic de Simeó, en tercer lloc, és el càntic del goig tan desitjat, i aollit ara tendrament, prenent l'Infant als braços; després d'això ja no cal esperar res més.

Els càntics de Lluc a la litúrgia de les hores

Aquests tres càntics, tan definitoris del misteri de Nadal, els tenim cada dia a la Litúrgia de les Hores. L'Església ho fa així des de fa molts segles. Ara que acabem de celebrar les solemnitats nadalenques, ens adonem més clarament que els tres càntics es converteixen cada dia, en la litúrgia, en un ressò de Nadal, o, més pròpiament, en una referència quotidiana al misteri de l'encarnació, tal com l'han viscut alguns dels protagonistes inicials: Zacaries com a profecia a les portes del compliment, Maria com a mediació present, Simeó com a esperança completa. Des d'aquesta perspectiva, adquireix una nova dimensió el moment en què són recitats.

Al començament del dia, podem dir que estem a les portes del nou acompliment de la profecia messiànica. És el moment del càntic del pare del Precursor. A Lamentacions 3,21-23, hi ha un crit d'esperança que ens fa despertar cada dia. «Vull recordar això que em dona nova esperança. Encara som vius per l'amor del Senyor, la seva pietat és nova cada matí, la seva fidelitat és immensa» El sol que ve del cel és el senyal d'aquest amor entranyable de Déu, i ens permetrà donar-li culte en esperit i en veritat, a través de l'Eucaristia i de la Litúrgia de les Hores, amb santedat i justícia tota la vida.

Quan el sol va caient, i el dia ja pot ésser vist com la nova experiència de la gràcia de Déu, en

l'íntim del nostre cor podem escoltar la benaurança d'Elisabet: «Feliç tu, que has cregut!» D'aquest goig de la fe, brolla —com en el cas de Maria— el càntic d'acció de gràcies. L'Església, i cada fidel, reconeix la seva petitesa i alhora les meravelles que Déu ha fet aquest dia en la seva pròpia vida, i en la història dels homes. La primera meravella, la presència permanent de la Paraula feta carn a la seva Església, la celebració i comunió amb el misteri del nostre Salvador, la realització misteriosa del disseny d'exaltació dels humils i de repulsa als poderosos. Amb Maria, l'Església canta la maternitat espiritual que li és donada per l'Esperit. Finalment, abans de tancar ja el dia, cada cristià pot repetir en veritat les paraules de Simeó: «Els meus ulls han vist la salvació...!»

Els càntics i l'Eucaristia

A l'ordenament general de la Litúrgia de les Hores s'explica que aquesta «ens disposa magníficament a la celebració de l'Eucaristia, perquè desperta i alimenta degudament les actituds necessàries per a la seva celebració fructuosa» (n. 12). Si l'Eucaristia ens posa cada dia en comunió amb l'Hora del Senyor, el seu misteri pasqual, els càntics de l'evangeli de Lluc ens posen als llavis les lloances que rodejaren el començament de la realització d'aquest misteri. Són ben bé el ressò de Nadal entorn de la celebració quotidiana de la Pasqua.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Mucià Maria Wiaux

- ✓ Nascut a Mellet, Bèlgica, l'any 1841
- ✓ Germà de La Salle, va destacar per la seva senzillesa
- ✓ Va morir a Malonne l'any 1917
- ✓ Canonitzat l'any 1989 per Joan Pau II

Aquest sant, batejat amb el nom de Louis, era fill d'una família modesta i molt pietosa de Valònia, la part francoparlant de Bèlgica. De petit volia ser ferrer, com el seu pare, però tenia una constitució física massa feble per dedicar-s'hi.

Ben aviat va sentir la crida religiosa i amb només 15 anys va entrar al noviciat dels Germans de les Escoles Cristianes a Namur, on va prendre el nom de Mucià Maria. Els seus superiors, però, van considerar que no tenia prou aptituds per dedicar-se a l'ensenyament perquè a les seves classes no aconseguia controlar els alumnes, i va estar a punt de ser enviat a casa. Afortunadament un company seu va aconseguir evitar aquesta decisió *in extremis* i el sant belga va poder continuar dins de La Salle. Va ser mestre de dibuix i de música, sempre amb classes formades per pocs alumnes, ocupacions que va desenvolupar fins a la seva mort amb una gran obediència als seus superiors.

Però sant Mucià Maria Wiaux va destacar especialment per la seva devoció religiosa i la senzillesa, persistència i humilitat del seu caràcter. Durant més de cinquanta anys va ser l'encarregat de fer sonar la campana per despertar tota la comunitat a dos quarts de cinc del matí. Enmig de la seva comunitat, doncs, passava completament desapercebut i els seus companys s'hi referien familiarment com «el germà que sempre prega». Així, malgrat que no tenia una gran aptitud per a la docència, per als seus alumnes va ser un exemple espiritual de referència.

GRAN TORINO (2008), de Clint Eastwood

Clint Eastwood és un dels grans mestres que en els darrers anys hem assenyalat, i probablement assenyalarem, com a posseïdor d'una de les filmografies de més interès espiritual. A *Gran Torino* ha sabut explicar una història senzilla amb una força dramàtica enorme plantejant temes espirituals de fons com el sentit del perdó, la redempció

com a sacrifici o el camí de conversió. L'experiència amb el públic ens permet afirmar que és una pel·lícula que arriba profundament als joves i als adults. I des del punt de vista cristià no solament presenta una imatge positiva de l'Església representada en el pare Janovich sinó que també ofereix una imatge crítica poderosa en les decisions finals del protagonista.

AMAZING GRACE (2006), de Michael Apted

A pesar d'una estrena lamentable (per l'escàs nombre de còpies, la rapidesa del seu pas per cartellera i l'oferta únicament en versió original subtitulada), ens trobem amb una de les pel·lícules més importants des del punt de vista espiritual d'aquest any. Aquest homenatge a William Wiberforce —un parlamentari de la Cambra dels Comuns, que va dedicar, des de jove, la seva activitat

política a la lluita contra l'esclavitud i les injustícies socials— se'ns presenta amb una magnífica posada en escena i una sèrie d'actuacions excepcionals en la tradició del millor cinema britànic. Marcada profundament per la perspectiva social cristiana, és una pel·lícula imprescindible per conèixer la força ètica de l'Evangelí i la seva herència en la nostra cultura.

KATYN (2007), d'Andrzej Wajda

Corprenedora pel·lícula del mestre polonès Andrzej Wajda amb la qual ha volgut segellar la seva àmplia i significativa filmografia. Aquest testament fílmic tracta el genocidi de Katyn perpetrat pel comunisme soviètic l'any 1940 i que va afectar personalment el director, ja que el seu pare va ser un dels 20.000 oficials i ciutadans polonesos assassinats. Narrada

des de la perspectiva dels supervivents, especialment dones, és un himne a la reconciliació des de la memòria que cerca la veritat. La fe catòlica es mostra amb intensitat en diversos moments però de forma més contundent en els darrers minuts. Així, l'últim pla és una icona que convé no oblidar i menys enterrar. Llàstima que, també en aquest cas, el públic es mourà més per la publicitat manipuladora que no pas per l'elecció del bon cinema.

SLUMDOG MILLIONAIRE (2008), de Danny Boyle

Aquesta sí que ha estat una pel·lícula d'èxit entre el gran públic, i sens dubte hi ha contribuït que arrasés als Oscar amb vuit estatuetses. El director Danny Boyle, de formació i conviccions cristianes, ha sabut explicar una dura història sobre la superació des de la misèria fins a la victòria. Narrada com un conte de fades, segueix la història de tres nois que neixen a les barraques de Calcuta, i com des del protagonista Jamal veuran com triomfa

la bondat i l'amor més enllà de la injustícia i la violència. Amb un format innovador, un ritme trepidant i el creuament de tres temps de la història, ens presenta una intriga que mou l'espectador a l'esperança i que convida a reconèixer la presència de la Providència que acompanya els esdeveniments respectant la llibertat però esperonant la bondat.

SELECCIÓ DE LES DEU MILLORES

El millor espiritual

Peio Sánchez

Director de la Setmana de Cinema Espiritual

Com cada any, us oferim la nostra valoració de les deu millors pel·lícules des del punt de vista espiritual. Les presentem com un material vàlid per a la recuperació educativa i pastoral a través del DVD. Ens sembla avui imprescindible triar bé el que

THE VISITOR (2007), de Thomas McCarthy

És la història d'una visita de gràcia en què es veu implicat un gris professor universitari, genialment interpretat per Richard Jenkins, que després de quedar vidu viu en el sense sentit i que veurà com la trobada amb Tarek li canvia la vida. Aquest sirí que porta la percussió al cor representa l'alegria i les ganes de viure que falten al protagonista. En aquest itinerari de trans-

formació veurem com creix en ell la sensibilitat i el compromís, la capacitat d'estimar i l'exercici responsable de la llibertat. Una pel·lícula que, a més, és un crit contra la injustícia de les lleis d'immigració i que planteja com a vegades la sorpresa de la bondat ens pot arribar dels altres més llunyans, dels que no són de la nostra mateixa cultura. Una pel·lícula imprescindible de bon cinema, explicada amb precisió i profunditat antropològica.

LA CAJA DE PANDORA (2008), de Yesim Ustaoglu

La malaltia d'Alzheimer de l'àvia obrirà la capsa de pandora d'una família que viu al llindar de la infelicitat. Com si una maledicció caigués sobre d'ells, es viu la desaparició de casa de l'anciana, una genial Tzilla Chelton, de 89 anys. Amb aquesta fuga comença un periple cap a la veritat que els implicarà a tots, quan han d'anar a un poble de muntanya a la costa del mar Negre.

La lucidesa de la demència, la veritat dels bojos, no aconseguirà doblegar el deliri dels que estan instal·lats en la comoditat o en el fracàs; però sí que farà moure els que senten que la vida va molt més enllà i que sempre estan disposats a pujar una muntanya, encara que les forces flauegin. Una aliança en què els més vells transmeten l'esperança als més joves.

DESPEDIDAS (2008), de Yojiro Takita

Daigo, un violoncel·lista a l'atur, descobreix la seva vocació quan abandona Tòquio amb Mika, la seva dona, i torna a la ciutat i la casa on va viure la infantesa. Un procés lent i sorprenent el convertirà en un especialista en el *nōkan*, ritual mortuori japonès que implica una rememoració del difunt des de l'acte d'embalsament. En el seu aprenentatge s'aniran

creuant un seguit d'històries de reconciliació dels vius amb els morts i anirà, a poc a poc, obrint la seva pròpia història a un camí de pacificació. La pel·lícula ens arribarà a emocionar i ens permet contemplar la mort amb una perspectiva diferent que suposa una autenticació de la vida i una crida a assumir-la acceptant-ne el dramatisme però des d'una confiança disposada a reconèixer que estem en bones mans.

10 MILLORS PEL·LÍCULES AMB VALORS TRANSCENDENTS

cinema de 2009

veiem per esdevenir millors persones. I creiem que aquest tipus de cinema convida a aprofundir en els grans interrogants, proposa una mirada oberta al misteri de Déu i indueix a ser bona gent. Aquest any, a més, us oferim cinc pel·lícules per veure en família, que poden ser per a nens però que també tenen registres ressenyables per a tothom. Finalment, us aconsellem un quintet de DVD importants. (*L'any indica la data de l'estrena original encara que totes van ser estrenades el 2009 al nostre país.*)

EL CURIOSO CASO DE BENJAMIN BUTTON (2008), de David Fincher

Basada en una novel·la de F. Scott Fitzgerald tracta de la vida singular de Benjamin: un estrany nadó que neix sent vell i que amb el pas del temps s'acabarà convertint en un nadó. Està construïda com la confessió d'una mare a la seva filla sobre el seu veritable pare, quan s'acosta l'huracà Katrina i la mort de

l'anciana. Aquest estrany personatge, que tindrà un cos que creix a la inversa que el seu esperit, ens oferirà un personatge que madura d'una manera diferent i que també haurà d'estimar Daisy, el seu fidel i veritable amor, d'una manera diferent, tot i que no impossible. La pel·lícula pot ser un comentari a l'Eclesiastès, on des de la perspectiva del final es descobreix una orientació més bona del recorregut. Quan ja s'ha experimentat la decrepitud del final es valora aquella fe que reconeixent que «tot és vanitat», sap que la vellesa no és per als febles.

EL ERIZO (2009), de Mona Achache

Adaptació del famós llibre de Muriel Barbery *L'elegància de l'eriçó* i que és el primer llargmetratge de la directora francesa Mona Achache. Basada en el contrast de dos personatges: d'una banda, una nena amb un món interior ric i intel·ligent; de l'altra, la portera del número 7 del carrer Granelle, una dona deixada i una mica esquerpa.

Però totes dues tindran un secret que sortirà a la llum amb l'arribada de Kakuro Ozu, un elegant vidu japonès. Aquesta revelació ens servirà de disculpa per comprendre el secret profund de les persones i com, a vegades, l'essència no es troba en les aparences. Marcada per referències culturals i filosòfiques, la pel·lícula és una invitació a viure estimant per superar el tedi del buit ambiental. No cal perdre de vista l'actuació excel·lent de Josiane Balasko i la banda sonora de Gabriel Yared.

FROZEN RIVER (2008), de Courtney Hunt

Història sobre la resistència i l'amistat de dues dones que comencen enfrontades, però que tramaran un llaç profund de solidaritat que té com a origen comú una maternitat transcendida i el desig d'estimar fins i tot per damunt de les seves forces. Dirigida per Courtney Hunt, malgrat la naturalesa inhòspita —representada pel riu gelat que dona nom a la pel·lícula—, ens presenta els personatges amb

gran veracitat amb una destacada actuació de Melissa Leo i una rèplica perfecta de la desconeguda Misty Upham. La duresa i la desolació a la qual ens confronten les imatges ens permetrà trobar en l'ànima de les protagonistes una generositat desmesurada que torna la confiança en l'ésser humà, fins i tot en les situacions de soledat i límit a què s'enfronten.

UN ALTRE QUINTET IMPRESCINDIBLE

Shoah (1985), de Claude Lanzmann

Editat fa poc entre nosaltres, és el testimoni audiovisual més profund de l'holocaust. Són nou hores d'entrevistes a diferents protagonistes: supervivents, testimonis i autors acompanyats d'imatges dels camps. Un document imprescindible.

Corazones rebeldes (2008), de Stephen Walker

Un cor que no s'assembla a cap altre. El formen jubilats entre els 75 i els 93 anys residents a Northampton, Massachusetts, que han rebut crítiques excel·lents arreu del món on han actuat. A una edat en què moltes persones han mort o passen els darrers dies en residències per a gent gran, aquests jubilats han pujat a l'escenari per cantar ben fort temes de rock d'Outkast, Jimi Hendrix i Radiohead. Té un profund contingut espiritual i creient sobretot a l'hora d'afrontar la mort i la vida en el tram final.

Testimonio: La vida secreta de Juan Pablo II (2009), de Pawel Pitera

Basada en el llibre *Una vida con Karol*, escrit per qui va ser el seu secretari personal durant 40 anys, l'actual arquebisbe de Cracòvia, cardenal Stanislaw Dziwisz.

Decálogo (1988), de Krzysztof Kieslowski

Sèrie realitzada per a la televisió polonesa sobre dilemes morals al voltant dels deu manaments. Escrita pel guionista habitual, Krzysztof Piesiewicz, que va tenir la inspiració contemplant un quadre polonès del segle XIV al Museu Nacional de Varsòvia. És una obra del cinema espiritual contemporani i a través dels manaments hi veiem com en un mirall alguna cosa del costat amagat de la nostra vida.

La mirada de Ouka Lee (2009), de Rafael Gondón

Rafael Gondón, cineasta profund i poc convencional, ens dona a conèixer la vida i l'obra d'aquesta artista multifacètica que s'expressa a través de la fotografia, la pintura i també la poesia. Documental de gran bellesa plàstica que ens permet atansar-nos al sentit profund de l'experiència estètica com a porta de l'experiència mística.

PEL·LÍCULES PER VEURE EN FAMÍLIA

UP (2009), de Peter Docter

Indiscutiblement una de les millors pel·lícules de l'any, no només per la innovació formal de l'animació en 3D, sinó per la profunditat d'una història que convida a viure amb generositat i superació. Adequada tant per al públic infantil com per a joves i adults, cosa que la converteix en una pel·lícula veritablement per a tots els públics.

PLANET 51 (2009), de Jorge Blanco, Javier Abad i Marcos Martínez

Pel·lícula espanyola d'animació i gran pressupost sobre una família d'extraterrestres que viu tranquil·lament al seu planeta fins a l'arribada del que per a ells és un alienígena: un ésser humà. El capità Charles «Chuck» Baker, astronauta americà, aterra a Planet 51 pensant que és la primera persona que trepitja el planeta. Per la seva sorpresa, descobreix que el planeta està habitat per petites criatures verdes que viuen feliçment i que només tenen por de ser envaïdes per alienígenes.

Siempre a tu lado, Hachiko (2009), de Lasse Hallström

Basada en una història real que va passar al Japó entre el 1920 i el 1930, ha passat a convertir-se en una faula sobre la fidelitat d'un gos al seu amo. Ben interpretada per Richard Gere i Joan Allen, resulta atractiva i emocionant sense embafar.

Ice Age 3. El origen de los monstruos (2009), de Carlos Saldanha y Mike Thurmeier

Tercera cita amb els animals que es mouen a l'edat del gel. Imatges, diàlegs i música ofereixen un conjunt que resulta veritablement interessant i harmònic. El missatge se centra en l'amistat, el grup i la família.

Ponyo en el acantilado (2008), de Hayao Miyazaki

Ja un clàssic de l'animació del reconegut Hayao Miyazaki. Aquesta actualització de *La sirenetxa* explica la història de Sasaki, un nen de 5 anys, i la seva relació amb una princesa-peix que desitja convertir-se en un ésser humà. Molt valorada al festival de Venècia del 2008.

Barcelona

Llavaneres acollirà les despulles del cardenal Vives i Tutó

El cos de l'il·lustre framenor caputxí va ser localitzat el maig del 2009 al panteó dels caputxins de Roma

Fra Valentí Serra de Manresa

Arxiver dels caputxins

El diumenge 28 de febrer la parròquia de Sant Andreu de Llavaneres acollirà solemnement les despulles d'un dels seus fills més il·lustres, el framenor caputxí fra Josep de Calassanç de Llavaneres, cardenal Vives i Tutó. Nascut a Llavaneres el 15 de febrer del 1854, va ingressar a l'orde dels caputxins el 1869. Nomenat cardenal l'any 1899, va morir a Monteporzio Catone el dia 7 de setembre del 1913. Després de les exèquies fou sebollit a la tomba que els frares caputxins tenen al cementiri romà de Campo Verano.

Durant el llarg sojorn a Roma del també caputxí Joaquim M. de Llavaneres, germà carnal del porprat llavanerenc, en tingué una especial cura acompanyant-lo durant la seva darrera malaltia i, sobretot, coordinant l'enterrament del cardenal Vives.

Fins a la tardor del 2009 les despulles del cardenal de Llavaneres reposaren en el primer nínxol que hi ha situat damunt de la capella d'una antiga torre romana (reconvertida des de finals del segle dinovè en panteó mortuori pels membres de la cúria generalícia dels frares caputxins); una torre annexa a les edificacions de la basilica de Sant Llorenç extramurs, que custodien i atenen pastoralment els frares caputxins a petició del beat Pius IX.

En el pis superior d'aquesta torre-panteó, que conté nombrosos enterraments i no pas tots identificables, el dia 21 maig del 2009 hi vaig localitzar la tomba del cardenal Vives que, infructuosament, després d'algunes prospeccions fetes anteriorment, no s'havia pogut trobar car l'ocultava la tapa d'accés a la part superior del fossar, ja que cada vegada que aquesta tapa era desplegada per accedir a les tombes situades damunt de la capella mortuòria d'aquest panteó, ocultava la sepultura del cardenal Vives.

En el nínxol, estructurat de guisa horitzontal talment com si es tractés d'unes antigues catacumbes cristianes, hi havia esculpit aquest auster text lapidari: *Haec in pace Christi requiescat Cardinalis Vives Tutó*. I una volta efectuats els tràmits prescrits per la legislació, amb data 20 d'octubre del 2009 tenia lloc l'exhumació i identificació del cadàver, efectuada pels caputxins Florio Tessari i Pere Cardona. Seguidament es gestionà el trasllat de les restes del cardenal a la seva parròquia de baptisme, a Sant Andreu de Llavaneres.

Les despulles cardenalícies han romàs quasi un segle situades dins d'una caixa de zenc amb aquesta inscripció: *Fr. Josephus Calasancius S.R.E. Card. Vives et Tuto. Obitus Monte Porzio Catone (Roma) Die VII Septembris Anno Domini MCMXIII. Annus natus LIX*. I aquestes restes mortuòries del cardenal Vives arribaren a Barcelona el dia 18 de novembre del 2009, i van ser rebudes per fra Jacint

El caputxí Josep de Calassanç de Llavaneres l'any 1899, poc abans de la seva promoció al cardenalat.

Panteó dels caputxins (antiga torre romana) al cementiri de Campo Verano, a Roma, on va ser enterrat el cardenal Vives.

«Fins a la tardor del 2009 les despulles del cardenal de Llavaneres reposaren en el primer nínxol que hi ha situat damunt de la capella d'una antiga torre romana»

Duran, ministre provincial, i per fra Pere Cardona, secretari.

Foren dipositades provisionalment a la cripta del convent d'Arenys de Mar (un espai que va ser projectat per l'arquitecte Bonaventura Bassegoda per a la sepultura de les despulles del

Escut cardenalici de Vives i Tutó, amb el lema «Vita, dulcedo et spes nostra».

El cardenal Vives i Tutó, segons una pintura de J. Mascaró de l'any 1951.

cardenal llavanerenc!). En aquesta cripta hi romandran fins al dia 26 de febrer quan, si Déu vol, seran situades, a guisa de capella mortuòria, al saló de plens de l'Ajuntament de Llavaneres, on hi haurà un acte commemoratiu i acadèmic.

El diumenge 28 de febrer, ajudant Déu, seran rebudes a l'església parroquial de Sant Andreu de Llavaneres en el marc d'una solemne celebració litúrgica presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, acompanyat del ministre provincial dels caputxins, fra Jacint Duran, i del rector de la parròquia, Mn. Joan M. Prieto. Amb aquesta cerimònia s'acomplirà el vell somni de l'antic rector de Llavaneres, Mons. Jaume González-Agàpito, qui sempre mostrà un gran interès per aconseguir que les despulles cardenalícies reposessin a la parròquia de baptisme del porprat caputxí.

Cardenal als 45 anys d'edat

El 19 de juny del 1899, mentre Vives i Tutó treballava a Roma en les sessions del Primer Concili Plenari Llatinoamericà, va rebre el nomenament de membre del Sacre Col·legi Cardenalici quan només comptava amb 45 anys d'edat.

Des d'aquest moment, la seva vida esdevingué totalment dedicada al servei dels papes Lleó XIII i Pius X. El papa Lleó XIII estimava molt entranyablement la persona del cardenal Vives i, atesa la condició de terciari franciscà, el papa Pecci volgué que Calassanç de Llavaneres, cardenal Vives, *il cardinale santo*, li impartís abans d'expirar la benedicció dita «de Sant Francesc».

Però qui millor va connectar amb *il cardinale santo* va ser el papa Giuseppe Sarto, Sant Pius X, terciari franciscà vinculat als caputxins, ànima bessona

del cardenal Vives, amb qui va viure, molt a fons, la comunió d'ideals i la visió sobrenatural de l'Església. Fou per indicació del papa Pius X que l'any 1907 el seu confessor, el cardenal Vives, intervingué tan directament en la redacció de l'encíclica *Pascendi*, quan es condemnà el modernisme teològic.

El cardenal Vives i Tutó va saber servir-se de la seva forta influència a benefici de l'Església de Catalunya, en especial els continuats esforços que l'any 1902 va prestar el porprat caputxí per tal d'impedir la remodelació de les diòcesis de Catalunya, a més de deturar que s'imposés el decret del comte de Romanones que obligava les escoles catalanes a l'ensenyament del catecisme en llengua castellana.

Són també molt remarcables les accions que va fer Vives i Tutó l'abril del 1909 davant del cardenal Rampolla per tal d'evitar que el Dr. Torras i Bages fos allunyat de la seu de Vic a través d'un trasllat a l'arquebisbat de Burgos tot evitant, d'aquesta faisó, que es debilités la pastoral catalana.

En aquells anys es deia a Roma, *Vives fa tutto*, «Vives ho fa tot» i, també, *Vives è tutto*, «Vives ho és tot», pronunciant d'aquesta faisó, a la italiana, el nom del cardenal caputxí, tot donant a entendre que el caputxí de Llavaneres gaudia a la Roma de Sant Pius X d'una mena «d'omnipotència».

L'acudit és una mica exagerat si es té en compte, d'una banda, la personalitat i fermesa de Pius X i, de l'altra, el fort influx dels cardenals Gasparri, De Lai i Merry del Val. Tanmateix, aquell *calembour* —el joc de paraules *Vives è tutto*— és molt indicatiu del notable pes del caputxí de Llavaneres a la Roma del Papa Sarto, tant, que tal com va escriure el P. Antoni M. de Barcelona, l'actuació de Vives i Tutó està íntimament unida a la del Papa.

La mort del cardenal Vives va ser glossada en moltíssimes i diverses publicacions d'arreu del món i, òbviament, va ser molt sentida al Vaticà i en el si de l'Església catòlica. El Dr. Torras i Bages va afirmar que el cardenal de Llavaneres «li recordava sant Jeroni per la seva gran humilitat i austeritat de vida», mentre que altres eclesiàstics el compararen a sant Ramon de Penyafort (confessor del papa Gregori IX), atès el valuós servei que un i altre —autèntics catalans universals— prestaren a l'Església de Roma i de Catalunya.

«Per redescobrir la figura del Dr. Samsó hem de superar molts fantasmes»

L'historiador Ramon Reixach, autor de la biografia «El pastor retrobat»

Carme Munté

Ramon Reixach Puig és un reconegut historiador mataroní. Guanyador en tres ocasions del prestigiós Premi Iluro, doctor en Història per la Universitat Autònoma de Barcelona i membre del Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró, Ramon Reixach s'ha especialitzat en la història contemporània del seu Mataró natal. Coincidint amb la beatificació el 23 de gener del Dr. Josep Samsó, presenta ara *El pastor retrobat*, un volum històric de 190 pàgines que repassa la biografia del qui va ser rector de Santa Maria de Mataró durant dotze anys fins al seu assassinat l'1 de setembre del 1936.

El pastor retrobat és el títol de la biografia que vostè ha escrit sobre el Dr. Josep Samsó. La beatificació ha estat, doncs, una bona ocasió perquè Mataró s'hagi pogut retrobar amb el seu pastor?

Aquest retrobament està a les beceroles. Encara hi ha molts prejudicis a vèncer, tant dins l'Església local com a fora. Per poder apropar-se honestament i redescobrir la figura del Dr. Samsó hem de superar molts fantasmes.

I vostè, com a historiador de Mataró, en quin sentit s'ha retrobat també amb la seva figura?

La meva besàvia de casa, que l'havia conegut, me n'havia parlat molt bé. «Un home molt recte», deia, i això abans volia dir moltes més coses que no pas ara. Recte per a ella volia dir conseqüent, no arbitrari, just en les seves decisions i amb les seves relacions amb els altres. La seva filla, la meva àvia, va ser una de les nenes del Cor de Maria que ell va preparar per a la Primera Comunió. Després, més gran, vaig anar sentint interpretacions dels que no el van conèixer. Molts hi projectaven tots els maldecaps que tenien com a generació criada en el franquisme i alliberada als anys seixanta. Descriuen, de manera cada vegada més desdibuixada i caricaturesca, un Dr. Samsó que venia «parcel·letes de cel», que es feia «amb els poderosos» i altres perles, fent-se seves algunes de les calúmnies que els anticlericals dels anys trenta feien. Gent del centre, fins i tot moderada i d'Església, s'han fet seva aquesta lectura. I això feia desconcertar.

Quines han estat les fonts que l'han ajudat a submergir-se en la personalitat del Dr. Samsó?

Per tal de poder aproximar-se a la seva figura, calia posar en suspens totes les interpretacions que se n'havien fet. Això és una obligació per a un historiador. Les interpretacions posteriors i relectures porten també intencionalitats, segones intencions. Sovint, la història es fa servir només per justificar actuacions que ja estan preses abans de començar, una eina més per manipular. Per això era necessari llegir els escrits directes del Dr. Samsó a la premsa (*El Pensament Marià...*); parlar amb contemporanis

que el van conèixer, entendre en quin context polític, social, religiós... li va tocar viure i com s'hi va relacionar; llegir totes les biografies que s'havien fet sobre ell i especialment la *positio* enviada a la Congregació dels Sants a Roma.

Des de quin punt de vista podem dir que la figura del qui va

ser rector de Mataró va estar instrumentalitzada després de la guerra civil?

El Dr. Samsó encapçalava tota les relacions de «*muertos por Dios y por España*» y les commemoracions que el règim de Franco feia a Mataró. No cal ser gaire espavilat per veure com s'apropriaven de la seva figura i mort per instrumentalitzar-la i presentar-la com un màrtir de la seva causa. Desgraciadament molta gent que ara té entre seixanta i setanta anys encara està encallada en aquesta presentació del Dr. Samsó que se li va fer. Però no tots.

Instrumentalitzada des del punt de vista polític quan, de fet, ell era apolític. És així?

L'integrisme catòlic catalanista i l'espanyolista de finals del segle XIX i primeres dècades del XX patien una patològica propensió per polititzar-ho tot, fent el desentès al que els Sants Pares de l'època i la seva doctrina social deien. Molt d'acatament formal però res de real. Enmig d'aquest context encara es fa més impressionant l'apolitisme del Dr. Samsó. Ell, que no era cap eminència en Doctrina Social, a la pràctica l'aplicava. Per això ni espanyolistes ni catalanistes exacerbats, d'Església o no, troben simpatia la seva figura.

Les conseqüències d'aquesta instrumentalització han arribat

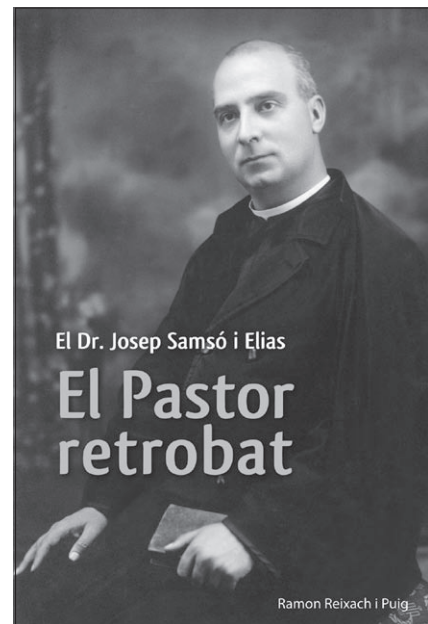
Actes amb motiu de la beatificació

El 23 de gener vinent, a les 11.30, a la basílica de Santa Maria de Mataró, tindrà lloc la beatificació del sacerdot Josep Samsó i Elias, que durant dotze anys fou rector d'aquesta parròquia, abans de ser empresonat i assassinat el dia 1 de setembre de 1936. Ràdio Estel, gràcies a la col·laboració de l'Associació de Pessebristes de Mataró, retransmetrà en directe la celebració a partir de les onze del matí, celebració que serà presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, i que comptarà amb la presència de Mons. Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a la Causa dels Sants. Amb motiu de l'Any Sacerdotal que el papa Benet XVI ha proposat a tota l'Església, els bisbes de Catalunya han fet pública una carta en la qual conviden els preveres, diaques i seminaristes a una Jornada sacerdotal interdiocesana que se celebrarà a Mataró el 23 de gener, coincidint amb la beatificació del Dr. Josep Samsó.

Així mateix, són molts els actes previs a la beatificació que l'arquebisbat de Barcelona ha organitzat. Dos d'aquests actes de preparació espiritual han estat presidits pel cardenal Lluís Martínez Sistach, com una vetlla de pregària a la parròquia de la Mare de Déu de l'Esperança de Mataró, que va tenir lloc el 15 de gener, o un acte especialment orientat als religiosos i religioses, que es va celebrar el diumenge 17 de gener al monestir de la Immaculada, de les Carmelites Descalces.

El divendres 22 de gener, vigília de la beatificació, tindrà lloc a les 20 h l'hora santa amb exposició del Santíssim Sagrament, a l'església del Sagrat Cor de Mataró (c. Aribau, 10). Ja després de la beatificació, la basílica de Santa Maria ha programat dos concerts d'orgue en homenatge al nou beat. El primer estarà a càrrec de Montserrat Torrent Serra (dissabte 30 de gener, a les 21 h) i el segon, de Raúl Prieto Ramírez (dissabte 7 de febrer, a les 21 h).

«Ràdio Estel retransmetrà en directe la celebració a partir de les onze del matí»

malaauradament fins al dia d'avui?

Sí. Si abans era un «*muerto por Dios y por España*» ara es un capellà feixista. I així anem fent. Amb la història passa com amb la fe, si un no s'enfronta al desafiament que hi ha Veritat, aleshores història o religió acaba essent instruments per enganyar i sotmetre el personal. Creiem que afirmant que no hi ha Veritat ens protegim d'abusos quan el que fem és emmanillar-nos encara més.

De forma general, com ha rebut la ciutat de Mataró la beatificació del qui va ser el seu rector?

Si s'haguessin pogut preparar els actes amb més antelació, la beatificació hauria pogut donar més fruit. Hauria estat bonic fer la beatificació en un estadi a cel obert, obert a tothom i en una època amb un clima més benigne. És una oportunitat que hauriem pogut aprofitar millor. Però com que crec que el Dr. Samsó farà un miracle, no m'hi amoïno gaire.

Què destacaria de la personalitat del rector Samsó, especialment ara que ens trobem immersos en la celebració de l'Any Sacerdotal?

D'això n'hauria de parlar un capellà. He sentit de gent que té criteri que no només el seu martiri va ser exemplar sinó tota la seva vida com a sacerdot. Personalment el que més m'agrada, en aquest aspecte, és el seu equilibri emocional i afectiu. No m'estranya que els joves fessin cua al seu confessorari.

Què va representar la seva personalitat per a l'Església de Mataró en el seu present i el seu futur?

Tot el dinamisme i vitalitat de la parròquia i de la seva obra, que als anys trenta van arribar a la seva millor època, s'han gairebé perdut, tant en obres com en esperit. Els darrers quaranta anys han estat de caiguda lliure per motius diversos. Però ara, amb la beatificació, qui vingui de rector a Santa Maria de Mataró tindrà molta responsabilitat però també un intercessor des del Cel que l'ajudarà.

D'ençà que es va fer pública la beatificació, ha crescut l'interès per descobrir o redescobrir la biografia del Dr. Josep Samsó?

Els que ja ho saben tot, passen del tema. M'ha sorprès molt positivament l'interès dels adolescents dels col·legis on he anat a fer xerrades. I com a historiador m'he sentit tranquil·litzat i reconfortat quan els que el van conèixer (ara tenen més de vuitanta anys) em confirmaven i polien el que anava trobant.

Urgell

Arriba l'Any Sant Ermengol

Mil·lenari de la consagració episcopal del bisbe que va fer alçar l'actual catedral de la Seu d'Urgell

Patrícia Navas
La Seu d'Urgell

Sant Ermengol ha passat a la història com un bisbe preocupat pel creixement espiritual i material dels seus diocesans i de la seva diòcesi fins a les seves darreres conseqüències. Al capdavant de la diòcesi d'Urgell des de l'any 1010 fins al 1035, aquest sant català va tenir una vida —i una mort— memorables.

Va néixer a Barcelona, de família noble, a finals del segle X. Era fill dels vescomtes del Conflent Bernat i Guisla. L'any 1001, Ermengol va ser nomenat ardiaca d'Urgell, càrrec de màxima autoritat en el règim del bisbat després del bisbe. El seu oncle, el bisbe Sal·la, el preparà perquè el succeís com a bisbe d'Urgell i poc després de morir, l'any 1010, Ermengol, efectivament, el va succeir.

La seva atenció per les necessitats socials del poble va mostrar-la, per exemple, ocupant-se personalment de la construcció d'infraestructures per facilitar a les persones les comunicacions i els desplaçaments. És per aquest motiu que, el 3 de novembre de l'any 1025, quan treballava o supervisava l'obra d'un pont sobre el riu Segre per millorar la via cap a la Cerdanya, va caure al riu, es va esberlar el cap i va perdre la vida. Aquell es va convertir per a ell en el pont que el va conduir fins al cel. La mort del copatré del bisbat d'Urgell és

un dels episodis més coneguts d'aquest sant.

Potser menys recordats són el seu zel per la renovació espiritual i per la bona administració dels béns materials. Sant Ermengol va impulsar la renovació del seu clergat —amb l'aprovació del papa Sergi IV va permetre la vida en comú dels religiosos adscrits a la seva diòcesi—, va millorar la pràctica del culte diví i va construir esglésies com la de Sant Miquel (situada aleshores a l'actual Sant Domènec de la Seu d'Urgell) i l'actual

«Al capdavant de la diòcesi d'Urgell des de l'any 1010 fins al 1035, aquest sant català va tenir una vida i una mort memorables»

catedral de la mateixa ciutat. A més, aquest bisbe contemporani de l'abat Oliba va treballar molt per restablir les terres rescadades dels sarraïns.

Aquest 2010, mil anys després de l'inici del seu episcopat, se celebra l'Any Sant Ermengol amb l'organització de diversos actes i iniciatives que estan permetent honorar aquest prelat i actualitzar i difondre la seva història i el seu testimoni de dirigent responsable i compromès. Ja s'han celebrat diversos actes entorn de la figura d'aquest sant, però el bisbat i l'Ajuntament de la Seu d'Urgell preveuen organitzar una presentació oficial de l'Any Sant Ermengol, i altres iniciatives.

Properament, es presentarà un llibre dedicat a aquest mil·lenari, que recollirà articles històrics i altres de nous que fan referència al sant, així com el text del Retaule de sant Ermengol (la representació que la ciutat de la Seu d'Urgell realitza cada any sobre aquest bisbe). A més, el bisbat oferirà un cicle de conferències sobre sant Ermengol i el seu temps. D'altra banda, el dia de la festa del sant, el 3 de novembre, se celebrarà una Eucaristia solemne.

Per part seva, l'Ajuntament de la Seu d'Urgell preveu habilitar un espai turístic sobre sant Ermengol, donar un relleu especial a la tradicional Fira de Sant Ermengol i a la representació del Retaule de Sant Ermengol, i oferir un concert de música antiga. A més, s'ha estudiat la possibilitat de realitzar un acte d'agermanament entre la Seu d'Urgell i la localitat d'Aiguatèbia, situada prop d'Oleta, a la Cerdanya Francesa, on es creu que podria haver nascut el sant, ja que aquest poble era patrimoni dels seus pares i, a més, la seva església parroquial, que té per titular sant Feliu, hi afegí sant Ermengol.

Testimoni

Intensa experiència catalana a Poznan

Xavier Sendarrubias i Martínez
Solsona

El cap d'any passat una bona colla de joves dels bisbats de Catalunya —Solsona, Sant Feliu de Llobregat, Tarragona, Tortosa i Barcelona— vam participar a Poznan, juntament amb 32.000 joves d'arreu del món, en el XX-XII Pelegrinatge de confiança a través de la terra, organitzat per la comunitat de Taizé.

El fil conductor va ser la *Carta de la Xina*, escrita pel germà Alois, prior de la Comunitat, després d'una estada de tres setmanes al país asiàtic. Alhora, s'hi feia palès el doble objectiu de Taizé: avançar a través de l'oració en una vida de comunió amb Déu i assumir responsabilitats per dipositar una llavor de pau i confiança en la família humana.

Per problemes de vols, un grup de joves catalans vam arribar quan ja havia tingut lloc l'acollida, amb un malentès d'organització afegit, i vam començar la trobada sense llar, mentre a fora nevava... Talment com Josep i Maria fa més de 2.000 anys! Però ben aviat, l'esforç d'una noia polonesa de l'organització aconseguia l'objectiu de trobar-nos acollida ben càlida en una

família, que ens rebia amb un *Guests at home, God at home* («Amb convidats a casa, Déu és a casa»), en contrast amb el fred polonès...

El programa diari començava esmorçant amb la família acollidora, anant a missa i a la pregària a la paròquia assignada i treballant en grups els diferents aspectes de la *Carta de la Xina*, com ara un de dedicat al materialisme de la nostra societat i als desitjos acaparadors. Sortíem aleshores cap al centre de la ciutat, on podíem visitar el bonic centre històric abans de dinar.

Després, una pregària als grans pavellons de la MTP (que tot i que eren enormes, els omplia la multitud de joves!) i, seguidament, diversitat de tallers que ajudaven a aprofundir la relació entre fe i vida, com ara un que ens preguntava: «Què fas amb la teva llibertat?», de la mà de l'expresident del Tribunal Suprem d'Hongria. Tot seguit teníem una estona lliure i a final de la tarda, el sopar i la pregària comuna, una altra vegada multitudinària, abans de retornar altra vegada a les cases. La nit de cap d'any, mentre els joves de la tro-

bada pregàvem per la pau a les diferents parròquies, a fora es començaven a sentir els primers petards. Bé podria aplicar-se allò que «el bé no fa soroll», però hi ha temps per a tot i després va arribar la festa de les nacions, una mena de *karaoke* per països, on els catalans vam ser exportadors de la nostra cultura: En *Joan petit com balla*, *L'Estaca* (adoptada pel sindicat Solidarnosc i que ens ha permès explorar el paral·lisme entre Polònia i el nostre país)...

La darrera nit vam compartir-la en una escola que ens va permetre relacionar-nos millor amb germans catalans i d'altres indrets, com ara Holanda i Lituània. Parlant amb ells t'adones que la necessitat d'una recerca interior va lligada a la condició humana de tots els pobles, de llevant fins a ponent. I Taizé és una comunitat que sap escoltar aquest neguit i canalitzar-lo molt bé.

En resum, uns dies molt intensos i amb un contingut equilibrat: pregària en comú, cant, silenci i meditació personal que han ajudat a redescobrir la presència de Déu en la vida, a trobar pau interior i a donar un nou impuls de vida, especialment, ara que comencem un any nou.

I, *dziękuję* (gràcies) als nostres germans polonesos, que han fet l'impossible perquè tots els joves que hem participat en la trobada ens sentíssim tan ben acollits!

Tarragona

L'església de Sant Jaume dels Domenys recupera l'aspecte originari

S'han recuperat algunes de les zones de pedra que estaven ocultes pel pas del temps

Joan Boronat

Sant Jaume dels Domenys

L'església parroquial de Sant Jaume dels Domenys es va omplir de gom a gom, el diumenge dia 10 de gener, per assistir a l'acte inaugural de les recentment acabades obres de rehabilitació del temple.

Els treballs han permès renovar la instal·lació elèctrica, recuperar algunes de les zones de pedra que estaven ocultes pel pas del temps i pintar les parets interiors. Cal remarcar que, en el moment d'iniciar-se les obres, el juny passat, es va comprovar la presència d'elements de pedra, amb la possibilitat de restaurar-les, a més de sanejar les zones afectades per la humitat.

D'aquesta manera s'ha recuperat la pedra que ocupa pilastres, voltes i portes interiors, sota l'assessorament de Mons. Josep Martí Aixalà, delegat diocesà de Patrimoni Artístic i Art Sacre. A l'hora de la recuperació de la pedra, d'origen calcari, en alguns sectors, aquesta presentava senyals dels dos incendis que va patir l'església de Sant Jaume, els anys 1934 i 1936.

Autoritats polítiques i eclesiàstiques durant la visita guiada pel temple.

Amb l'aplicació de la pintura, a les capelles, presbiteri o creuer s'han escollit nous colors per fer més lluminosa

l'església i per diferenciar els espais, obra que ha comportat una inversió de 152.000 euros que l'ha fet possible una assignació de la Diputació de Tarragona de 43.000 euros. La resta s'ha cobert mitjançant les aportacions dels fidels, l'arquebisbat de Tarragona, el Consell Parroquial i l'Ajuntament de la localitat.

Durant la inauguració es va poder fer una visita guiada pel temple, acte que va comptar amb la presència del vicari general de l'arxidiòcesi, Mn. Joaquim Fortuny, i del president de la Diputació, Josep Poblet, acompanyats de l'alcalde de Sant Jaume dels Domenys, Martí Ventura, i del rector de la parròquia, Mn. Francesc Estesó.

En el torn de paraules, tots els parlaments pronunciats van coincidir a destacar la importància de les obres realitzades i que han comportat «una autèntica transformació d'aquesta església, per a l'orgull de tota la població». Josep Poblet va subratllar que totes les esglésies, grans o petites, formen part del patrimoni cultural i artístic de cada poble i «hem de fer que tinguin la dignitat necessària per mostrar-les amb orgull».

L'acte va finalitzar amb un concert interpretat pel Cor-Orfeó Parroquial del Vendrell, integrat per més de 30 cantors, que van oferir un ampli repertori de cançons tradicionals nadalenques i altres peces musicals.

Aportacions de més de 200.000 euros per a missions

J.B. / Tarragona

Recentment la Delegació diocesana de Missions ha fet públic la Memòria corresponent a l'any 2008, en la qual es fa un ampli balanç de les activitats dutes a terme durant el passat curs, així com una explicació detallada de les aportacions i les col·lectes que han fet possible ajudar la tasca missionera de l'Església. Una publicació que esdevé «reflex de la realitat evangelitzadora i missionera de tots nosaltres», tal com subratlla l'actual delegada diocesana, Ana González. El total de les aportacions ascendeix a 200.136,41 euros. D'aquesta quantitat, 166.299,27 euros provenen de l'apartat inclòs a les Obres Missioneres Pontifícies; 33.821,25 a la campanya Tarragona Missionera i 1.035,89 euros per a altres conceptes.

Cal destacar que l'exercici passat, a més de l'aportació econòmica a favor de les Obres Missioneres Pontifícies, va tenir un especial relleu la proposta d'una acció social missionera, amb motiu de la celebració de l'Any Jubilar de Sant Fructuós. Va ser per donar suport als dos projectes presentats per dos dels missioners diocesans, concretament Maria Isabel Correig Blanchar, que missiona a la República Democràtica del Congo, i Mn. Josep Cabayol Magrinyà, que és a Rwanda. En el primer cas es tractava de reunir

recursos per a la construcció d'un centre de dia a Kinshasa i, pel que fa a Rwanda, bastir a Kampanga un centre de formació i d'assistència social.

Així mateix, a la Memòria 2008 s'especifica l'estat de les beques de l'operació Primavera de l'Església, per contribuir que l'Evangeli sigui proclamat «per aquells germans del propi país, coneixedors de la llengua i els costums», tal com es diu a la Memòria. Es tracta, doncs, de 2.000 euros per cada beca per a aquelles missions que tenen vocacions al ministeri sacerdotal o a la vida consagrada, però sense recursos per cursar els estudis pertinents.

La publicació insereix el detall de totes les jornades i celebracions d'animació missionera i l'arquebisbe Jaume Pujol escriu paraules d'agraïment envers a tots els qui «des de la Delegació de Missions col·laboreu en l'evangelització, i a tots el voluntaris que d'una manera o altra, trebal·leu pels nostres missions», amb menció especial a mossèn Josep Pascual, recentment rellevat per Ana González, la nova delegada, «que durant molts anys ha estat fidel col·laborador meu al capdavant de la Delegació». Per la seva banda, Mn. Pascual també escriu des de l'agraïment a tots els «missioners i missioneres de casa», i a tothom qui ha col·laborat en favor de les missions.

Tibidabo us informa

1. Festa de Sant Joan Bosco

Dissabte, dia 30 de gener
Festa de Sant Joan Bosco

A les 18 hores. **Conferència-xerrada** per Àlex DAMIANS. Director de la Casa Provincial de Sarrià i Coordinador Pastoral de l'Escola Universitària Salesiana

A les 19 hores. **Missa Concelebrada** amb la participació de tots els grups del Temple del Tibidabo

A les 20.30 hores. Convivència Familiar

Diumenge, dia 31 de gener
Festa litúrgica de Sant Joan Bosco

Misses: 8, 10, 11, 13, 17 i 19 hores

A les 18 hores. Rosari, Vespres i Benedicció

2. Preparació per als sagraments de la Confirmació i Unció dels Malalts

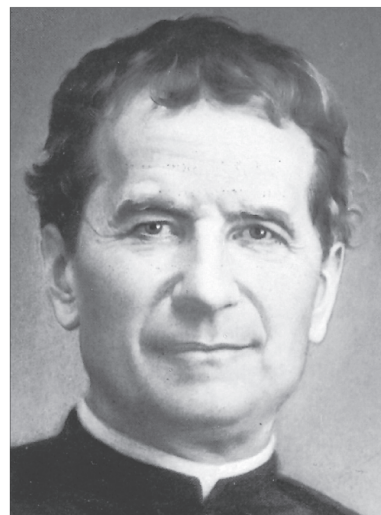
Durant aquest any per a totes les persones grans i joves que vulguin rebre aquests Sagraments amb una preparació abans de la celebració. Informació: P. Rector

3. Missa Expiatòria

Tots els primers divendres de mes us invitem a participar en la Missa Expiatòria al Temple del Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo

A les 17.30 hores. Surt un microbús del carrer Vallcarca, 12-14 (prop de la Plaça Lesseps) en direcció al Temple del Tibidabo

A les 18 hores. Rosari, Vespres i Benedicció

A les 19 hores. **Missa Expiatòria**
A les 19.45 hores. Tornada al mateix lloc de sortida

4. Viatges i Peregrinacions

Del 26 d'abril a l'1 de maig 2010

Santa Síndone. Llocs Salesians

18 d'abril. Beatificació del Pare Bernardo Hoyos

Dies 4, 5 i 6 de juny. Santuari de Lourdes

Dies 3 al 8 de juliol. Any Compostel·là

Dies 11 a 20 d'octubre. Terra Santa i Petra.

5. Grups de Reflexió de la Bíblia

Dissabtes d'11 a 12 hores Grups de reflexió de la Bíblia per a totes aquelles persones que vulguin reflexionar sobre la Paraula de Déu

Demaneu informació al P. Rector, telèfon 934 175 686

Lleida

Esglésies guardonades en el Concurs de Pessebres

La parròquia de Sant Pau penja el seu pessebre al Youtube

Jordi Curcó

Lleida

Un total de tretze parròquies i esglésies de la ciutat de Lleida han estat guardonades pels seus pessebres al LXXV Concurs de Pessebres, organitzat per l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes. En el concurs hi han participat uns 130 pessebres, inscrits en nou categories diferents, una d'elles és la dedicada a premiar els pessebres que s'han exposat en les diverses parròquies i esglésies de Lleida.

Així el jurat ha concedit el primer premi d'aquest grup al pessebre monumental que cada any construeix Virgilio del Olmo, a la parròquia de Sant Pau del barri de la Mariola. El jurat ha valorat en aquest pessebre la seva perspectiva, així com les escenes representades i el bon gust artístic de la composició, que compta amb figures de gran qualitat, algunes d'elles mòbils. El sacerdots colombians Alexandre Usuga i Casildo Rodríguez, que des del mes de novembre són els actuals responsables de la parròquia, han penjat fins i tot un petit reportatge d'aquest pessebre al Youtube, on se'n pot apreciar la bellesa així com una entrevista al seu autor i a la seva esposa.

El segon premi l'ha aconseguit un altre pessebre monumental, el de la parròquia de la Mare de Déu de la Mercè, dels pares Mercedaris, i també

El pessebre monumental de la parròquia de Sant Pau de la Mariola ha guanyat el primer premi del concurs.

al barri lleidatà de la Mariola, realitzat pel seu rector, el P. Joaquim Millán, i els seus col·laboradors. Destaca aquest pessebre pel les seves considerables dimensions, així com per l'adequació de la llum i altres elements com l'aigua, que li donen un caràcter especial. A aquest pessebre l'acompanyen altres composicions més petites que representen diverses escenes bíbliques del naixement i infància de Jesús, col·locades en diversos punts de l'església, convertida tota ella en un pessebre.

El tercer premi ha estat per al pessebre, que a mena de diorama han

muntat els mestres pessebristes Josep Figueres i Antonio Gil al santuari de Sant Antoni de Pàdua, dels pares Franciscans, que han estat històricament els introductors de la tradició pessebrista a la ciutat de Lleida. Hi destaca el realisme i el bon gust pessebrista en la seva composició, amb una encertada perspectiva.

El jurat ha atorgat també cinc accèssits. El primer al pessebre de la parròquia de la Sagrada Família, del qual és autor el mestre pessebrista Albert Bertran. El segon, per al pessebre monumental de la parròquia de San-

ta Teresa Jornet, que aquests darrers anys munta el pessebrista Vicenç Solé. El tercer, per al diorama del santuari parròquia de Santa Teresina dels pares carmelites. El quart, per al pessebre del grup de Confirmació de la parròquia de la Mare de Déu del Pilar, i el cinquè per al pessebre de l'ermita de la Mare de Déu de Grenyana.

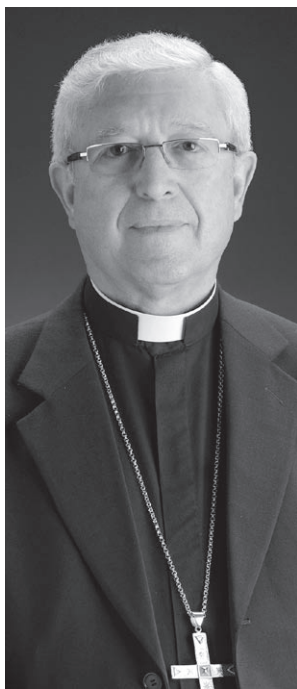
Finalment s'han atorgat quatre mencions per als pessebres de les parròquies de Sant Llorenç, Sant Martí, Sant Salvador de Pardinyes i Mare de Déu de Montserrat, que per primera vegada s'ha presentat a aquest concurs.

El jurat ha atorgat també una menció especial al conjunt de cinc diorames que ha exposat la parròquia de Sant Jaume, cedits per la família del pessebrista Eduard Solana Marco, recentment traspasat.

A aquests pessebres cal afegir-hi el monumental de la residència Joana Jugan de les Germanetes dels Pobres, que des de fa més de vint-i-cinc anys munta el pessebrista Josep Figueres i que ha estat guardonat novament amb el primer premi en el grup d'Entitats.

El lliurament de premis, amb la resta de categories i grups d'aquest LXXV Concurs de Pessebres, convocat per l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, tindrà lloc el diumenge 24 de gener, a les 11.30 h, a l'Auditori Enric Granados, en l'acte de Cloenda del Cicle de Nadal.

El bisbe de Lleida, nomenat membre del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials

J.C. / Lleida

La Santa Seu ha fet públic el nomenament del bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, com a membre del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials. Mons. Piris és actualment el president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la Conferència Episcopal Espanyola i, com a tal, forma part de la Permanent de la CEE.

Així mateix forma part de l'Executiva del Comitè Episcopal Europeu per als Mitjans de Comunicació, organisme de coordinació i consulta en temes de comunicació de les Conferències Episcopals d'Europa.

Aquest Consell Pontifici de les Comunicacions Socials, com a organisme de la Santa Seu, té com a principal funció suscitar i sostenir l'acció de l'Església i dels fidels en les múltiples i variades formes de comunicació social.

El nou conseller, el bisbe Joan Piris, amb motiu d'aquest nomenament, ha dit que el consell del qual forma ja part té com a principal

objectiu «reflexionar i treballar perquè els mitjans de comunicació de l'Església ofereixin un servei de qualitat a la comunitat cristiana i a la societat en general, a banda d'afavorir la relació amb les associacions catòliques que operen en l'àmbit de les comunicacions socials».

Juntament amb el bisbe de Lleida, el Papa ha nomenat també per a aquest Consell Mons. Thomas Christopher Collins, arquebisbe de Toronto (Canadà); Mons. Francis Xavier Kriengsak Kovithavanij, arquebisbe de Bangkok (Tailàndia); Mons. Béchara Raï, bisbe de Jbeil, *byblos* dels Maronites (Líban), i Mons. Héctor Luis Gutiérrez Pabón, bisbe d'Engativa (Colòmbia).

Solsona

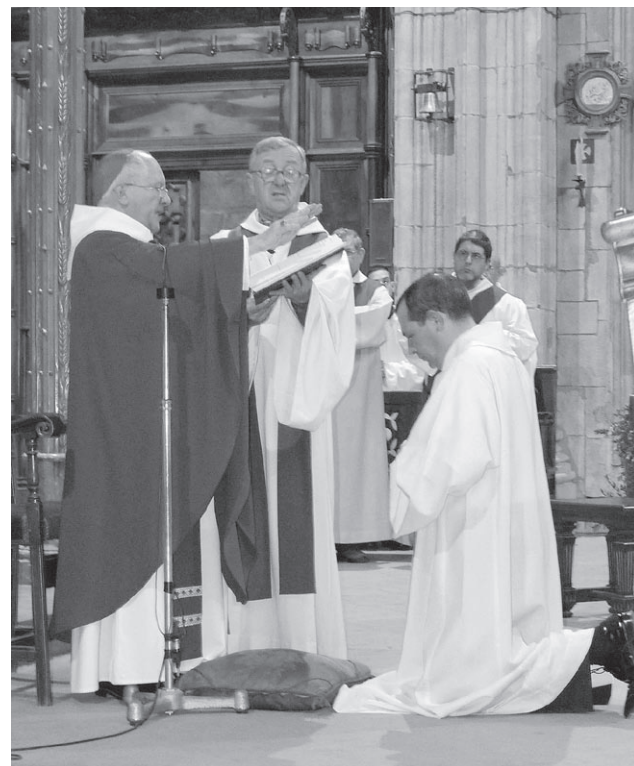
Ordenació diaconal d'un advocat de Mollerussa

Ramon Estany / Solsona

La catedral de Solsona va acollir l'ordenació del tercer diaca permanent de la diòcesi, Mn. Antoni Cid i Briansó. Antoni Cid, de 50 anys, exerceix l'advocacia i és de Mollerussa, està casat i té dues filles. La cerimònia, davant d'una catedral plena de fidels, va ser presidida pel bisbe de Solsona, Mons. Jaume Trasserra, i concelebrada per una trentena de preveres de la diòcesi. A la cerimònia hi van ser presents també alguns diaques de la diòcesi de Barcelona així com frares de la comunitat de Sant Ramon.

Antoni Cid ha estat president de Càritas parroquial i regidor de l'Ajuntament de Mollerussa i actualment és delegat de la Pastoral Penitenciarà.

Jaume Trasserra, en l'homilia, va lloar-ne l'esperit de servei i la rectitud professional d'Antoni Cid. El bisbe de Solsona, també dirigint-se als presents, va fer esment que ja no li queda gaire temps com a prelat de la diòcesi de

Solsona, i que «dono gràcies a Déu pels innombrables ajuts i beneficis que reben de la seva bondat».

Després de la cerimònia religiosa, els assistents van poder felicitar personalment el nou diaca en el decurs d'un refrigeri que es va servir a la Sala dels Sants Màrtirs.

Mercè Palomares, una història de fidelitat compromesa i discreta

Enric Puig Jofra, s.j.

Parlar de la Mercè Palomares Jerez, intentar un apropament a la seva personalitat i al seu itinerari vital, és parlar d'una història de fidelitat compromesa i discreta.

La Mercè estimava les seves arrels andaluses, el seu poble de Torrenueva de Motril (Granada), on havia nascut l'any 1936. Estimava el seu origen humil, la seva família i la seva gent. Estimava la terra d'adopció, Catalunya, a la qual arribà el 1944. S'integrà en la vida social i estimà el país i la seva gent. Sempre, allà i aquí, estimà les persones i lluità, compromesament, per les seves llibertats i pel seu benestar, amb una preocupació especial pels més necessitats. Fou fidel a terres i persones des del compromís i la discreció.

Fou fidel a l'Església, a la qual serví amb dedicació i generositat. Un servei que està unit, durant un llarg nombre d'anys, al bisbe Joan Carrera, de qui fou secretària particular. Fidelitat compromesa i discreta amb el bisbe, a qui coneixia des que ell era vicari, a Barcelona, de la parròquia de Sant Miquel del Port, al barri de la Barceloneta. Fidelitat compromesa i discreta, com és el treball dels qui, des de la segona línia, sense protagonismes, fan possibles les petites i les grans realitzacions. Quantes i quantes persones —seglars, religiosos, sacerdots—, abans de veure el bisbe Joan, trobaven una acollidora Mercè que vetllava per una agenda sempre plena però que, així i tot, sempre estava disposada a fer un nou espai per a algú. Quantes i quantes cartes i articles passà a net amb la màquina d'escriure, primer, i amb l'ordinador, després. Tots els qui ens relacionàvem amb el bisbe Joan hem estat testimonis de la seva fidelitat, del seu compromís i discreció en el servei.

La Mercè ens ha deixat després d'una llarga i difícil etapa final de la vida, viscuda amb la discreció de sempre. La malaltia, la pèrdua gradual de

Mercè Palomares, acompanyada del cardenal, donant l'últim adéu al bisbe Joan Carrera.

que esdevingueren llum i suport per a ella. El bisbe Joan, que corresponia al seu servei continuat. Els germans, amatents i propers en tot moment. Les visites dels amics i les trucades telefòniques afectuoses. Fou ocasió de retrobament, d'estimar i sentir-se estimada. Però la mort del bisbe Joan és un nou cop. La malaltia avança i la dona fidel des del compromís i la discreció s'apaga. La llum de la fe, viscuda i treballada, porta cap a l'esperança.

Un dia ens retrobarem amb la Mercè, i amb tots els qui hem estimat i ens han precedit, a la casa del Pare. Tots junts donarem gràcies a Déu per la vida, per les persones que ens han acompanyat en el camí terrenal, per tot el

la visió fins a la ceguesa i les dificultats que se'n derivaren. Fou temps de foscor material i també temps per sentir la companyia dels altres,

que ha posat al nostre abast. Serà temps d'agraïment i lloança. Ens resta pregar perquè la Mercè ja l'hagi començat per la misericòrdia de Déu.

«Fou fidel a l'Església, a la qual serví amb dedicació i generositat. Un servei que està unit, durant un llarg nombre d'anys, al bisbe Joan Carrera, de qui fou secretària particular»

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona /
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

Ayuda a la Iglesia Necesitada
¡Tú eres su esperanza!

Información y donativos
Banco Popular
LA CAIXA

902 636 737

0075-0080-17-0601667548
2100-1344-63-0200111817

Indicar en concepto Haití

AYUDA DE EMERGENCIA PARA HAITÍ

Radioaficionats invidents es comuniquen amb gent d'arreu del món des de la Sagrada Família

L'entitat ARMIC celebra el seu 30è aniversari

Mónica García

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

Bip... bip... bip bip bip... No som a l'estudi radiofònic de Ràdio Estel... Bip bip... Som a la vora mateix del temple de la Sagrada Família, entre les antigues escoles i l'obrador d'Antoni Gaudí, envoltats de maquetes, plànols i estris d'arquitectura. És 12 de desembre i demà se celebra santa Llúcia, patrona dels invidents. S'ha commemorat el bicentenari del naixement de Louis Braille i l'Associació de Radioaficionats Minusvàlids Invidents de Catalunya (ARMIC) li ha volgut retre un homenatge ara que ells mateixos celebren el seu 30è aniversari.

Anteriorment, ARMIC ho havia celebrat en altres llocs emblemàtics com ara castells, capelles o monuments, ens explica un dels organitzadors. Enguany, però, l'edifici triat ha estat el majestuós temple de la Sagrada Família. Des d'aquest monument in-

comparable, els radioaficionats estableixen connexió amb altres indrets del món: estudiants d'arquitectura al Japó, casals catalans de Sud-amèrica que han acollit l'exposició itinerant de la Sagrada Família i... qui sap qui més pot sortir per les ones! A les escoles reconstruïdes on assistien anys enrere els fills dels obrers i del barri s'ha instal·lat una gran antena i al costat un mapamundi ple d'icones que indica les comunicacions que en aquell moment s'estan produint.

Prova pilot

Carme de Miguel, cap del Departament Educatiu del temple, indica que, aprofitant la presència de minusvàlids

invidents, es farà un primera prova pilot de visites guiades per a invidents: la prodigiosa riquesa de textures dels edificis gaudinians els permet gaudir, a través del tacte, de l'obra del genial arquitecte. La guia del temple apropa algunes de les maquetes a Emili Llopert, vicepresident d'ARMIC, que és invident, perquè pugui copsar la forma i estructura dels pilars estriats que simulen troncs d'arbre, els pinacles amb fruits d'estiu i d'hivern o els sostres conoides de les escoles. Durant la visita, Llopert palpa la porta de l'entrada de la Passió, on hi ha gravat el text del pas-

satge evangèlic de les últimes hores de Crist. D'altra banda, s'espera que durant aquest any 2010 es pugui tancar la nau central i tant de bo el 2026 —tot coincidint amb el centenari de la mort del servent de Déu Antoni Gaudí—, es pugui contemplar el temple expiatori finalitzat i en tota la seva esplendor. Uns cartells indiquen a l'interior del temple que més de 120 operaris treballen només al temple i la guia

assenyala que les obres van, efectivament, a bon ritme. A les dotze en punt, el rector de la parròquia de la Sagrada Família, Mn. Lluís Bonet, espera els visitants per donar una benedicció especial adreçada als radioaficionats: «Que Déu il·lumini la intel·ligència humana perquè l'home pugui comunicar qualsevol informació per auxiliar, per cultivar l'esperit i relaxar-lo, per propagar i consolidar el regne de Déu... Jesús ens envia a tots a ser missatgers pel bé de tota la humanitat. Com a comunicadors, comuniquem a tots la veritat, l'amor, la justícia, l'alegria i la pau!»

EMILI LLOPART, VICEPRESIDENT D'ARMIC

«El món del radioaficionat és sorprenent»

D'on sorgeix la iniciativa de crear una associació d'invidents aficionats a la ràdio?

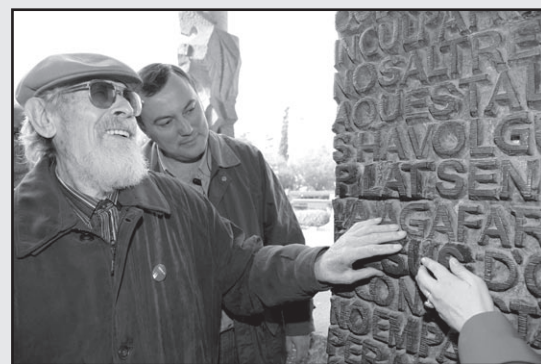
ARMIC va ser fundada per un grapat d'invidents perquè ens resulta molt pràctic per poder-nos comunicar amb gent d'arreu del món, entre nosaltres, entre les garites. Amb estacions més potents parlem amb Austràlia o Sud-amèrica, sempre que la propagació ens hi ajudi. El món del radioaficionat és sorprenent perquè engegues la ràdio i mai no saps qui contestarà la teva crida: et pot contestar un japonès, un alemany... Més o menys ens entenem perquè tenim els nostres codis. T'hi pots trobar un advocat, un metge, molts invidents... fins i tot et pots trobar el Rei, que fa un temps sortia molt i podies xerrar amb ell. A més, en casos d'emergència van molt bé i podem fer força contactes.

Com va començar vostè?

Vaig començar als 14 anys muntant una emissoreta... i fent broma amb els companys, un dia va venir la Guàrdia Civil i se me la va endur. Per sort, a mi no se'm van emportar perquè fins i tot els va fer gràcia que només fos nen. Era complicat després dels anys de la guerra... Així, va passar el temps. Però des de fa trenta anys hi he tornat, i ara en tinc 80!

I ara amb internet, què ha passat?

Avui dia, la ràdio ha fet un canvi molt gran. Considero que internet és una altra cosa, és informàtica. A la radioafició potser tot això li ha fet mal, però continuem molts veterans i alguns joves, que ens agrada la ràdio pura i continuarem fent el que s'ha fet sempre. La ràdio té el seu què perquè per obtenir la llicència s'han de passar uns exàmens de telecomunicacions. Si aprofites, pots tirar endavant amb la llicència i l'indicatiu —el meu és ea3tw— i si no... a repetir!

Emili Llopert, a l'esquerra, tocant la porta de l'entrada de la Passió.

I ARA TAMBÉ US PODEU SUBSCRIURE A L'EDICIÓ DIGITAL PER NOMÉS 65 EUROS L'ANY

DONEU-VOS D'ALTA A WWW.CATALUNYACRISTIANA.CAT

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
per només 117 € l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 117€ per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 58,50€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors, Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

La veu del metge

Salut i crisis (1)

Comencem nova sèrie

En els propers articles mirarem de donar informació i orientacions senzilles per a la cura pesonal, tant mèdica com humana, en situacions de canvi, que permetin, així mateix, millorar el nostre entorn col·lectiu.

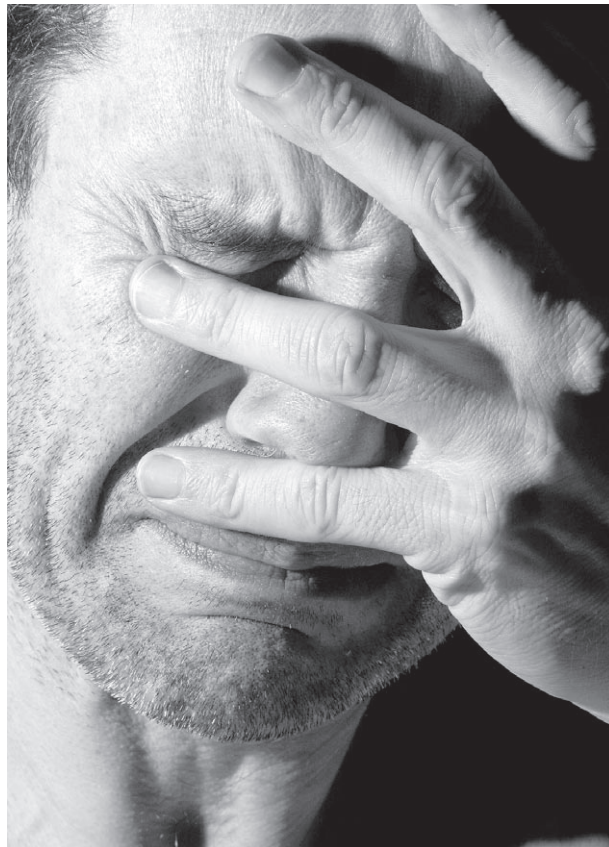
Els canvis

La vida és una successió de canvis que quan superen els límits habituals anomenem *crisis*. Les crisis són un període en el qual el que és anterior «no acaba de desaparèixer» i el que és nou encara «no ha acabat d'arribar».

Geogràficament, les crisis poden tenir lloc en l'àmbit personal, en el grup familiar, en grups, empreses i associacions, en comarques o països i també hi ha les anomenades noves crisis globals.

Un entorn geogràfic de crisi cada vegada més ampli genera «noves crisis» en altres àrees, amb la qual cosa augmenten tant les zones afectades com també les zones que s'impliquen en la solució. És per això que, en ocasions, una crisi més global es pot resoldre més ràpidament que una altra de més local.

En un altre nivell, les crisis poden afectar els diferents àmbits de la realitat: hi ha crisis de béns materials, de salut, polítiques, d'identitat, psicològiques i emocionals.

Les «crisis» generen efectes en la biologia, la salut i la conducta de les persones.

Els estabilitzadors

Els éssers vius es diferencien dels inorgànics en el fet que presenten una capacitat que és una revolució en la vida del planeta: l'homeòstasi. És així que l'organisme dels éssers vius mesura constantment els canvis del seu entorn i adapta els seus sistemes interns per compensar aquests canvis. Un exemple n'és la funció de la temperatura corporal, que permet adaptar la producció i l'alliberament de calor segons la temperatura exterior, i manté la sang permanentment a 37°.

Aquesta funció homeostàtica també es dona en els nivells psicològic, emocional i social. Així, un canvi brusc que produeixi inicialment por, desperta hormones que milloren la resposta als canvis (adrenalina, cortisol) i activen àrees de raonament que promouen pensaments i idees que permeten «il·luminar» la por, idear accions i corregir la situació.

Els símptomes i els efectes

Els canvis sobtats de situació, és a dir, les «crisis», generen efectes en la biologia, la salut i la conducta de les persones. Conèixer aquests símptomes, activar els sistemes estabilitzadors i reconduir la situació és el que ens ha permès viure i sobreviure des de fa milers d'anys, tant en àmbit individual com col·lectiu, tant en les crisis materials com en les humanes.

La salut en imatges (5)

Àrabs i jueus: la transmissió

La transmissió del saber grec, filosofia, medicina, astronomia... ve de la mà de les traduccions que fan els àrabs, i jueus, de textos aristotèlics, dels *Tractats hipocràtics* o de les obres de Galè, entre d'altres. Bagdad, Còrdova, Sevilla, Toledo, Damasc, són, del segle IX en endavant, centres culturals, comercials, administratius, que comparteixen aquesta tasca intel·lectual amb altres ciutats. La ciència àrab es desenvolupa a partir del coneixement del saber grec en el qual hi participen metges, astrònoms, matemàtics, filòsofs, etc.; ben aviat aprenen dels xinesos la tècnica de la fabricació del paper i confeccionen allò que coneixem com a llibres. No oblidem, però, que parlar dels àrabs vol dir fer-ho d'un mosaic de pobles, cultures, llengües... malgrat que el seu origen comú sigui la península aràbiga.

La traducció és un art, és una tasca difícil, complexa i sempre inacabada: cerca posar a l'abast d'un món idees, pensaments, creences, la perspectiva de vida, d'un altre món. En el cas que ens ateny, la traducció fa accessible tot un cos de literatura diversa alhora que posa en contacte el saber oriental i el saber occidental: és un diàleg intercultural en el qual les creences de tot tipus tenen molt a dir. Maimònides, metge jueu cordovès del segle XII, cerca la coherència entre espiritualitat i tradició hipocràtica i galènica: el seu pensament influeix Tomàs d'Aquino el qual, un segle més tard, cerca conciliar fe i saber. De la seva banda, Averroes, filòsof i metge àrab del segle XII, reivindicarà el dret a pensar. És un moment històric en el qual se cerca combinar l'espiritualitat, la intel·lectualitat i la pràctica de la medicina, de la guarició.

Maimònides va cercar la coherència entre espiritualitat i tradició hipocràtica i galènica.

*** Per llegir:** Juan Riera, *La transmisión del saber médico greco-árabe a la Europa Latina medieval*. Universitat de València, 1996.

Rosa M. Boixareu Vilaplana

Professora de Blanquerna Salut (URL)
i de l'Institut de Ciències Religioses
de Barcelona

Un fenomen terapèutic

Traduir és comunicar, relacionar-se amb un mateix, amb els altres: què diu, com ho dic, què i com s'entén... Des de l'àmbit de la salut, el fenomen de la *comunicació*, de la traducció, gaudeix d'una peculiaritat: és terapèutic. És a dir, és un servei que té com a objectiu guarir, millorar, alleujar, si més no, la situació del *pacient*. Construeix salut.

Cal, però, tenir en compte diversitat de factors que poden afavorir-la, o no, a fi que aquesta *comunicació* assoleixi el més fidelment possible, els seus objectius terapèutics; alguns d'aquests factors són: el marc en el qual té lloc (sociocultural, centre sanitari, domicili; un moment sobtat, previst...), el motiu pel qual es dona, la necessitat que l'ha provocada, la possibilitat d'assistència-resposta, la competència professional...

En l'àmbit de la salut, la *comunicació* no és una simple transmissió de necessitats-competències, és, sobretot, facilitar recursos de benestar, és una *relació d'ajuda*, un *tenir cura* de la persona afectada per la necessitat, és tenir en compte tots els aspectes a fi d'integrar la humanitat i posar la tècnica al seu servei.

Àrabs i jueus, en facilitar la transmissió dels textos ja assenyalats, són agents de salut perquè posen a l'abast d'un altre món diferent del seu, possibilitats de coneixements i pràctiques que són elements de prevenció i promoció de la salut. Però no són mers transmissors, transformen, construeixen, pensament, l'apliquen i l'ofereixen; aporten noves idees implicant-se en la societat del seu temps. El coneixement de les diverses ciències (medicina, botànica, astronomia, higiene...), té com a motivació principal el coneixement del cos humà a fi de guarir-lo, alleujar-lo del mal que l'afecta i el fa patir.

La història de la vida carmelitana a Lleida

Presentació del llibre «Els carmelites descalços a Lleida. El convent de Sant Josep»

Jordi Curcó

Lleida

Recentment va tenir lloc a la sala d'actes de l'actual Museu de Lleida Diocesà i Comarcal la presentació del llibre *Els carmelites descalços a Lleida. El convent de Sant Josep*, dels historiadors Isidre Puig i Ximo Company. La presentació va comptar amb l'assistència del bisbe Joan Piris, que anava acompanyat per Mn. Jesús Tarragona, que va ser durant més de trenta anys director del Museu Diocesà.

La jornada es va emmarcar dins dels actes commemoratius del segon aniversari de la inauguració del Museu de Lleida. La seva directora, Montserrat Macià, ho va fer constar a l'inici de l'acte i va anunciar que el llibre era el primer volum de la col·lecció Quaderns, del Museu de Lleida. Macià va parlar de la vinculació dels autors amb el Museu: Ximo Company és catedràtic d'Història d'Art a la Universitat de Lleida (UdL) i delegat diocesà de Patrimoni, mentre que Isidre Puig és professor de la UdL i va ser conservador del Museu Diocesà.

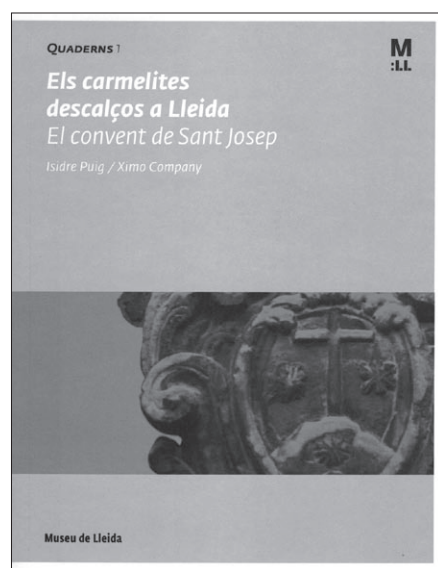
El director dels serveis territorials del Departament de Cultura de la Generalitat a Lleida, Ferran Rella, en qualitat de president del Consorci, va manifestar la seva satisfacció «de prosseguir amb la sagrada missió del bisbe Meseguer, fundador del Museu Diocesà de Lleida, amb el cap alt i la mà estesa», en clara al·lusió al conflicte de l'art.

Tot seguit, va prendre la paraula el professor Ximo Company. Va recordar la seva arribada a Lleida el 1986 i que es va iniciar «amb Mn. Jesús Tarragona i molts altres lleidatans, els quals van treballar en temps heroics i amb molta il·lusió pel museu que avui tenim».

Company va rememorar que, el juliol del 2000, la Direcció General de Patrimoni del Departament de Cultura de la Generalitat va encarregar un primer informe sobre la situació de l'edifici de la Llar de Sant Josep a tres persones: el traspassat Dr. Ignasi de Solà-Morales Rubio, arquitecte i catedràtic de la Universitat Politècnica de Catalunya; el Dr. Marià Carbonell Buades, professor d'Història de l'Art de la Universitat Autònoma de Barcelona i ell mateix. «Aquell encàrrec —va dir— ens va servir per reclamar a la Direcció General que el deficitari i sobretot laberíntic estat de la Llar de Sant Josep mereixia,

D'esquerra a dreta: Ximo Company, Montserrat Macià, Ferran Rella i Isidre Puig, durant la presentació del llibre.

amb tota regla, un estudi profund per tal que s'hi pogués ubicar el Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal.»

El professor Company va explicar que calia desxifrar com havia crescut i funcionat un dels cenobis més importants de la història de Lleida, fundat a finals del segle XVI i actiu fins a la desamortització del 1835. En aquest punt va deixar uns interrogants oberts: «Què se'n féu, d'aquella valuósíssima biblioteca carmelitana de més de 6.000 llibres?, què se'n féu, dels quadres que Josep Castell encara va considerar el 1842 com "un monument de la nostra pintura del segle XVI"?» I va afegir: «Allà hi havia, per exemple, el bell *Sant Sopar*, d'Antoni Viladomat, que sorto-

cia, Llar de Sant Josep... i així fins al 1999. «Ens adonem —va afirmar— que aquest espai sempre ha estat al servei de Lleida. És un territori sagrat i no tan sols perquè en el seu moment i durant anys i segles s'hi han celebrat oficis litúrgics, sinó perquè som damunt d'un territori amb sang martirial (guerra dels Segadors, guerra del Francès...). Un terreny amb sang d'esforç, de molt treball, de cultura, d'espiritualitat, de servei als més pobres i desvalguts; sang de silenci, de pregària, d'escriptura, de lectura, de formació humana i intel·lectual en milers de generacions de lleidatans. Som en un lloc sacre. Un lloc que mereix respecte i gratitud.»

El llibre resumeix l'estudi arqueològic que va fer Joan Eusebi García Biosca sobre aquest antic convent, el documental històric i artístic elaborat en el seu dia pels dos coautors del llibre, així com altres estudis arquitectònics, arqueològics, documentals, de restauració, històrics i d'història de l'art. «A partir de tota aquesta documentació, hem bastit una història global de la vida carmelitana a Lleida», va concloure. Segons Company, amb aquest llibre, Lleida atorga, 400 anys després, a aquest gran espai la restitució fidedigna de la seva memòria.

sament tenim ben conservat al vestíbul del Palau Episcopal de Lleida com a fons-dipòsit del Museu de Lleida.»

Ximo Company va comentar com, a partir de l'exclaustració del 1835, la vida d'aquell espai va continuar oferint un gran servei a la ciutat. En mans de la Diputació, va ser hospital militar, Casa de la Misericòrdia, Llar de Beneficèn-

Fent memòria històrica i artística

El professor Isidre Puig va parlar de l'evolució constructiva de l'antic convent i com es va desenvolupar la desmembració de l'edifici. Va esmentar les seves fites més rellevants, com ara l'arribada dels carmelites a la Lleida de finals del segle XVI, pocs anys després de la celebració del concili de Trento, en plena contrareforma de l'Església catòlica i només set anys després de la mort de santa Teresa de Jesús, veritable impulsora amb sant Joan de la Creu de la reforma descalça.

El 1589 van arribar a Lleida els primers carmelites, encapçalats pel P. Jesús Roca i es van instal·lar primerament a l'antiga casa del Sant Drap, actualment església dels Dolors, del carrer Cavallers. No és fins al 1595 quan edifiquen el convent definitiu, davant de l'església de Sant Llorenç, que va ser el primer convent construït dins dels murs de la ciutat. El 1610 tots els convents situats fora els murs de la ciutat van ser destruïts, no així el convent carmelita tot i que els seus religiosos van ser expulsats i el convent saquejat pels soldats.

No va ser fins al darrer terç del segle XVII quan el convent es recompon i s'amplien les capelles laterals de l'església, com ho demostra la dedicada a santa Teresa, on van ser trobats uns esgrafiats que són els més antics conservats a Lleida, datats el 1671. El ponent també va explicar com el va afectar la guerra del Francès i la desamortització eclesiàstica, i es va donar per finalitzada la seva vida conventual.

A partir d'aleshores, l'antic convent de Sant Josep seria destinat a funcions socials. Durant els anys 1859-1860, es reedifica un nou claustre i es remodela i amplia l'ala nord-oest de l'edifici, moment en què la reina Isabel II i el seu fill, futur Alfons XII, visiten Lleida. El pintor José Plana Castillo els immortalitza en un llenç que, propietat de la Diputació de Lleida i dipositat al Museu de Lleida. Entre els anys 1936 i 1939 es va convertir en hospital militar, cosa que va suposar noves remodelacions, reestructuracions d'espai i arranjaments per a les funcions sanitàries. Una altra vegada es manipulava el que quedava del primitiu convent carmelita. Finalment, es va adequar per a les funcions d'assistència social, amb el nom de Llar de Sant Josep, fins al 1999.

Isidre Puig va recordar com, a partir d'aquest moment, comença una altra història, la del nou Museu de Lleida, amb les obres d'enderroc de l'antic convent, que es van iniciar el mes d'abril del 2003. La primera pedra del Museu va ser col·locada el 27 de setembre del mateix any i es va inaugurar el 30 de novembre del 2007. El ponent va acabar la seva intervenció amb aquestes paraules: «Com que hem de tenir memòria historicoartística, amb aquest estudi no hem volgut més que fer justícia i no oblidar un dels edificis més importants de la història de Lleida.»

X Premi Edith Stein d'assaig de cultura bíblica

Redacció / Barcelona

El Centre Edith Stein convoca el X Premi Edith Stein d'assaig de cultura bíblica, sota el tema «Diners i treball a la Bíblia». Els treballs, que poden ser realitzats de forma individual o en grup, s'han d'enviar a la Delegació de Pastoral Universitària, c/ Rivadeneyra, 6, planta 9 - 08002 Barcelona. El ter-

mini de presentació acaba el proper 16 d'abril. La dotació dels premis serà la següent: 3.000 euros (primer premi), 700 euros (segon premi) i 300 euros (tercer premi). El lliurament dels guardons tindrà lloc el 15 de maig al paranímf de la Universitat de Barcelona. Més informació: a/e: cbbiblic@dpuuniversitaria.org, web: www.universitaties.net.

XIV Premi Família a les pel·lícules «Yo, también» i «Vacaciones de Ferragosto»

El director de CinemaNet destaca el «gran contingut humà» de tots dos films

Redacció
Barcelona

La pel·lícula espanyola *Yo, también* i la italiana *Vacaciones de Ferragosto* han estat les guanyadores de l'Ona d'Or del XIV Premi Cinematogràfic Família corresponent a les pel·lícules estrenades a l'Estat espanyol al llarg del 2009. Les dues pel·lícules reben *ex aequo* el premi per unanimitat del jurat, que els reconeix valors humans, familiars i educatius.

El director de CinemaNet i president del jurat, Daniel Arasa, ha manifestat que «aquests dos films estan plens de gran contingut humà i estan plenament en la línia de valors familiars i educatius que promovem. Al jurat no li ha costat seleccionar-les com les dues finalistes i finalment ha decidit premiar-les totes dues, cosa que és inhabitual en el nostre premi, perquè a les catorze edicions és el segon cop que es donen premis *ex aequo*».

Aquests premis formen part de les iniciatives i activitats que es desenvoluparan al llarg d'aquest any dins de la VI Mostra Internacional de Cinema sobre la Família.

Yo, también, amb quatre nominacions per als Premis Goya 2009, és una pel·lícula d'Álvaro Pastor i Antonio Navarro, protagonitzada per Lola Dueñas i Pablo Pineda. Aborda com a eix central, amb gran naturalitat i sensibilitat, el tema de l'amor quan un dels enamorats pateix la síndrome de Down, alhora que mostra de forma ben gràfica les correctes relacions pares-fills en aquesta situació, i també entre dos germans. Pablo Pineda interpreta de forma esplèndida el seu paper en la persona de Daniel, amb síndrome de Down. Un dels directors, Antonio Navarro, és qui interpreta el germà de Daniel, i aquí trobem un altre valor afegit, perquè en la seva família real té una germana, Lourdes, amb aquesta alteració congènita.

El jove malagueny Pablo Pineda, amb

«Yo, también» (2009).

«Vacaciones de Ferragosto» (2009).

«Aquests guardons formen part de les iniciatives que es desenvoluparan al llarg d'aquest any dins de la VI Mostra Internacional de Cinema sobre la Família»

síndrome de Down, té títol universitari i ha acreditat a la pel·lícula i en la relació amb la premsa una alta qualitat humana i bon nivell cultural. Lola Dueñas és una de les actrius que més guardons ha obtingut en els darrers anys a l'Estat espanyol. Interpreta en el film un paper difícil en la figura de Laura Valiente, companya de treball de Daniel. L'amor sorgeix entre ells.

L'ancianitat en el cinema

El film italià *Vacaciones de Ferragosto* és una comèdia de Gianni di Gregorio que aborda amb simpatia el problema de l'ancianitat. El seu productor és Matteo Garrone, director de *Gomorra*. Un element molt destacat és el fet que les ancianes protagonistes no són professionals, la qual cosa li atorga un aire de gran naturalitat. La trama ens situa davant les dificultats de Gianni, que haurà de passar el calorós ferragosto, el dia de l'Assumpció, el 15 d'agost, cuidant quatre ancianes.

Daniel Arasa ha manifestat que «aquesta no és una pel·lícula reivindicativa, sinó una expressió amable de la situació dels ancians. Malgrat la frescor i la senzillesa de la narració no deixen de posar-se en evidència la soledat, l'oblit, l'arraconament de la gent gran, juntament amb les petites i nombroses manies fruit de l'edat, el xoc de personalitats, el fet de tornar-se com criatures. I tot això amanit per l'esforç gairebé heroic de Gianni per tenir-les contentes. És un cant a favor d'un lliurament senzill i un rebuig de l'egoisme». I afegeix el president del jurat: «També és una demostració de com una història molt simple tractada de forma correcta pot donar una bona pel·lícula.»

El film és l'*opera prima* del director, que alhora és actor protagonista, i com a valor complementari, plasma molt bé l'ambient romà del Trastevere en ple estiu, els dies en els quals gairebé tots els residents

La Setmana del Cinema Espiritual s'estén arreu del món

Zenit / Barcelona

Esperar contra tota esperança no és inútil, sinó necessari. Les històries d'esperança continuen captivant el públic. I ha quedat palès a la Setmana de Cinema Espiritual que ha tingut lloc a finals del 2009 a diferents ciutats, i que a Barcelona, seu capdavantera, ha aconseguit un èxit de convocatòria inèdit.

Peio Sánchez, el sacerdot i expert en cinema que promou aquesta iniciativa, explica que «el cinema espiritual és aquell cinema que planteja les grans qüestions humanes sobre la vida i la mort, el sentit, la llibertat o l'amor, la justícia o la veritat, s'enfronta al misteri profund de l'entrada d'allò real i s'interroga sobre Déu i la relació amb Ell». Sánchez, director de la Setmana de Cinema Espiritual, ressalta com en «moltes pel·lícules d'èxit comercial i

atractives per al públic jove es plantegen qüestions espirituals». Així, una pel·lícula de les que s'han vist enguany, com *Gran Torino*, «no només presenta una referència de l'Església acollidora sinó que també ofereix un sacrifici de ressonàncies cristiques», assenyalant l'organitzador. La pel·lícula guanyadora de l'Oscar *Slumdog Millionaire* situa el tema de la providència en «una perspectiva creient on triomfa la bondat i el perdó». En el cas de *El hijo de Rambow* es tracta d'una pel·lícula que «mostra el procés de creixement de dos nois que acaben amb una acció de gràcies a Déu», mentre que *La vida secreta de las abejas* «té una referència forta a la Mare de Déu», indica també l'expert cinematogràfic Peio Sánchez.

Totes aquestes pel·lícules s'han destinat al públic jove i s'han aplegat sota el lema «Els que encara esperen» mirant d'«apropar una gramàtica de

l'esperança en clau espiritual». Més de 100.000 joves, amb la col·laboració de les escoles catòliques i les diòcesis, han passat i passaran al llarg dels propers mesos per ciutats com Àvila, Barcelona, Bilbao, Burgos, Canàries, Lleida, Madrid, Mallorca, Menorca, Palència, Santiago de Compostel·la, Sevilla, Guadalajara, Tarragona, Toledo, València, Valladolid, Vitòria, Zamora i Saragossa, a l'Estat espanyol.

Des d'aquest festival s'entén com a cinema espiritual el cinema que presenta la recerca espiritual de l'home. Així, «no es limita a la categoria de cinema religiós, sinó espiritual, amb una oferta flexible i oberta, que recull l'obertura a la transcendència d'històries autènticament humanes». Aquesta Setmana de Cinema Espiritual té, a més del vessant jove, de tipus educatiu, una secció dedicada al públic en general amb sessions obertes. Només a Barcelona la darrera

edició del certamen va comptar el mes de novembre passat amb la participació de 4.000 persones, que van assistir a la projecció de pel·lícules com *The Visitor*, *Amazing Grace*, *La ciudad de la vida y de la muerte* y la presentació de *Pablo de Tarso: el último viaje*.

Totes elles han estat comentades per un grup format per professors de teologia, de comunicació audiovisual i diferents experts. Sota els auspicis de Signis-España, aquesta iniciativa va sorgir amb la Setmana de Cinema Espiritual de Barcelona, però després s'ha anat estenent arreu del món, com indica la presentació a la web www.semanacineeespiritual.org. Ja no és només «de Barcelona», sinó de tots els llocs que l'acullen. Col·laboren amb el festival diferents institucions públiques i privades, i en aquests moments hi ha un acord amb l'editorial Edebé per a l'edició de tots els materials.

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés

El Dr. Tarrés vist per un soldat del front

Un dels ajudants sanitaris que el metge Pere Tarrés va tenir al front del Pirineu i en la Brigada 133, en la qual havia estat destinat, va ser Armand Alarcon i Creus, que va escriure alguns dels seus records en iniciar-se'n el procés de beatificació.

En el seu escrit explica l'impacte que li va causar el primer dia que el va conèixer: «Era el dia 31 de maig del 1938, en plena guerra civil, en el poblet d'Ars, on jo estava destinat com a sanitari. El Dr. Tarrés va arribar al captard per integrar-se com a metge del primer batalló, va sopar i va dormir amb nosaltres en un casolot. La seva gran personalitat, la dolcesa del seu caràcter, la seva serenitat, la humilitat, l'enteresa davant de l'adversitat, la seva gran personalitat em van produir una impressió inesborrable. La presència entre nosaltres del comissari polític, persona de pèssims antecedents, no el van coartar gens ni mica per manifestar-se tal com era. Hom ha d'haver viscut aquella terrible conflagració amb la despietada i sagnant persecució religiosa per copsar en tot el seu valor l'actitud heroica del Dr. Tarrés amb la seva postura i les seves manifestacions d'acord amb el seu pensament cristià.»

Estàtua del Dr. Tarrés, obra de l'escultor Ramon Cuello.

Conviccions de fe

Detalla la relació que el Dr. Tarrés va tenir amb el comandament i amb els seus caps: «La gran majoria d'ells eren milicians anarquistes de la CNT i de la FAI, àcrates i, molts d'ells, amb crims en la seva consciència. El capità Macho era el cap del primer batalló, on el Dr. Tarrés actuava de metge. Era un d'aquells milicians anarquistes. El Dr. Tarrés va guanyar-se'l totalment amb el seu comportament, de tal manera que el capità Macho es va convertir en el més fervent defensor del metge cristià, alliberant-lo de perills i fent-lo respectar pels altres, fins i tot en les creences religioses de les quals el Dr. Tarrés mai no va abdicar ni se'n va amagar.»

Recorda un fet que demostra que no s'avergonyia de les seves conviccions de fe: «A primers d'agost, sabent que el seu batalló s'havia instal·lat en una masia propera, vaig anar amb dos companys més a saludar-lo. El vam trobar assegut, vora la llar, i jresant el Rosari! Ens va acollir amb la seva característica bonhomia i, en acomiadar-nos, em va regalar un llibre, que havia acabat de llegir, perquè medités el lema que encapçalava les pàgines: "La guerra és, sens dubte, després del claustre, la

més gran escola d'humilitat".»

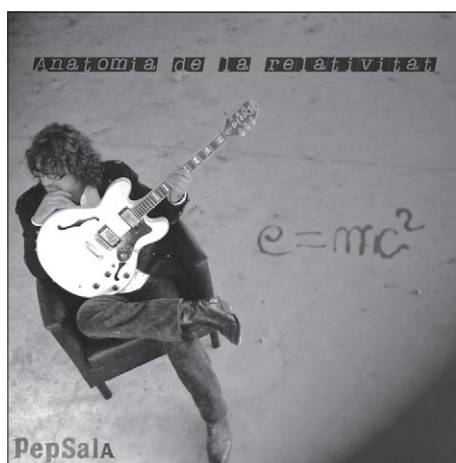
Home exemplar

També explica la influència que tenia en els qui estaven prop seu: «Quan va estar malalt a Espanya, en *El meu diari de guerra* parla elogiosament dels seus companys, i diu: "Cada dia estic encantat de com són aquests soldats. No n'hi ha cap que blasfemi; són una vertadera selecció." El que passava era que la seva exemplaritat impactava i feia que davant d'ell fóssim incapaços de blasfemar o de dir qualsevol groleria; sempre estava disponible per ajudar.»

Conclou el seu escrit amb aquesta afirmació: «La meua amistat amb el Dr. Tarrés ha vivificat la meua fe. La seva exemplaritat i la seva gran espiritualitat va revifar-me la catolicitat.»

Un altre sanitari, Narcís Tena, completa aquesta impressió d'Armand Alarcon. Comenta que allò que li va arribar al cor és «veure el Dr. Tarrés atenent no solament els ferits que li portaven al lloc de socors, sinó que, moltes vegades, anava a les mateixes trinxeres on hi havia ferits per atendre'ls, cosa que no tenia cap obligació de fer».

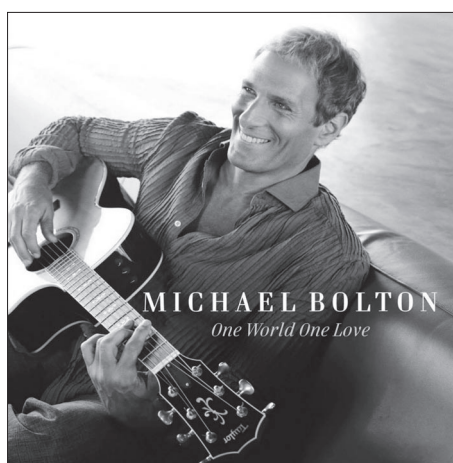
ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ **Pep Sala, Anatomia de la relativitat.** L'Indi Music.

Varietat d'estils

En el seu nou àlbum, tenim l'oportunitat de descobrir un nou Pep Sala, que no para mai de madurar en la seva trajectòria musical i que sorprendrà fins i tot els seus seguidors més fidels. El disc, que conté onze temes, destaca per la seva gran varietat d'estils i pels temes potents i rítmics. Un dels *singles* és el tema *L'últim que es perd*, un so del més pur gènere *soul*. Un altre gènere musical que hi podem trobar és el *funky* amb *Bona nit, Rubí*. Tampoc no hi falten balades com *Tu, jo i la soledat* o *La imatge d'un instant*.

★ **Michael Bolton, One world, one love.** Universal Music.

En veu i ànima

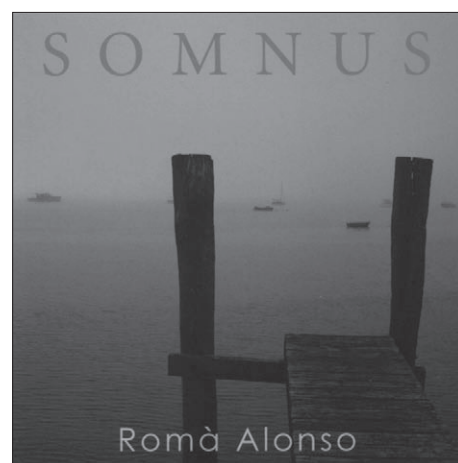
Michael Bolton és, sens dubte, una de les veus més poderoses del panorama musical en els darrers trenta anys. Aquest cantant i compositor nord-americà és un dels exponents més rellevants del *soft-rock* i la balada romàntica. Ha treballat durant dos anys perquè aquest nou disc inclogui, no tan sols grans cançons, sinó el bo i millor de la seva veu i de la seva ànima. *Murder my heart*, el seu primer *single*, és un tema excel·lent que inclou la col·laboració de la cantant Lady Gaga i que mostra un Bolton en plena forma.

★ **Lax'n'Busto, A l'Apolo.** Música Global Discogràfica.

Concert irrepertible

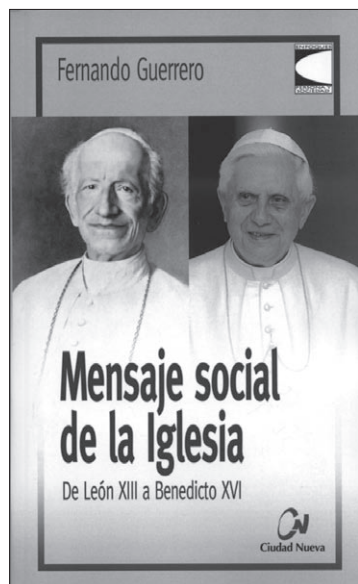
L'1 d'octubre del 2009, Lax'n'Busto, un dels grups més emblemàtics de Catalunya, va realitzar un concert molt especial i irrepertible a la Sala Apolo de Barcelona, amb el qual conclou la gira del seu treball discogràfic *Objectiu: la Lluna*. Aquest concert es va agafar com a base per a l'edició d'un DVD+CD, realitzat en forma de documental, que apropa la realitat actual del grup, amb entrevistes a cada component. En el DVD hi ha el concert en forma de pel·lícula i dos temes inèdits: *M'agrades tu* i *Pujo i baixo*.

★ **Romà Alonso, Somnus.** Picap.

Intimisme pur

A *Somnus*, el compositor Romà Alonso combina els temes més intimistes i relaxants, interpretats amb poca instrumentació com la flauta o el piano, amb els més refrescants, amb més presència de la percussió. El disc inclou quatre temes de l'obra titulada *Passio*, inspirada en la vida de Jesucrist. Un d'ells, l'*Ave Maria*, està interpretat pel tenor Ricard Alonso. Destaquen també composicions com ara *Hibernia*, amb referències a la música irlandesa, o *Somnus*, el més intimista de tot el CD, dedicat a la mare del compositor.

Tornar a l'Evangeli

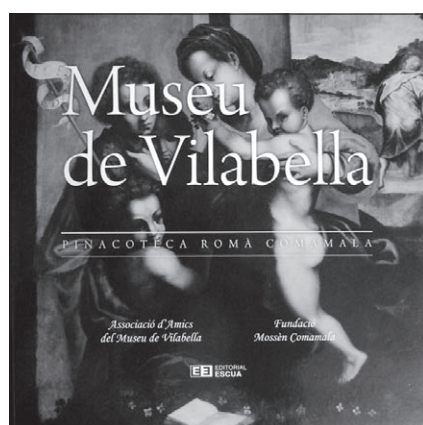
Aquest llibre s'adreça fonamentalment a aquelles persones que s'inicien en l'estudi de la doctrina social de l'Església. Segons l'autor, Fernando Guerrero, professor de Ciències Polítiques i Sociologia, el món actual podrà trobar solució als seus problemes i aspiracions, a les desigualtats i angoixes, «quan torni de debò a l'Evangeli dels pobres, a l'Evangeli de la veritat i de l'amor, que és alliberament per als oprimits i conversió per als opressors».

Fernando Guerrero, *Mensaje social de la Iglesia. De León XIII a Benedicto XVI*. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció Persona y Sociedad, 2009, 400 pàg.

Guia d'un museu

Mn. Romà Comamala, rector de Vilabella (Alt Camp) durant trenta-sis anys, va ser un gran activista cultural. Un dels seus llegats és la col·lecció d'art religiós que aplega més de dues-centes peces entre pintura, escultura, gravats i objectes diversos, que abracen des del segle XVI fins al segle XX. Cinquant obras d'aquest important fons es poden admirar en aquest llibre, en què també es fa un breu repàs a la història i la formació d'aquest museu. (Ramon Ribera)

Sofia Mata de la Cruz i Jordi París, *Museu de Vilabella*. Associació d'Amics del Museu de Vilabella-Fundació Mossèn Comamala-Editorial Escua, 2009, 94 pàg.

Convencions socials

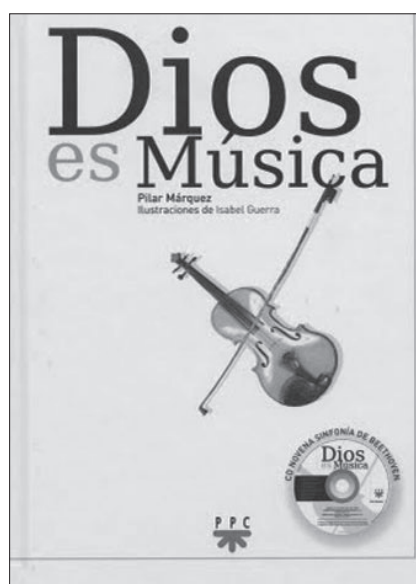
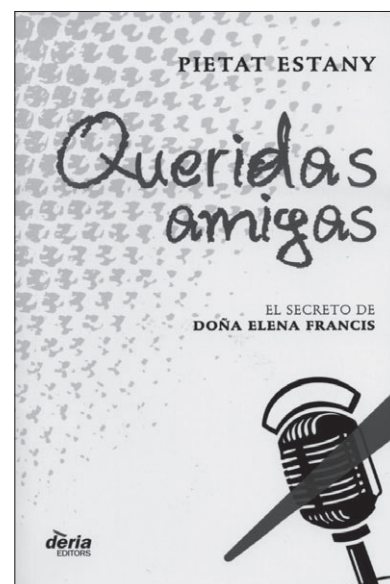
L'escriptora Maggie O'Farrell és una de les veus més excel·lents de la narrativa escocesa en l'actualitat. Amb una imaginació brillant, un talent per construir personatges memorables i transmetre emocions amb claredat i intensitat dramàtica aconsegueix mantenir sense alè el lector fins a la darrera pàgina. En aquesta novel·la, l'autora narra una història bella i inquietant, que evoca amb lucidesa el pes de les convencions socials i la tortuosa complexitat dels llaços familiars.

Maggie O'Farrell, *L'estranya desaparició d'Esme Lennox*. Edicions La Campana, Col·lecció Tocs, 2009, 260 pàg.

Testimonis reals

La filòloga Pietat Estany va treballar durant vuit anys en el popular espai radiofònic d'Elena Francis. La seva tasca, sempre «a l'ombra», consistia a respondre cadascuna de les cartes que arribaven al consultori i que, com que no superaven el filtre de la censura del moment, no podien emetre's. Aquesta obra constitueix el retrat moral d'una època, els darrers anys de la dictadura i l'inici de la transició, i revela un secret: el testimoni real d'una «senyora Francis» silenciosa i silenciada.

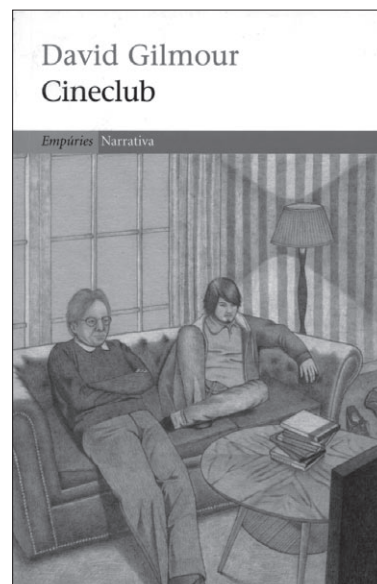
Pietat Estany, *Queridas amigas. El secreto de doña Elena Francis*. Dèria Editors, 2009, 126 pàg.

Simfonia trinitària

Aquesta obra expressa un plantejament essencial en què descobrim no solament que «la veritat és simfònica», com deia el gran teòleg Von Balthasar, sinó que tota la història de la salvació pot ser considerada com una grandiosa «simfonia trinitària». Es tracta d'una percepció i interpretació creient i coherent de la història de la salvació des de l'art de la música. El volum inclou un CD amb la cèlebre novena simfonia de Beethoven.

Pilar Márquez i Isabel Guerra, *Dios es música*. Editorial PPC, 2009, 222 pàg.

Poder fílmic

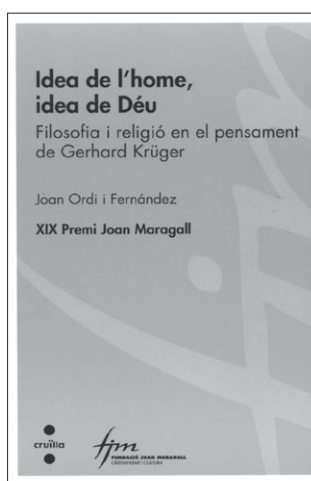
Aquest llibre és un relat autobiogràfic entre un pare i un fill en el sempre difícil procés de l'adolescència, en què els protagonistes —l'autor, David Gilmour, i el seu fill Jesse, de quinze anys— s'adonen que la vida els canvia de manera progressiva i sorprenent. El motor d'aquests canvis són les nombroses pel·lícules que tots dos veuen a casa: des de *Cantant sota la pluja* fins a *Sense perdó*, passant per *Casablanca*, *Chinatown*, *Psicosi* o *La nit del caçador*.

David Gilmour, *Cineclub*. Editorial Empúries, Col·lecció Narrativa, 2009, 204 pàg.

Un nou humanisme

Aquest assaig del filòsof Joan Ordi, que li va valdre el XIX Premi Joan Maragall, ens acosta la figura i el pensament de Gerhard Krüger, un dels filòsofs més originals del segle XX, a partir dels seus textos. El pròposit de Krüger és recuperar un nou humanisme que no deplori ni refusi les aportacions de la religió i, especialment, del cristianisme. Vol recuperar un humanisme modern i, alhora, arrelat a l'herència de l'antiguitat.

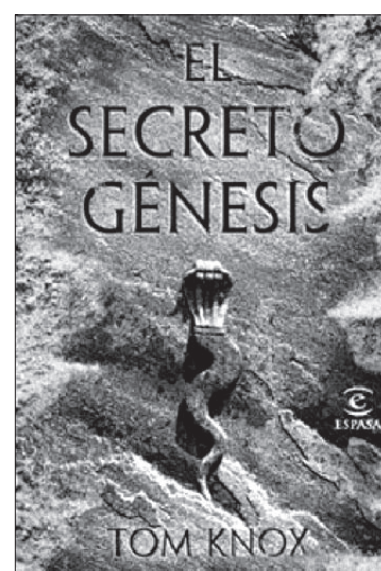
Joan Ordi i Fernández, *Idea de l'home, idea de Déu. Filosofia i religió en el pensament de Gerhard Krüger*. Editorial Cruïlla-Fundació Joan Maragall, Col·lecció Cristianisme i Cultura, 2009, 222 pàg.

Novel·la d'intriga

Fa uns quants anys, un equip d'arqueòlegs descobreix a Gobekli Tepe, al sud-est de Turquia, un temple extraordinari, amb relleus enigmàtics, milers d'anys anterior a les piràmides d'Egipte. El corresponsal de guerra Rob Luttrell és enviat al jaciment per realitzar-hi un reportatge. Paral·lelament, a Anglaterra es produeix tot un seguit de crims executats d'acord amb uns rituals primitius. Quina relació hi ha entre les ruïnes mil·lenàries i aquests assassinats?

Tom Knox, *El secreto Génesis*. Editorial Espasa Calpe, Col·lecció Espasa Narrativa, 2009, 358 pàg.

Crítica literària

Un «thriller» molt intel·ligent

Pere Fàbregues Morlà
Llibreter

En un viatge curt d'avió sempre cal una lectura curta, fàcil i entretinguda. Vaig agafar el petit llibret *Adreça desconeguda* (en castellà *Paradero desconocido*) i durant l'estona d'espera per embarca, ja l'havia llegit. El vaig tornar a llegir en ple vol i el vaig repassar de tornada.

Meravellat de veure com en un text tan curt es pot crear un ambient complicat i resoldre'l amb claredat i contundència, encara avui el tinc present i això que és una lectura de fa un parell d'anys. Per això us la recomano. L'he rellegida, sensacional!

Com poden les idees d'altri destruir les pròpies? Com l'encegament de poder ideològic i total sobre pobles sencers pot arribar a trencar una amistat profunda?

Aquesta és la trama que ens exposa aquesta autora, amb pseudònim d'home, qui carta rere carta, ens emociona i ens fa delir per saber la resposta de la següent i així fins a l'inesperat i intel·ligent desenllaç.

Sé que el tema de l'Holocaust, Hitler, víctimes i botxins, té connotacions que a molts se'ls fa un poc repelós i altres ja en tenen prou, però us puc ben assegurar que *Adreça desconeguda*

KRESSMAN TAYLOR
Adreça desconeguda
La Magrana, 2008, 80 pàg.

guda us sorprendrà perquè sens dubte és un *thriller* imprevisible, tractat amb una sensibilitat i tacte que va a la intel·ligència sense ferir cap altre sentiment.

La insensatesa d'aquells anys a Alemanya en la qual el control de tot, i sobretot del pensament i fidelitat al règim, van arribar a tòrcer el magí de persones que es creien posseïdores de la veritat, actuant fins a límits incomprendibles, vistos des de la nostra perspectiva d'avui, són el camp on l'autora denuncia el perill que factors externs poden destruir amistats, germanor, famílies i convivència en llibertat i on la persona perd precisament el seu fet més important de persona com és la fraternitat, estimar els altres.

Unes simples cartes poden fer tremolar el poderós, unes simples cartes condueixen el lector en aquest joc d'estira-i-arronsa que puja de to fins al

paroxisme d'un personatge acorralat per la senzillesa de l'altre... i no us dic res més del tema perquè com a bon *thriller* encara us n'explicaria el desenllaç final i seria una mala passada. La sorpresa és un gran atractiu que no us vull prendre.

No sé si l'autora va ser jugadora d'escacs, però l'estratègia que empra la faria terrible davant el tauler. És que cada moviment sembla pensat per a la següent jugada, en aquest cas, per a la següent carta, i l'escac i mat és d'antologia.

Com a reflexió, a part que en podem dir novel·la, pot ser la necessitat de fugir de totalitarismes que trenquin l'amistat i la família que han de ser eixos intocables i forts de la nostra convivència. La temptació d'influir per vies autoritàries és massa sovint present, àdhuc en formes que poden semblar democràtiques tot mostrant-

se com un bé general, i aquí hi hem d'interposar l'amor amb esperit de fraternitat.

El llibre és més senzill de llegir i molt millor que el meu article.

Crítica teatral

Un taxista atrapat en un embús

Andreu Sotorra
Escriptor, periodista
col·laborador de Ràdio Estel

LA DOBLE VIDA D'EN JOHN,
de Ray Cooney.

INTÈRPRETS: Joan Pera, Lloïl Bertran,
David Verdager, Rosa Serra, Enric
Boixadera, Pau Ferran i Laia Pellejà.

DIRECCIÓ: Àngel Llàcer.
Teatre Condal. Barcelona.

Set portes, una finestra, una escala i un armari. Un taxista de cinquanta-un anys, dues dones alhora i un parell de fills, un de cadascuna, un noi i una noia. Un rellogat i el seu pare. Tot el que hi passa, passa a Londres, en dues cases oposades de punta a punta de ciutat. I la construcció de l'obra permet veure, en algunes escenes, els personatges dels dos ambients reunits en un de sol, una escenografia que tant serveix per il·lustrar la casa de John amb Antonella com la casa de John amb Antonia.

Doble vida. Tots plegats, ben atrapats a la xarxa. D'aquí ve el títol original, *Caught in the net*. Ray Cooney (Londres, 1932) és un best-seller de la comèdia traduït a nombroses llengües, representat arreu i amb èxits sonats en teatres londinencs. Àngel Llàcer s'ha fet càrrec de donar forma, vida i color a un muntatge summament esbojarrat en el qual els embolics es van creant com un remolí sense fre, mentre els espectadors mantenen també l'enjòlit per veure com se'n sortirà John Smith, de la seva doble moral, pretesament amagada durant quinze anys.

El muntatge proporciona a tota mena d'espectadors una de les comèdies que més aguanta, com a banda sonora espontània de fons, les rialles de tothom. És gairebé impossible trobar algú que no

© David Ruano

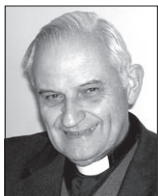
Lloïl Bertran i Joan Pera.

esclati amb alguna de les mil i una accions que mouen John Smith a fer equilibris per mantenir en secret el seu secret.

Joan Pera (John Smith) és una vegada més, dalt de l'escenari, el rei de la comèdia. Té el seu moment àlgid en un monòleg d'embarbussaments, enfilat al sofà, i en una sèrie d'escenes que el fan anar de corcoll, d'una casa a l'altra, a través dels telèfons, o simplement camuflat, per evitar ser descobert per alguna de les dues dones o algun dels dos fills. Amb una energia desbordant, l'actor se cenneix al guió tot i que apunta també cap a petites juguesques d'improvisació que els incondicionals esperen amb delit.

es mou en la ficció dins la ficció, cosa que li concedeix un estatus de normalitat.

El muntatge ha arrencat amb plens considerables i sense data de sortida. I tot fa pensar que serà un dels èxits del 2010. No és tan important el que passa a l'obra —que si es vol mirar així és un conflicte anecdòtic— sinó com es resol. Un espectacle que es podria considerar una comèdia per passar un parell d'hores divertides es converteix en un espectacle reconfortant perquè, com en les últimes apostes de Joan Pera i també de Lloïl Bertran, es recupera dignament un teatre popular, ideal per a espectadors sense fronteres i que estiguin curats d'espants.

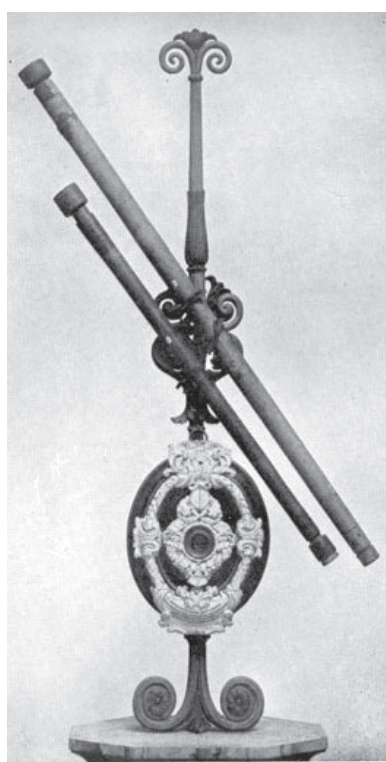

Actualitats científiques

La recerca de sentit en la ciència de la cosmologia

Del 30 de novembre al 5 de desembre passat se celebrà a Roma un congrés internacional organitzat per la Pontifícia Acadèmia de Ciències i la Universitat Lateranense sobre cosmologia, que portava per títol «*From Galilei's telescope to evolutionary cosmology. Science, Philosophy and Theology in dialogue*». No cal dir que hi concorregueren científics de competència reconeguda internacionalment.

No vull comentar res de les ponències que versaren sobre temes que ja coneixen els nostres lectors, perquè n'hem parlat en aquestes planes de «Ciència» en altres ocasions. Només m'agradaria fer notar la idea que el rector de la Lateranense, l'arquebisbe Rino Fisichella, va subratllar en el discurs que hi va tenir. Entre altres coses digué: «Una concepció cosmològica moderna s'avança a mostrar l'univers no tan sols segons les dades que obté experimentalment, tant com li és possible, sinó elaborant també teories que tenen un valor antropològic». I posa un exemple: alguns astrofísics diuen que ara som a «l'era de les estrelles» però això declinarà en un període de deu a cent mil milions d'anys per donar pas a l'«era degenerada» en la qual només restaran objectes compactats: nanes brunes, nanes blanques, nanes negres, estels neutrònics i forats negres, i després seguirà una precipitació total de tota la matèria còsmica en un immens forat negre. I el ponent es pregunta: aquesta afirmació és ciència? És evident que és pura teoria.

Però el que passa és que l'home vol trobar el «sentit» de tot l'univers i hi fa elucubracions.

Però en aquest cas porten a un sense sentit. Aquí entra en joc la teologia. No podem, és clar, com ja deia sant Agustí, posar arguments basats en l'Escriptura interpretada literalment, per oposar-nos a certes descobertes de la ciència, però tampoc podem oblidar que «l'univers sencer, en la seva totalitat, és obra d'un projecte del Creador... un Déu personal que estima» i, citant del discurs que Benet XVI dirigí al mateix congrés, afegeix: «L'anàlisi dels fenòmens, efectivament, si resta tancada en ella mateixa té el perill de fer aparèixer el cosmos com un enigma insoluble.»

Cal, doncs, tenir en compte el sentit de l'existència del cosmos. I és que «la demanda del sentit es manté comuna a les tres ciències que estem confrontant». I la sola cosmologia no hi pot respondre. Cal trobar «un telescopi que sàpiga focalitzar de manera coherent la resposta que satisfaci l'exigència humana» i això «és el gran repte que ha d'unir tots per donar una resposta plena de sentit al perquè del cosmos i, sobretot, del mateix home». Aquest telescopi és, com tots sabem, la Revelació cristiana.

Telescopi de Galileu.

La intimitat de la matèria

30. Caldrà tenir en compte l'existència de partícules d'antimatèria*

Al capítol 26 explicàvem que Anderson havia descobert el 1932 el positró previst per Dirac. Aquesta partícula té una massa igual a la de l'electró, però amb càrrega positiva de valor igual també, però oposat, a la negativa que posseeix aquell. El lector potser hauria esperat una explicació més completa de com va arribar Dirac a la previsió d'una tal partícula. La cosa és important. Ho farem ara i cal també que ho expliquem afegint-hi que la previsió del professor anglès no es referia només al positró sinó a totes les partícules que componen la matèria. Això dóna una nova visió del que fa referència a la constitució de la matèria i és clar que no podem passar-ho per alt. És el fet de l'existència del que s'anomena *antimatèria*.

Una predicció molt agosarada

Paul Adrien Maurice Dirac (1902-84) va néixer a Bristol (Gloucestershire), de pare suís i mare anglesa. A Bristol mateix cursà els estudis d'enginyeria tècnica i, després de graduar-s'hi, es va passar a les matemàtiques a Cambridge. N'obtingué el doctorat el 1926 i el 1932 li concedien la càtedra Lucasiana (la que havia ocupat Newton al segle XVII) de la mateixa universitat.

Les seves aportacions al coneixement de l'estructura de la matèria van començar poc després d'haver obtingut el grau de doctor. El 1928 ja publicava una nova formulació matemàtica del dualisme ona-corpúscle de De Broglie, diferent, i més precisa, que l'expressió de Schrödinger (ho mencionàvem al cap. 24). I a l'any següent *Quantum Theory of electron*. Les equacions que

ell havia proposat indicaven que un electró podia tenir dos tipus diferents d'estats energètics, un de positiu i un altre de negatiu. I, en conseqüència, si l'electró es troba amb una càrrega negativa, pot existir (o potser ha d'existir) una partícula semblant carregada positivament (ara en diem positró). Aquesta partícula no podia ser el protó que té una massa de 1836 vegades la de l'electró. Més encara, de l'existència del protó es deduïa també la possibilitat de l'existència d'una partícula negativa amb una massa igual a la d'ell. Dirac va anomenar anti-partícules aquestes noves entitats que ell veia possibles. Semblava una teoria extravagant, però, com explicàvem al cap. 26, no trigà gaire a veure's comprovada en els raigs còsmics: Anderson, el 1932, veia aparèixer a la seva cambra de Wilson el parell electró-positró «creat» per la radiació còsmica (cosa que li valgué el premi Nobel de Física el 1936). Més encara: el positró solet, sense la coexistència del seu anti, fou observat el 1933 al seu laboratori pels esposos Joliot-Curie quan provocaren la radioactivitat de l'alumini bombardejant-lo amb partícules alfa (ho mencionarem al cap. 25).

Tot això suggeria la possibilitat de l'existència de tot un món dual del conegut: fet de partícules de masses iguals però amb les càrregues elèctriques invertides: seria el món de l'*antimatèria*. Dirac va rebre, juntament amb Schrödinger, el premi Nobel de Física el 1933. Va ser per totes les seves aportacions a la física, fetes fins aquell moment i que aquí no detallarem. I encara en va fer d'altres. Va morir als Estats Units, a Tallahassee (Florida) el 1984.

Existeix de debò l'antimatèria?

Després de la repetida comprovació de l'existència dels positrons, calia veure si també existien els antiprotons. La cosa no es pogué comprovar fins al 1955. El físic italià Emilio Segrè (1905-89), traslladat als Estats Units el 1938 (nacionalitzat americà el 1944), a la universitat de Berkeley (Califòrnia), amb el «bevatró» (un accelerador de partícules molt més potent que el ciclotró de Lawrence) i amb la col·laboració d'Owen Chamberlain, va aconseguir que es formessin antiprotons amb els impactes de protons d'alta energia sobre àtoms de coure. Segrè i Chamberlain reberen el premi Nobel de Física el 1959 per aquesta obtenció.

I existeixen les antipartícules de partícules neutres? Del fotó sí que podem dir que és idèntic al seu anti, però no del neutró que és un compost, i no és el mateix protó més electró que antiprotó més positró. S'aconseguí d'obtenir antineutrons? Doncs, sí. La primera obtenció, ben comprovada, va ser el 1956 també a Berkeley, la feren bombardejant un fitó d'hidrogen líquid amb antiprotons.

La idea de la constitució atòmica d'un nucli de protons i neutrons rodejat d'electrons suggereix la possibilitat d'un àtom del tot semblant amb un nucli d'antiprotons i antineutrons amb embolcall de positrons. Així seria l'antimatèria. No es veu cap llei física que ho prohibeixi. Però al nostre planeta és impossible que n'hi hagi i també és utòpic poder formar-ne de manera estable. La raó és senzilla: el xoc d'una partícula amb l'antipartícula provoca

l'«anihilació» de les dues, que perden la massa que es converteix en energia tot complint amb la fórmula d'Einstein $E=mc^2$. Això fa que la «vida» de les antipartícules sigui de milionèsimes de segon. No hi ha manera d'aïllar l'antimatèria; sempre es posa en contacte amb la matèria i s'esfuma tot seguit.

I en què consisteix aquesta «anihilació»? No es tracta de passar a ser no-res, una cosa existent, encara que els físics utilitzin habitualment aquest terme per indicar el fenomen, sinó d'un canvi d'estat físic: de ser matèria ponderable, o sigui amb massa, a ser imponderable, o sigui energia de radiació sense massa.

Però la possibilitat de l'existència d'antimatèria en un aïllament còsmic sembla que no es pot negar *a priori*. No podrien existir galàxies senceres formades d'antimatèria? Així ho han suposat alguns físics, com el suec Hannes Alfvén (1908-1995), que deia que a l'univers hi deu haver tanta matèria com antimatèria. Per la llum que ens n'arribés és clar que no podríem ni afirmar-ho ni negar-ho, perquè els fotons (components de tota radiació electromagnètica que ens en vingués) serien de la mateixa classe, pel que hem dit que són antipartícules d'ells mateixos. Però hi ha raons importants per rebutjar aquesta teoria. La principal és que hi ha una petita diferència o dissimetria entre matèria i antimatèria i a l'hora del Big Bang havia de guanyar la matèria.

A part d'això, no es pot negar que l'existència d'antipartícules, que es poden formar naturalment i també en els grans acceleradors, complica una mica la comprensió de com està formada la matèria. La seva intimitat es veu encara més complexa i difícil de comprendre.

* Publiquem aquesta setmana el capítol 30 de la sèrie «La intimitat de la matèria», que per error no va sortir en el número que corresponia.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

LA HERENCIA VALDEMAR **

Director i guionista: José Luis Alemán.

Intèrprets: Silvia Abascal, Óscar Jaenada, Laia Marull, Daniele Liotti, Rodolfo Sancho, Eusebio Poncela.

Gènere: misteri.

Espanya, color, 2009. 100 minuts. / Públic: adults.

Luisa desapareix mentre taxa una mansió del segle XIX que pertanyia a la família Valdemar. El cap de l'empresa per a la qual treballa contracta els serveis d'un detectiu perquè la trobi. El primer que haurà de fer serà «viatjar al passat» per esbrinar els secrets que guarda la casa i qui la va habitar.

Inspirada en l'univers creat pel mestre de la literatura de terror H. P. Lovecraft, la cinta, que suposa el debut de José Luis Alemán, és passable. No seria just fer-ne una crítica completa, perquè està concebuda per ser la primera part de dues. I es nota, però com a primer fragment tampoc no acaba de brillar.

És una pel·lícula explicada en dos temps: el present (el detectiu que ha de trobar Luisa) i el passat (la història de la família Valdemar). Malgrat que parteix d'aquesta base, es triga massa a entrar en la trama. De fet, només s'arriba a entreveure de manera difusa la connexió entre tots dos lapses. Les actuacions resulten molt forçades a causa dels diàlegs, que són poc naturals. L'ambientació, però, està molt aconseguida i els temes tractats (ocultisme, forces obscures) poden satisfer els amants del gènere de terror. Caldrà esperar per veure si al final remunta.

Humor: 0; acció: 1,5; violència: 1; sexe: 0,5; llenguatge: col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

LA CINTA BLANCA ***

Director i guionista: Michael Haneke.

Intèrprets: Ulrich Tukur, Susanne Lothar, Michael Kranza, Josef Bierbichler.

Gènere: drama.

Alemanya-Àustria-França-Itàlia, b/n, 2009. 145 minuts.

Públic: adults.

En un poble del nord d'Alemanya, poc abans de la Primera Guerra Mundial, la vida transcorre, aparentment, de manera plaent fins que una sèrie d'accidents violents assolen la tranquil·litat dels seus habitants. Mentre tot simula correcció i rectitud social, l'egoisme i la manca de comprensió ataquen, de manera amagada, les relacions humanes. El cineasta alemany Michael Haneke, obsessionat amb la violència i el sentiment de culpa, ha traslladat les seves penes a un període no contemporani (1913-1914), que vol connectar amb el posterior naixement del nazisme. A més, s'ha decidit pel blanc i negre —per la seva relació iconogràfica amb les fonts d'informació que hi ha del moment, les fotografies— i per una planificació i direcció d'actors que l'apropa a la de mestres com Bergman i Dreyer.

A l'espectador coneixedor dels clàssics europeus no li és estranya la idea de la petita comunitat rural ofegada per una moral controladora, on l'educació, malgrat el que diguin els progenitors, es basa en la desconfiança i en l'absència de llibertat. Quan la culpa està constreta entre arguments que no condueixen a la reflexió, es prepara una bomba de rellotgeria.

Haneke mostra clarament com es pot manifestar l'explosió de la maldat en un

entorn de puritanisme, i per això no deixa gaire bé l'educació protestant-germànica. També abuseja en el desenvolupament del guió de forçar situacions i conjuncions de personatges i circumstàncies per desenvolupar la seva paràbola socio-política-antropològica. L'únic espai per a la redempció de l'home es dona gràcies al personatge del professor i a la seva història d'amor tendra i sincera amb la jove institutriu.

Aquest petit pòsit d'esperança, però, no alleuja l'espectador del calvari de truculentes situacions que es viuen en aquest llogarret. I tot i que Haneke diu que no ofereix respostes, el cert és que tot discurs fílmic les dona en certa manera i el del director de *Funny games* no és menys.

Humor: 0; acció: 1; violència: 1; sexe: 1,5; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

MI VIDA EN RUINAS **

Director: Donald Petrie.

Guionista: Mike Reiss.

Intèrprets: Nia Vardalos, Richard Dreyfuss, Alexis Georgoulis, María Bolto, María Adán.

Gènere: comèdia.

Estats Units, Espanya, color, 2009. 95 minuts. 7 Públic: joves.

Georgia va deixar els Estats Units per unes classes a la universitat de Grècia. Quan es va reestructurar la plantilla del quadre de professors, ella va haver de reestructurar la seva vida i esdevenir guia turística; professió que li agradaria si no fos perquè els estrangers que té al seu càrrec cerquen més el souvenir i el gelat que l'autèntica cultura del país. A l'espera d'una feina en una prestigiosa universitat nord-americana, Georgia emprèn un

nou tour amb grup ben divers, un conductor d'aparença tosca i un autobús atrotinat.

El guió és pobre, estereotipa en excés les tipologies de persones així com el país del qual provenen amb l'únic propòsit de fer riure. Tot i que caigui algun somriure de tant en tant, la pel·lícula no arriba al nivell de la que va llançar a la fama Nia Vardalos, *Mi gran boda grega*.

Humor: 1; acció: 1; violència: 0; sexe: 1; llenguatge: col·loquial.

Extres DVD: idiomes (anglès, castellà, català i euskera); subtítols (castellà, català i euskera); tràiler; entrevistes; galeria d'imatges; documentals; fitxa artística, tècnica i filmografies.

El món de la televisió

KUZCO: UN EMPERADOR EN... ****

De dilluns a divendres – 17.40 h. – Disney Channel

Públic: infantil.

Kuzco és un adolescent força egoista. Acaba de celebrar un aniversari, en el qual teòricament hauria d'haver estat nomenat emperador, però troba un problema en el camí: abans de convertir-se en governant haurà de graduar-se a l'Acadèmia Kuzco. Mentre vagi a l'escola, Kuzco sortirà de palau i es traslladarà a viure amb una família normal amb la qual viurà multitud de situacions abans inimaginables per a ell.

Inspirada en alguns personatges de la pel·lícula *El emperador y sus locuras*, la sèrie conté els clàssics elements d'humor, barrejats amb les també divertides tracamanies de la malvada antagonista i personatges estrafolaris que conviuen en un món molt surrealista.

**«5 cèntims», per
una economia
amb valors
humans**

Redacció / Barcelona

Sota la direcció i presentació de Carla Gràcia Mercadé i produït pels membres del Centre d'Estudis Econòmics i Socials, l'11 de gener passat, Ràdio Estel va estrenar *5 cèntims*, un programa sobre economia amb valors. Es tracta d'un espai de preguntes, reflexions, tertúlia i entrevista que té com a objectiu cercar una nova manera d'entendre l'economia, sota el principi fonamental que els diners no mouen el món, sinó que el mouen les persones.

Cada dilluns en directe, d'11 a 12 del matí, aquest programa analitza diverses qüestions econòmiques que preocupen l'opinió pública com, per exemple, si hi ha aliments per a tothom, l'impacte de les xarxes socials a la societat, l'atur, l'estalvi, les vies per dinamitzar la nostra carrera professional o els sistemes alternatius a l'empresa privada. A *5 cèntims* es planteja setmanalment una pregunta, a la qual es dona resposta a través de diferents seccions: una entrevista; l'espai *5 cèntims amb valors*, d'Esteve Pujol; una tertúlia; un breu reportatge sobre una iniciativa amb valors i, finalment, Claudi Cervelló presenta les darreres novetats a la xarxa sobre el tema tractat.

La primera edició del programa, que portava per títol *Pot ser ètica l'economia?*, va comptar, entre altres convidats, amb Joaquim Muns, economista i exdirectiu executiu del Fons Monetari Internacional, i Ignasi Carreras, director de l'Institut d'Innovació Social d'Esade i exdirector d'Intermón Oxfam. També va intervenir en aquest programa inaugural el director de la cadena, Mn. Jaume Aymar, que es va mostrar realment satisfet per comptar a la graella de Ràdio Estel amb un programa específicament d'economia: «Un programa d'economia és totalment necessari a la nostra programació per la seva utilitat, per la vocació de servei que té l'emissora, perquè pensem que podem ajudar bonament oferint consells pràctics i concrets i alhora donar criteris de fons perquè la gent pugui gestionar millor la seva economia personal, domèstica i empresarial.» Aymar va comentar també que «volem ser una ràdio amb valors, al servei de la societat. Ho hem estat des de l'inici, i ja portem quinze anys de trajectòria. Per això ens engresca i ens fa il·lusió que hi pugui haver un programa d'aquestes característiques».

Carla Gràcia, directora i presentadora de *5 cèntims*, afirma que el nou programa vol parlar «d'una economia més propera, més plena de sentit, d'una manera diferent d'entendre l'economia; una economia amb valors humans».

L'economista
Joaquim Muns a
«5 cèntims»,
que s'emet
cada dilluns
d'11 a 12 a
Ràdio Estel.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0:00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0:00	
	l'Evangeli								
0:15	Ressòs							0:15	
1:00	Espuma d'alba							1:00	
1:03	Dietaris de música i músics							1:03	
2:00								2:00	
3:00								3:00	
4:00								4:00	
5:00								5:00	
6:00								6:00	
6:57	Ressò de festa							6:57	
7:00	El Rosari							7:00	
7:25	l'Evangeli							7:25	
7:30	Laudes des del monestir de Montserrat							7:30	
8:00	El primer cafè					Agenda		8:00	
							La cantata		
							Dietari		
9:00						El temps		9:00	
							Tot sardana		
10:00						A tota costa	Sardana de l'any	10:00	
							Avui és festa		
							Taula Evangeli	10:30	
11:00	Informatiu					Trotamundos	Missa Conventual des de Montserrat	11:00	
	5 cèntims	Projectes	A peu de carrer	De cap i de nou	Mirades				
12:00	Angelus					Trotamundos		12:30	
	Informatiu								
13:00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Projectes (repetició)	Rutes per Catalunya		
14:00	Infoestel migdia							14:30	
15:00	Informatiu							15:00	
15:30	l'Evangeli							15:30	
16:00	Reportatge							16:00	
17:00	Comentarí actualitat							17:00	
17:30	Planeta blau	Missatge en una ampolla	Amb els ulls de Maria	Objectiu salut	Amb els ulls de Maria		Finestra al bisbat de Lleida	17:30	
							Taula Evangeli	18:00	
18:30	Infoestel tarda						Carta Dominical	18:30	
18:45	Vespres des del monestir de Montserrat							Avui és el dia del Senyor	19:00
19:30	Vida sana		Parlem d'empresa		Catalunya sense barreres			Església viva	20:00
20:30	Ressò de festa						Nits Estel	El Campanar	20:30
								Església d'Orgell	21:00
22:30	We clap	Buscant la llum	Paraules d'amor	Les bones obres	Amb llum pròpia	Vida sana (repetició)	Parlem d'empresa (repetició)		
23:30	Factoria M. Món	Factoria Oldies	Factoria Country	Factoria Soul	Factoria BSO	Factoria Pop	Factoria Jazz	23:30	
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
	Espals de radiofórmula								

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

ALTRES BISBATS

• **FRANCISCANS.**— Del **12 al 14 de febrer**, recés per a joves a la casa d'espiritualitat Rivotorto (Los Molinos, Madrid). Més informació: fra Antonio Royo, tel. 913 730 783, pastoraljuvenil@pazybien.

• **PEREGRINACIÓ.**— La diòcesi d'Eivissa peregrina a Lourdes, Ars i Torí, del **24 al 30 d'abril**. Presideix Mons. Vicente Juan Segura. Més informació: tel. 971 312 773.

BARCELONA

• **SANTA MARIA DEL MAR.**— El **21 de gener**, a les 20.00, celebració ecumènica a la basílica de Santa Maria del Mar. Pl. Santa Maria, 1 – Barcelona.

• **COMUNITAT DE L'ANYELL.**— El **22 de gener**, a les 20.00, Escola de la Paraula sobre Lc 1,1-4;4,14-21 (capella de Guadalupe, c/ Comtessa de Sobradiel, 5 – Barcelona).

• **PARRÒQUIA DE SANTA ANNA.**— El **22 de gener**, a les 22.00, celebració ecumènica a la parròquia de Santa Anna (c/ Rivadeneyra, 3 – Barcelona).

• **LLIBRERIA PAULINES.**— El **23 de gener**, a les 18.00, celebració de la conversió de sant Pau amb una xerrada d'Ignasi Ricart, claretià i biblista. Tot seguit, celebració de l'Eucaristia. Ronda Sant Pere, 21 – Barcelona, tel. 933 011 488.

• **PARRÒQUIA DE SANTA MARIA.**— El **23 de gener**, a les 19.00, celebració ecumènica a la parròquia de Santa Maria de Badalona (Dalt, 47).

• **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls cantarà a la missa conventual, a les 10.30, el **24 de gener**, *Dextera Domini* de Kersch (ofertori) i *Ave verum* de Elgar (comunió).

• **PREGÀRIA ITINERANT DEL IV DIUMENGE.**— El **24 de gener**, a les 18.00, a la parròquia de Sant Carles Borromeu (c/ Sant Lluís, 89-93 – Barcelona).

• **BASÍLICA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El **24 de gener**, a les 19.00, celebració ecumènica; el **25**, a les 18.15, pregària i reunió dels Amics del P. Pius de Pietrelcina, dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Serà a la basílica de la Puríssima Concepció; (c/ Aragó, 299 – Barcelona).

• **CONVERSIÓ DE SANT PAU.**— El **25 de gener**, amb motiu de la festa del titular de l'antic monestir benedictí de Sant Pau del Camp, se celebraran misses a les 12.00 i a les 20.00. Es demanarà la intercessió especial de l'apòstol per a les persones que pateixen malalties

mentals. C/ Sant Pau del Camp, 101 – Barcelona.

• **PREGÀRIA INTERCONFESSIONAL.**— El **25 de gener**, a les 19.00, pregària interconfessional a l'església evangèlica de Betlem (c/ Nació, 24 – Barcelona).

• **PARRÒQUIA DE SANT JOSEP.**— El **25 de gener**, a les 20.30, celebració ecumènica a la parròquia de Sant Josep de Mataró (c/ Sant Josep, 5).

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— El **25 de gener**, a les 19.00, sessió de reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Maruja Moragas (professora de l'IESE); del **28 de gener al 18 de març**, curs *Claus de lectura de la Bíblia (II. Antic Testament)*. Més informació: c/ València, 244, 2n - Barcelona, tel. 934 880 888, www.fundaciojoanmaragall.org.

• **ESCOLA BÍBLICA ECUMÈNICA SANT MEDIR.**— Participarà activament en la celebració ecumènica en la parròquia de Sant Medir, el **26 de gener**, a les 20.00, dins de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. C/ Constitució, 17 – Barcelona, tel. 934 216 527, www.parroquiasantmedir.cat.

• **CASAL LOIOLA.**— El **26 de gener**, a les 19.30, dansa contemplativa amb Victoria Hernández; el **28**, a les 21.30, xerrada amb Teodor Suau sobre *Què passà de Cafarnaüm a Jerusalem?*; a partir del **3 de febrer**, a les 21.30, curs de preparació al matrimoni amb Ignasi Salvat, jesuïta. C/ Balmes, 138

– Barcelona, tel. 934 156 434, info@casalloiola.org.

• **FUNDACIÓ VIDAL I BARRAQUER.**— El **27 de gener**, de 18.30 a 21.00, Francesc Royo (psicòleg clínic i psicoanalista) i Saïd El Kadaoui (màster en Psicopatologia i Psicoteràpia) tractaran el tema *Identitat, autoestima i migració*. Més informació: tel. 934 340 001.

• **UNIVERSITAT RAMON LLULL.**— El **28 de gener**, a les 10.30, jornada de sant Tomàs d'Aquino. El Dr. Daniel Innerarity, catedràtic de Filosofia social i política de la Universitat de Saragossa, parlarà sobre la desafecció política i el futur de la democràcia. Serà a la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport Blanquerna, c/ Cister, 24 – 34 – Barcelona, tel. 932 533 122, martaci@blanquerna.url.edu.

• **PRESENTACIÓ DE LLIBRE.**— El **28 de gener**, a les 19.00, presentació del llibre *La imatge de l'home i el genoma humà*, de Mercè Lajara, a càrrec de Francesc Torralba. Serà als locals de l'església de Sant Sever, al costat de la catedral de Barcelona.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA PER A JOVES.**— El **28 de gener**, a les 20.00, a la catedral de Barcelona, amb el cardenal Lluís Martínez Sistach.

• **GRUP D'AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **28 de gener**, a les 20.00, pregària. C/ Santaló, 80 – Barcelona.

XXVè CONCURS BÍBLIC

Ajuda'ns a fer arribar el Nou Testament als infants.

El Concurs Bíblic de Catalunya compta amb més de 50.000 participants.

Gràcies a tu, els nois i noies de la teva població que participin rebran el Nou Testament.

Ajuda'ns.

Aportació per cada Nou Testament 2€

Podeu fer efectives les vostres donacions a través de:
Caixa Terrassa: 2074 0000 57 1382314104

FEDERACIÓ DE CRISTIANS
DE CATALUNYA
GRUP AVANT - TERRASSA

Tel: 93 780 98 88 (dies feiners de 17h a 19h)
info@concursbiblic.com - www.concursbiblic.com

SOLUCIONS DEL «JUGA I APRÈN»: (ACRÒSTIC)

	J	E	S	U	S					
				N						
A	N	G	L	I	C	A	N	A		
		C	A	T	O	L	I	C	A	
		E	V	A	N	G	E	L	I	C
		O	R	T	O	D	O	X	A	

CONEIXES TAIZÉ?

Perquè els cristians siguin ferment de pau en la humanitat, no podem endarrerir més una reconciliació entre ells.
Quan els cristians estan separats, el missatge de l'Evangeli no s'escolta. No perdem tanta energia en les oposicions entre cristians, de vegades al si de les nostres pròpies Esglésies!
El que ens uneix és més important que el que ens separa: deixem transparentar aquesta realitat per la nostra vida!

RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA EN L'ESPERIT (RCCeE)

"TROBADA 2010"
DELS GRUPS DE PREGÀRIA DE CATALUNYA

30 i 31 de gener de 2010

«ACOSTEU-VOS A ELL, QUE ÉS LA PEDRA VIVA...» (1 P 2,4)

Presideix el P. Chus Villarroel, o.p.

Trobada oberta a tothom! Us hi esperem!

LLOC: Seminari Salesià Martí Codolar
Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 1.
Informació: Elpidio 933 314 828 i Ascen, 934 340 375.

• **ESCOLA DE FORMACIÓ CONTINUADA.**— Els dies **2 i 9 de febrer**, de 20.30 a 22.30, *Contemplació i moviment corporal*, a l'arxiprestat de Bages-Nord. Més informació: Josep Escós, tel. 938 310 110.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

無
德
司
徹。

有
德
司
契。

*L'home que posseeix la
virtut, observa les
condicions del contracte.
L'home que no posseeix la
virtut només observa les
condicions
que li són favorables.*

**CONVIVÈNCIA
AMB PETER YANG**

Del 29 de gener a l'1 de febrer
a Sant Sebastià.

(Organitza: Eburne Oyangueren)
ANY NOU XINÈS

太

極

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ
«Rincón del Silencio»
 c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
 Informació, Tel. 934 242 787

Des del carrer

JESÚS GARCÍA, PERIODISTA I AUTOR DE «MEDJUGORJE»

«A Medjugorje vaig viure una nova Pentecosta»

Samuel Gutiérrez

Un ampli reportatge sobre el fenomen de Medjugorje va canviar completament la vida del periodista Jesús García. El que va començar com un simple encàrrec professional va esdevenir una experiència interior profunda. Medjugorje és avui per a Jesús García l'epicentre d'un fenomen únic en la història de l'Església. Les suposades aparicions de la Mare de Déu a un grup de joves vidents —encara en estudi per part del Vaticà— han convertit aquest petit llogarret de Bòsnia i Hercegovina en un lloc insòlit dels Balcans on la vida sacramental i de pregària es desborden en abundància. En l'afany per contagiar aquesta experiència irreplicable, García ha publicat «Medjugorje» (Ed. LibrosLibres), presentat fa uns mesos.

Com s'ha gestat aquest llibre?

El meu primer contacte amb Medjugorje va tenir lloc fa tres anys quan jo treballava per al setmanari *Alba*. Hi havia certa inquietud i interès entre els lectors del setmanari que trucaven per preguntar sobre unes suposades aparicions de la Mare de Déu que tenien lloc en un petit llogarret de Bòsnia i Hercegovina i que al diari ningú no coneixia. Vam ser enviats allà dos periodistes i vaig descobrir allò que tot reporter desitja trobar-se a la vida: bones històries. Ens vam trobar amb un fenomen que és epicentre d'històries increïbles de conversió, de fe, de gent adulta de tots els racons del món que viu una experiència personal molt intensa que els fa canviar de vida. Això és un cosa molt difícil de trobar.

M'imagino que en el món periodístic no deu estar gaire ben vist escriure sobre suposades aparicions marianes...

Entenc que és una història molt difícil de creure. De fet, ni al meu

company ni a mi no ens convenia excessivament abans d'anar-hi. Vam viatjar fins a Medjugorje força escèptics, amb una certa distància i, tot i això, un cop allà, vam viure una experiència humana i espiritual com mai abans no l'havíem viscuda. I ens vam preguntar: «Si en el seu dia Déu va voler encarnar-se en un nadó nascut en un poblet de l'última província de l'Imperi romà, per què no permetria que la Mare de Déu s'aparegués durant 30 anys en un llogarret de Iugoslàvia?» Déu és el Senyor de la Història! A Medjugorje vaig tenir per primer cop consciència que Déu existia i que actuava en la vida de les persones i en la meua pròpia vida. Això em va introduir en un fenomen que avui amara tot el meu ésser i que ha desembocat en aquest llibre.

Hi ha, doncs, un abans i un

després de Medjugorje en la seva vida?

Sens dubte. Allà vaig viure una nova Pentecosta i no vaig tornar sent el mateix. Abans d'anar a Medjugorje, tenia tots els coneixements necessaris per ser un catòlic de diumenge i escriure articles en un diari catòlic, però això no era més que una mena de vitrina plena d'ornaments inanimats. A Medjugorje tots els ornaments d'aquella vitrina van cobrar vida. La fe era una cosa que jo tenia al cap i, després d'aquella experiència, va baixar al cor. Es va produir una trobada personal entre Jesús García i la Mare de Déu i això és el que ara miro de transmetre.

Això vol dir que vostè també va veure la Mare de Déu?

No, en absolut! Jo no sé si allà s'apareix la Mare de Déu perquè jo no l'he vista.

Si l'hagués vista l'hauria entrevistada i li hauria fet una fotografia. Però després d'haver-hi estat molts cops, d'haver entrevistat els suposats vidents i el sacerdot que porten el santuari, només puc dir que tinc la sensació que el testimoni dels nois que diuen que la veuen és veritable. És l'explicació més lògica a tot el que es deriva del fenomen de Medjugorje, que és increïble. Els fruits són absolutament sorprenents i contundents. El que més m'ha cridat l'atenció de Medjugorje no són els suposats fenòmens extraordinaris, sinó les coses que no es veuen: les conversions, les transformacions en el cor de la gent que viatja fins allà des de tots els racons del planeta, les vocacions suscitées, els milers de persones que s'hi confessen cada dia... Això no es veu enlloc de la terra!

Rauxa

El simbolisme del calendari

Des dels primers segles del cristianisme l'Església ha tingut una especial cura d'establir un calendari de festes religioses que fos litúrgicament coherent i que marqués el curs de l'any. Així, la data que ocupen les diferents celebracions no és pas aleatòria, sinó que està carregada de significat i simbolisme.

Fixem-nos, si no, en les festivitats dels dos sants Joans; el Baptista, que és qui prepara i anuncia la vinguda de Crist, se celebra el 24 de juny, coincidint amb el solstici d'estiu i amb la primera meitat de l'any; d'altra banda tenim sant Joan Evangelista, que ve després de Jesús i

és autor del darrer llibre de la Bíblia, l'Apocalipsi, que explica el judici final. La seva festa cau el 27 de desembre, que és molt pròxima al solstici d'hivern i pràcticament tanca l'any. El simbolisme és prou manifest. Podríem trobar encara més correspondències entre altres festivitats de sants o entre dates tan assenyalades com ara Nadal i Pasqua. En tot cas, el calendari litúrgic no és gratuït, sinó fruit d'una voluntat expressa de manifestar fins i tot en la tria de les dates el sentit profund de cada festa. Els cristians estem convidats, doncs, a descobrir la bellesa i l'equilibri del calendari litúrgic.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Francesc
Malgosa Riera
Prevere, poeta i
escriptor

DIÀLEGS ÍNTIMS (3)

...amb Déu

Per a mi, en aquests apunts confidencials, parlar del diàleg íntim entre la persona i Déu, més que formular una tesi elaborada sistemàticament a partir d'uns pressupòsits intel·lectuals o científics, és expressar un real i pregon desig de tota persona, recolzat, amb fonament, en un inefable fet «experiencial».

En la realitat global que ens envolta —còsmica, humana, artística, tècnica—, res és Déu; però d'una manera transcendent i immanent alhora, amorosa i inefable, Déu és en tot. En la meua vellesa res no em reconforta tant com creure i esperar que el meu jo, el meu esperit i la munió de les meves vivències i experiències són, s'esdevenen, en l'àmbit diví que embolcalla el meu viure; i res em portaria a una tristesa tan radical com pensar que el meu diàleg amb Déu són paraules al vent.

Quan, seguint les pistes dels savis i entesos en les ciències filosòfiques i teològiques, intentem feixugament assolir per la via del coneixement intel·lectual i abstracte si Déu existeix, qui és Déu per a l'home i qui és l'home per a Déu, fins allà on som capaços de conceptualitzar d'alguna manera la idea de la realitat de Déu, arribem a la conclusió que aquesta ultrapassa incommensurablement les capacitats d'aprehensió i de comprensió. A mi em sembla que en la reflexió intel·lectual sobre la fe és molt convenient constatar, i això ho experimentem en la vida constantment, que el cap no pensa independentment del cor; que les idees coneixen una comunió amb les emocions, i que la persona sap, coneix, estima i viu a través d'aquest coneixement racional i experiencial la realitat global en què està immers. Quan em pregunto sincerament si al llarg dels meus anys la meua reflexió interior en la solitud i en el silenci, o en moments de torbació, de lluita amb mi mateix, de cruïlla de camins, ha estat o no un diàleg íntim amb Déu, em vénen les llàgrimes als ulls, perquè no ho sé. Dubto si he estat i estic prou amatent quan Déu ve, truca, em crida, em parla, per dir-li: «Parleu, us escolto, us estimo.»

Els diàlegs íntims amb Déu que recordo amb més goig són els de la meua primera adolescència, quan la meua vida era un rierol d'aigua clara. Després, però, quan la vida esclatà com una realitat sotmesa a les opcions de la meua llibertat, el camí es féu rocallós i sorgien els miratges aquí i allà com per art d'encantament. Tot amb tot, el diàleg amb Déu ha estat una constant en la meua vida. Potser alguna vegada he volgut fugir-ne, però Ell sempre m'ha atrapat. Dialogar amb Déu és com festejar. És la trobada en l'amor de dues llibertats, de dues vides. Seure plegats, sense presses, i, confidencialment fer-lo sabedor dels secrets més amagats del nostre jo.

La força de l'esperit que els justos de tots els temps han trobat en el diàleg íntim amb Déu és una de les proves més fefaents de la seva existència.